

СТИВЪН КИНГ
ТЯЛОТО
ЕСЕН НАД ДЕТСТВОТО

Част 3 от „Особени сезони“

Превод от английски: Симеон Николов, 1993

chitanka.info

*Това е приказката, а не човекът, който я
разказва.*

*„Мръсната среда прави мръсна бедност.“
AC/DC*

*„Чух го по клюкарската мрежа“.
Норман Уитфийлд*

*„Всичко си отива, всичко минава, водата
тече, сърцето забравя.“
Флобер*

На Джордж Маклиод

1

Най-важните неща се определят най-трудно. Това са неща, от които се срамуваш, защото думите ги принизяват; думите смаляват онова, което в главата ти е безгранично, и когато ги произнесеш, те представят нещата с обикновени житейски размери. Но има и нещо друго, нали? Най-важните неща се крият близо до мястото, на което принадлежи сърцето ти, те са като ориентири към съкровище, което твоите неприятели искат да ограбят. Можеш да направиш открития, които карат хората да те гледат странно, без да разбират какво точно си казал или пък си казват толкова ли е важно това, което мислиш, че ти иде да плачеш, когато говориш за него. Това е най-лошото, мисля: когато тайната остава заключена не по желание на разказвача, а по желание на човека, който би трябвало да те разбере.

Бях на дванайсет години, карах тринайсетата, когато за пръв път видях мъртво човешко същество. Това стана много отдавна — през 1960 година, макар понякога това събитие да не ми изглежда толкова далечно. Особено нощем, когато се будя от сънища, в които ледени парчета падат в отворените очи на мъртвия.

2

Имахме къща в клоните на голям бряст, който се извисяваше над едно запустяло място в Касъл Рок. Сега на това място се издига зданието на транспортна компания, а брястът е отсечен. Какво да се прави, прогрес. Къщата беше нещо като обществен клуб, макар че нямаше име. Ние, пет-шест момчета, постоянно се събирахме там, а още няколко идваха от дъжд на вятър. Пускахме ги, когато играехме карти и ни трябваше прясна кръв. Играехме на центове, десет цента беше максималното залагане. На блакджак удвояваш залога и имаш пет карти отдолу... *утрояваш* залога за шест карти отдолу, и Теди беше единственият достатъчно откачен, който правеше това.

За стени на къщата ни служеха дъски, домъкнати от сметището зад фирмата „Маккий, доставка на дървен и строителен материал“ на Карбайн Роуд.

Дъските бяха прогнили и пълни с дупки от чворове, които запущвахме с тоалетна хартия или хартиени кърпи. Покрива направихме от ръждясал лист ламарина, който задигнахме от буницето, като се оглеждахме на всички страни, докато го измъкнем, защото си знаехме, че кучето на собственика е истинско чудовище и яде деца. Същия ден открихме и една врата, покрита с истинска ръжда, искам да кажа, че ръждата беше *необикновена*. Когато и да погледнеш тази врата, тя приличаше на залез.

Освен дето играехме карти, клубът беше удобно място за пушене на цигари и за разглеждане на книги с жени. Имаше пет-шест очукани тенекиени пепелника, на дъното на които пишеше „Кемъл“, много вътрешни снимки, закачени на прогнилите стени, двайсет-трийсет тестета карти с подгънати краища. Теди ги беше взел от чичо си, който завеждаше книжарницата в Касъл Рок; когато един ден чичо му го попитал какво играем, Теди отговорил, че играем разни невинни игри, и чичото му казал, че това е добре.

Имахме комплект пластмасови чипове за покер и куп стари списания за четене „*Мастър детектив*“, макар че в тях нямаше нищо

страшно. Под пода бяхме направили и скривалище с размери 30 на 25 сантиметра, за да крием повечето от тези неща в много редкия случай, че бащата на някое от момчетата си наумеше да огледа мястото. Когато валеше, вътре бяхме като в стоманен барабан от Ямайка... но през лятото не паднаха дъждове.

Това лято беше най-сухото и най-горещото от 1907 година насам — поне така твърдяха вестниците, и през оня петък преди Деня на Труда и началото на новата учебна година даже златникът се беше оклюмал, а канавките край пътя бяха пресъхнали и жалки. В градините нямаше плод, а големите фабрики за консервиране в Касъл Рок „Червено и бяло“ така си стояха и събираха прах. През това лято хората нямаше какво да пият, освен вино от глухарчета.

Сутринта на този петък Теди, Крис и аз бяхме в клуба, приказвахме си, че приближава училището, играехме карти и си разправяхме вицове за пътуващия търговец и френски анекдоти. Как можеш да познаеш, че французинът е в задния ти двор? Ами, кофите за боклук са празни и кучката ти е бременна. Теди се правеше, че се е изчерпал, но пръв продължаваше всеки нов виц още щом чуеше началото, като сменяше французина с поляк.

Брястът хвърляше дебела сянка, но ние събличахме ризите си, за да не се мокрят от пот. Играехме скат за три цента — най-тъпата игра, която може да съществува, само че беше много горещо за нещо по-сложно. До средата на август имахме страхотен отбор по футбол, но след това повечето момчета просто се пръснаха. Беше голяма жегата.

Дойде моят ред, играехме на пики. Започнах от тринайсет, до двайсет и едно ми трябваша осем точки, но нищо не излезе. Крис цака. Взех последната ръка, която изобщо не ми трябваше.

— Двайсет и девет — рече Крис и обяви кари.

— Двайсет и две — каза с отвращение Теди.

— Да ви пикая на играта — обадох се аз и хвърлих на масата картите с лицето надолу.

— Горди загуби, оле, Горди, удари тъпана и излез вълн — извика с тръбния си глас Теди Дюшан и пушна патентования си смях. — *Иии-и-и-и-и-и*, сякаш вадеше бавно ръждив гвоздей от гнила дъска. Беше доста странен, всички го знаехме. Наближаваше тринайсет години, като всички нас, но с дебелите си очила и слуховия апарат, който носеше понякога, приличаше на старец. На улицата момчетата му

искаха цигари, но издатината на ризата му идеше от батерията на слуховия апарат.

Въпреки очилата и слушалката с цвета на тялото, винаги мушната в ухото му, Теди не виждаше добре и често не разбираше какво му казват хората. В бейзбола трябваше да го сложиш накрая, някъде зад Крис в лявата половина и Били Гриър в дясната. Оставаше ти само да се надяваш, че никой няма да изпрати топката толкова далече, защото Теди щеше да я гони отчаяно, независимо от това вижда ли я или не. Понякога имаше добри попадения, но веднъж налетя върху оградата до къщата ни в дървото. Той падна по гръб, лежа около пет минути, опулил бялото на очите си, и аз се уплаших. После дойде на себе си, поразтъпка се с окървавен нос и голяма моравица на челото, като твърдеше, че ударът не се зачита.

Зрението му беше зле по рождение, но в това, което ставаше с ушите му, нямаше нищо естествено. По онова време, когато беше модно да се подстрижеш така, че ушите ти да стърчат като дръжки на кана, Теди имаше първата бийгъл-прическа в Касъл Рок — четири години преди някой в Америка да чуе за „Бийгълз“. Той пускаше косата си да скрие ушите, защото приличаха на буци разтопен восък.

Когато бил на осем години, бащата на Теди го наказал, защото счупил чиния. Майка му била на работа в обувната фабрика в Саунт Перис и когато научила за това, вече нищо не можело да се направи.

Бащата на Теди го помъкнал към голямата печка за дърва в дъното на кухнята и го сложил с едната страна на главата върху чугунената плоча. Подържал го така десетина секунди. Сетне го дръпнал за косата и го обърнал на другата страна. После се обадил в Централната болница за спешни случаи в Мейн и им казал да вземат момчето му. Затворил телефона, отишъл в килера, взел пушката си калибър 12,95 милиметра и седнал да гледа дневните предавания по телевизията с оръжие на коленете си. Когато съседката мисис Бъроуз довтасала да попита добре ли е Теди — тя чула писъци — баща му насочил пушката към нея. Мисис Бъроуз напуснала къщата на Дюшан със скоростта на светлината, заключила се в дома си и извикала полицията. Когато линейката пристигнала, мистър Дюшан пушнал санитарите в къщата и отишъл на задната врата да пази, докато откарали Теди на носилка в линейка Буик.

Бащата на Теди обяснил на санитарите, че когато шибаните месингови каски обявили територията за чиста, навсякъде имало швабски снайпери. Един от санитарите попитал бащата на Теди ще може ли да издържи. Бащата на Теди се усмихнал загадъчно и рекъл на санитарите, че ще издържи, докато дяволът стане доставчик на хладилници. Санитарите го поздравили и бащата на Теди се върнал и се заключил. Няколко минути след тръгването на линейката пристигнала щатската полиция и освободила Норман Дюшан от дежурство.

Той правеше гадни неща — стреляше по котки, палеше пощенски кутии почти цяла година и когато след зверството посетил сина си, последвало бързо обаждане и го изпратили в Тогъс, в психиатричната болница. Тогъс е мястото, където отиваш, ако си от осмо отделение. Бащата на Теди е атакувал брега на Нормандия и Теди го представяше точно така. Той се гордееше със своя старец въпреки злините, които му беше причинил. Теди ходеше с майка си на посещение при него всяка седмица.

Той беше най-тъпото момче от тайфата, струва ми се, а на всичко отгоре беше и откачен. Правеше най-големите щуротии, които човек може да си представи, и винаги излизаше сух от тях. Коронният му номер се наричаше „Изплъзване от камиона“. Изтичваше срещу камионите на шосе 196 и понякога те минаваха само на сантиметри от него. Бог знае колко инфаркти е причинил, а той се смееше, когато вятърът от профучалия камион раздираше дрехите му. Той ни плашеше, защото зрението му беше окаяно и не виждаше нищо, даже и да сложеше очила колкото бутилка от кока-кола. Струваше ни се, че някой ден ще сбърка с някой от тези камиони. Трябваше да внимаваш и да не го дразниш, защото можеше да направи абсолютно всичко напук.

— Горди загуби, иииии-иии-иии!

— Да ти го начукам — рекох и взех „Мастър детектив“ да почета, докато завършат. Отгърнах на „Той преби хубавото момиче до смърт в заседналия асансьор“ и започнах точно оттам.

Теди грабна картите си, хвърли един бърз поглед и каза:

— Вземам ги.

— Четириок куп лайна! — ревна Крис.

— Куп лайна има хиляди очи! — рече натъртено Теди.

Двамата с Крис избухнахме в смях. Теди ни погледна леко намръщен, сякаш се чудеше какво ни е разсмяло. Това беше още една негова черта — пускаше страхотни лафове като „Куп лайна има хиляди очи“ и никога не си сигурен дали го прави, за да е забавен или просто така е излязло. После гледа леко намръщен хората, които се смеят, сякаш иска да каже: „Господи, какво стана този път?“

Теди имаше трийсет — вале, дама и поп от карите. Крис събра само шестнайсет и се отказа от играта.

Теди разбърка недодялано картите, а аз едва навлизах в най-страшната част от разказ с убийство, в който оня откачен моряк от Ню Орлиънз трепе наляво и надясно студентки, защото не може да понася затворено пространство, когато чухме, че някой иде бързо по стълбата, закована на дънера на бряста. Един юмрук почука по вратата на пода.

— Кой е? — изцвили Крис.

— Върн! — Той беше задъхан и развълнуван.

Отидох до вратата на пода и дръпнах резето. Вратата хлопна, вдигна се и Върн Тесио, един от другите редовни посетители, се вмъкна в клуба. Беше потен, а косата му, която обикновено решише по маниера на неговия кумир от рокендрола Боби Райдъл, беше залепнала на фитили по кръглата му като гюлле глава.

— Хей, мъже — задъхваше се той. — Ча'йте да чуете нещо.

— Да чуем какво? — попитах аз.

— Ча'йте да си поема дъх. Тичах по целия път от къщи.

— *Тичах по целия път към къщи* — провикна се Теди с ужасния фалцет на Литъл Антъни, — *да ти кажа само извиня-ва-а-а-а-й.*

— Върви по дяволите, човече! — рече Върн.

— Хвърли мъртвия в сайванта, Фред — ловко се извъртя Теди.

— Тичал си по целия път от къщи? — недоверчиво попита Крис. — Ти си луд, човече. — Къщата на Върн беше далече, три километра по Гранд Стрийт.

— Струваше си — рече Върн. — Мили боже! Няма да повярвате. Честно.

Той се плесна по потното чело да покаже колко честно беше всичко.

— Добре, какво има? — попита Крис.

— Момчета, можете ли да пренощувате навън тази нощ? — Върн ни гледаше открито и развълнувано. Очите му приличаха на стафиди,

пъхнати в тъмни кръгове пот. — Можете ли да кажете на вашите, че ще нощувате на палатка в задния ми двор?

— Да, мисля, че мога — обади се Крис, като си взе новата ръка на карти и я погледна. — Но баща ми е на лоша вълна. Кърка, нали знаете?

— Трябва да дойдеш, човече — каза Върн. — Честно. Няма да *повярвате*. Можеш ли, Горди?

— Вероятно.

Можех да правя много такива неща. Всъщност цяло лято бях като невидимото момче. През април един джип сгази по-големия ми брат Денис. Това стана във Форт Бенинг, щата Джорджия, където беше на лагер. Той и някакво момче тръгнаха към гарнизонната лавка и един военен автомобил ги блъсна. Денис бил убит на място, а неговият приятел още беше в кома. В края на седмицата Денис щеше да стане на двайсет и две. Аз даже му бях купил картичка за рождения ден от Дали в Касъл Грийн.

Плаках, когато чух за това, плаках още повече на погребението, не вярвах, че Денис го няма. Мислех, че човекът, който често ме чукаше с кокалче по главата или ме плашеше с гумен паяк, докато заплача, или пък ме целуваше, когато падна и си ожуля коленете до кръв и ми шепнесе: „Спри сега да плачеш, момче!“, е безсмъртен. Мислех, че човекът, който *докосна* душата ми, не може да умре. Това, че той може да умре, ме нарани и уплаши. Нещастieto сякаш изсмука силите на родителите ми. За мен Денис беше просто познат. Той беше десет години по-голям от мен, можеш да си представиш, имаше свои приятели и съученици. Много години се хранехме на една маса, понякога ми беше приятел, понякога — мъчител, но знаеш ли, най-често беше просто едно момче. Нямахме го цяла година, преди да умре, беше си идвал в отпуск само два пъти. Даже не си приличахме. След онова лято ми трябваше много време да разбера, че съм плакал повече за баща ми и майка ми. Сълзите ми бяха за тях и за мен.

— За какво е цялата пикня и тръшкане, Върн-О? — попита Теди.

— Печеля — рече Крис.

— *Какво?* — писна Теди и мигом забрави Върн. — Проклет лъжец! Няма да вземеш къорава ръка. Не ти давам къорава ръка.

Крис се ухили самодоволно.

— Вземи си ръцете, посерко.

Теди посегна към горната карта от купа. Крис извади цигара „Уинстън“ от кутията зад него. Аз се наведох над купа да взема детективското списание.

Върн Тесио каза:

— Хей, момчета, искате ли да видите труп?

Всички се вцепенихме.

3

Вече бяхме чули за това по радиото, разбира се. Радиото — Филко, със счупена кутия, моето също беше откъснато от сметището, дънеше през цялото време. Държахме го на станцията на Люистън, която предаваше само супер хитове и най-готините стари парчета: „Какво от света идва при теб?“ на Джак Скот, „Този път“ на Трой Шондъл, „Кинг Креол“ на Елвис и „Само самотният“ на Рой Орбисън. По време на новините надавахме ухо. Новините бяха куп щастливи фъшкии за Кенеди и Никсън, Кемой и Мацу, за грешките в ракетите и за това каква гадост е в края на краищата фактът, че се е появил Кастро. Всички слушахме малко по-внимателно за Рей Броуър — момче на наша възраст.

Той беше от Чембърлейн, град на шейсет и пет километра източно от Касъл Рок. Три дни преди Върн да дойде запъхтян в клуба след трикилометровото тичане по Гранд Стрийт, Рей Броуър тръгнал да бере боровинки с едно канче на майка си. Когато се стъмнило и той не се върнал, семейството му извикало местния шериф и издирването започнало — отначало около къщата му, после в съседните градове Мотън, Дархам и Паунал. Всички се включиха в акцията — ченгета, депутати, държавни чиновници, доброволци. Въпреки това след три дни никой още не беше намерил момчето. От радиото човек можеше да разбере, че няма да намерят бедното хлапе живо. Търсенето би могло да завърши и безрезултатно. Можеше да е задушен под паднали камъни, можеше да се е подхлъзнал и да е повлечен от някоя рекичка и след десет години някой ловец да открие костите му. Търсеха в езерцата на Чембърлейн и в резервоарите на Мотън.

Този ден нямаше нищо такова в югозападен Мейн. По-голямата част от територията беше вече заета от предградията и селищата за нощуване обхващаха Портланд и Люистън като пипалата на гигантска сепия. Имаше и гори, те затрудняваха издирването на запад към Белите планини, но през онези дни, ако речеш да минеш осем километра в една посока, можеш да си сигурен, че два пъти ще пресечеш

междуселски път. През 1960 година цялата територия между Чембърлейн и Касъл Рок беше незастроена и имаше места, които не бяха сечени от Втората световна война насам. По онова време можеше да влезеш в гората, да се изгубиш и там да си умреш.

4

Тази сутрин Върн Тесио копаеше под верандата. Ние си го знаехме много добре, но сигурно ще ми трябва една минута време да ти обясня. Теди Дюшан беше малоумен, а Върн Тесио никога нямаше да учи в колеж. Брат му пък беше най-гламавият човек, както ще разбереш. Но първо да ти кажа защо Върн копаеше под верандата.

Преди четири години, когато беше на осем години, Върн зарови един буркан дребни пари под дългата предна веранда на семейство Тесио. Върн смяташе тъмното пространство под верандата за своя „пещера“. Той играеше пиратски игри, а дребните монети бяха заровено съкровище, но ако играеш с Върн, не можеш да ги наречеш заровено съкровище, трябва да кажеш „плячка“. Той зарови буркана с парите, запълни дупката и я покри с прясна пръст от стари листа, които се бяха събрали от години. Нарисува карта на съкровището и я скри в стаята си сред куп стари боклуци. И забрави всичко за месец-два. После, когато не му стигнаха парите за кино или нещо такова, той се сети за дребните пари и отиде да търси картата си, но през това време майка му беше чистила два-три пъти. Беше събрала всички тетрадки, опаковки за сладкиши, смешни списания и книги с вицове. Изгори ги една сутрин, за да запали кухненската печка, и неговата карта на съкровището изхвърча през комина на кухнята.

Или поне така си мислеше.

Той се опита да намери мястото по памет и започна да копае. Нямаше късмет. Започна да копае на други места. И пак без успех. Той се опита отново и отново. Четири години, човече. Четири години. Пиклива работа, а? Не знаеш да се смееш ли или да плачеш.

Това му стана мания. Предната веранда на Тесио беше с дължината на къщата, дванайсет метра дълга и към два метра широка. На това място той беше прекопал всеки проклет сантиметър два-три пъти, а парите ги нямаше. Броят на дребните монети започна да расте в ума му. Когато това му се случи за първи път, той каза на мен и на Крис, че има около три долара. След година сумата порасна до пет

долара, а по-късно започна да се върти около десет долара — над десет или под десет, всичко зависеше от това колко е покрусен.

Често се опитвахме да му втълпим очевидното — че Били е научил за буркана и сам го е изровил. Върн не искаше да повярва, макар да мразеше Били, както арабите мразят евреите и вероятно би гласувал за смъртно наказание на брат си за обир на магазин, даже да имаше противници на това. Отказваше и да пита Били. Сигурно се страхуваше, че Били ще се засмее и ще рече: „Разбира се, че ги взех, имаше двайсет долара в тоя буркан и аз ги профуках до последния цент“. Вместо това Върн излизаше от къщи и копаеше, когато го удареше сачмата и го нямаше Били. Той винаги изпълзваше изпод верандата с мръсните си джинси, с щръкнала коса и празни ръце. Ние го будалкахме за това много лошо, лепнахме му прякора Стотинката — Стотинката Тесио. Мисля, че идваше в клуба по най-бързия начин не толкова да ни съобщи новината, колкото да покаже, че в края на краищата има полза от търсенето на парите.

Тази сутрин той станал преди всички, излапал си царевичната каша и излязъл на алеята да похвърля топката в стария обръч, забит с гвоздеи към гаража. Нямало какво да прави, не се мяркал никакъв призрак, с който да поиграе или нещо такова, и той решил да потърси още веднъж своите стотинки. Върн каза, че бил под верандата, когато вратата над него се затръшна. Замръзнал безмълвен на място. Помислил си, че ако е баща му, ще се покаже, ако е Били със своя приятел Чарли Хоган, ще изчака, докато се чупят.

Два чифта нозе пресекли верандата и самият Чарли Хоган рекъл с разтреперан и плачлив глас:

— За Бога, Били, какво да правим?

Върн каза, че само като чул Чарли Хоган да говори така — Чарли, едно от най-коравите момчета в града — му забучало в ушите. В края на краищата Чарли беше в компанията на Ейс Мерил и Айбол Чембърс, и ако си приятел с такива птици, сигурно си много корав.

— Нищо — рекъл Били. — Това ще правим. Нищо.

— Трябва да направим *нещо* — казал Чарли и двамата седнали на верандата близо до мястото, където се криел Върн. — Не го ли *видя*?

Върн издебнал момента и пропълзъл малко по-близо до стълбата, целият олигавен. На това място си помислил, че Били и Чарли са

пийнали и са пречукали някого. Върн внимавал много да не зашумоли някое от сухите листа. Ако двамата го открият, помислил си, можеш да си представиш какво ще остане от него в консервна кутия от кучешка храна.

— Нищо ни няма на нас — рекъл Били Тесио. — Момчето е мъртво, на него нищо му няма. На кого му пука, даже и да го намерят? На мен — не.

— За това момче говореха по радиото — казал Чарли.

— За него, сигурен съм. Брокър, Броуър, Флауър — май така се казваше. Шибаният влак го блъснал.

— Да — потвърдил Били. Чуло се драсване на кибритена клечка. Върн я видял да пада върху чакъла на алеята и му замирисало на цигарен дим. — Сигурен съм. А ти се издрайфа.

Двамата млъкнали, но Върн почувствал вълните на срама, които излъчвал Чарли Хоган.

— Нищо, момичетата не го видяха — казал след малко Били. — Щастливо спиране. — Ако се съди по звука, той потупал Чарли по гърба, за да го ободри. — Те щяха да се раздрънкат чак до Портланд. Бързо се магнахме оттам. Мислиш ли, че са усетили нещо нередно?

— Не — отвърнал Чарли. — Само че Мери не обича Харлоу Роуд, защото минава край гробището. Страхува се от призраци. — После подхванал със същия уплашен и плачлив глас — Господи, ще ми се да не съм се качвал в кола миналата вечер. Само да отида на представлението, както се ходи.

Чарли и Били ходеха с две приятелки — Мери Догърти и Бевърли Томас. Рядко се срещат по карнавалите толкова дебели жени — с пъпки, с мустаци, с всичките му работи. Понякога четиримата — а ако се включеха Фузи Бракович и Ейс Мерил с техните момичета, ставаха шест или осем — открадваха кола от паркинга в Люистън и си правеха хубави разходки из околността с две-три бутилки вино „Дива ирландска роза“ и шест кутии сладко газирано питие с джинджифил. Вземаха момичетата от Касъл Вю, Харлоу или Шайлън, пиеха и ги оставяха. После зарязваха колата някъде близо до техните къщи. Евтини номера в маймунска къща, както казваше Крис. Не бяха ги хващали, но Върн все се надяваше. В главата му се въртеше мисълта за неделно посещение при Били в поправителния дом.

— Ако кажем на ченгетата, те ще поискат да разберат как, по дяволите, сме стигнали в Харлоу — казал Били. — Никой от нас няма кола. Най-добре ще е да си затваряме устата. Не могат да ни пипнат с пръст.

— Можем да се обадим анонимно — предложил Чарли.

— Те засичат шибаните обаждания — рекъл зловещо Били. — Видях го в „Патрул на магистралата“. И в други филми.

— Да, така е — произнесъл с жалък глас Чарли. — Исусе! Ще ми се Ейс да беше с нас. Можехме да кажем на ченгетата, че сме били в неговата кола.

— Е, не беше.

— Да — рекъл Чарли и въздъхнал. — Мисля, че си прав. — Един фас паднал на алеята. — Разходили сме се и сме се изпикали зад камионите. Не можем ли да се разходим по друг път? И аз съм се издрайфал на новите си обувки. — Гласът му затихнал леко. — Шибаното хлапе лежеше точно там, разбираш ли? Видя ли го, Били?

— Видях го — казал Били и до първия фас на алеята паднал втори. — Хайде да видим дали Ейс е у тях. Трябва да пийнем нещо.

— Ще му кажем ли?

— Чарли, ние няма да кажем на *никого*. *На никого никога*. Загря ли?

— Загрях — рекъл Чарли. — Исусе Христе, ще ми се да не бяхме задигнали тоя шибан Додж.

— Затваряй си човката и ела.

Два чифта нозе в опънати избелели джинси, обути в черни високи обувки с катарамии отстрани слезли по стълбите. Върн застина на четири крака. „Топките ми се дръпнаха толкова високо, че си помислих: искат да влязат през задния вход“, ни каза той. Бил сигурен, че брат му ще го подуши под верандата, ще го измъкне и ще го убие. Брат му и Чарли щели да го сритат по главата, на която добрият Господ е дал уши като дръжки на кана, и после да я смажат с високите си обувки. Но те си продължили и когато Върн разбрал, че наистина са си отишли, изпълзлял изпод верандата и дотичал при нас.

5

— Голям си късметлия — рекох аз. — Те щяха да те убият.

А Теди каза:

— Познавам Бак Харлоу Роуд. Свършва до реката. Там ловяхме риба.

Крис кимна.

Там имаше мост, после наводнение. Много отдавна. Сега има само железопътен мост.

— Може ли това момче да стигне по пътя от Чембърлейн до Харлоу? — попитах Крис. — Това са четиридесет-петдесет километра.

— Мисля, че може. Сигурно е тръгнал по линията и е вървял все по нея. Може да си е мислил, че ще го намерят, или е разчитал да се метне на влака. Но сега има само товарни влакове — до Дери и Браунвил, никакви други. Трябвало е да мине целия път до Касъл Рок, за да слезе. Може би в мрака влакът е минал и пляс!

Крис удари десния си юмрук по лявата длан. Чу се плющене. Теди, ветеран от много отклонения пред близко минаващи камиони по шосе 196, не беше много очарован. На мен ми се завъртя главата при мисълта за изгубеното момче, уплашено до смърт, което неотклонно върви по линията и може би стъпва по траверсите заради нощните шумове от близките дървета и храсти или от канавката край линията. Но идва влакът, големите фарове отпред го хипнотизират и вече е късно да отскочи. Или пък е легнал на линията, изтощен от глад, когато минавал влакът. Както и да е, Крис беше прав: „пляс“ беше крайният резултат. Момчето умря.

— И тъй, искате ли да го видите? — попита Върн. Той се гърчеше като червей, сякаш щеше да влиза в банята и това го вълнуваше толкова много.

Ние всички го гледахме дълго, без да кажем нищо. После Крис хвърли картите си и рече:

— Да. Хващам се на бас с теб на каквото искаш, че нашите снимки ще се появят във вестника.

— А? — каза Върн.

— Да? — рече Теди и се ухили с усмивката на отскачащ от камионите.

— Вижте — започна Крис и се наведе над прогнилата маса за карти. — Можем да намерим тялото и да съобщим. Ще влезем в новините.

— Не зная — каза Върн и определено включи на заден ход. — Били ще разбере как съм научил. Ще направи от мен живо лайно.

— Не, няма да направи — казах, — защото *ние* ще намерим момчето, а не Били и Чарли Хоган с откраднатата кола. Никога няма да си навлекат неприятности. Сигурно ще ти закачат медал, Стотинка.

— Така ли? — Върн се ухили, показвайки гнилите си зъби. Това беше една объркана усмивка, сякаш мисълта за Били с неговите щуротии му въздействаше като хубав удар в ченето. — Мислиш ли?

Теди също се ухили. След това се намръщи и каза:

— О, о!

— Какво? — попита Върн. Той пак се сгърчи, уплашен от някое истинско възражение, което тъкмо се зараждаше в ума на Теди или поне в това, което минаваше за негов ум.

— Моите хора... — продума Теди. — Ако утре намерим тялото на това момче в Саут Харлоу, те ще разберат, че не сме прекарвали нощта на лагер в задния двор на Върн.

— Да — съгласи се Крис. — Ще разберат, че сме търсили момчето.

— Няма да разберат — казах аз. Чувствах се странно, развълнуван и уплашен едновременно, защото знаех, че можем да направим това и да си отидем. От тези чувства ми стана горещо и ме блъсна глава. Задигах велосипеди, колкото да се намирам на работа, и показвах с тях коронния си номер. Това и играта на карти бяха всичко, което научих от по-големия си брат Денис. Другите момчета го харесваха и всеки, когото познавах, ме молеше да му го покажа как става. Всеки, освен Крис. Може би само той знаеше, че да покажа на някого как става номерът е все едно да му дам късче от Денис, а от него не ми беше останало толкова много, че да раздавам наляво и надясно. Рекох: — Само ще им кажем, че ни е дотегнало да нощуваме на палатка в двора на Върн, защото сме го правили много пъти. Решили сме да поскитаме по линията и да пренощуваме в гората. Бас

държа, че не трябва да крием, защото всички ще бъдат шашнати от това, което сме открили.

— Баща ми ще ме търси навсякъде — рече Крис. — Този път здравата се е наквасил. — Той тръсна начумерено глава. — По дяволите, струва си да се скрия.

— Добре — рече Теди и стана. Той още се хилеше като смахнат, готов всеки момент да избухне в своя висок писклив смях. — Хайде да се съберем следобед у Върн. А какво ще им кажем за вечерята?

Крис каза:

— Можем да кажем, че сме яли у Върн.

— А аз ще кажа на мама, че съм вечерял у Крис — обади се Върн.

Това щеше да свърши работа, освен ако се случи нещо непредвидено или пък родителите ни се срещнеха случайно. Нито родителите на Върн, нито на Крис имаха телефон. По онова време имаше много семейства, за които телефонът беше лукс, особено сред по-бедните. А никой от нас не беше от каймака на обществото.

Татко беше пенсионер. Бащата на Върн работеше във фабриката и още караше Десото от 1952 година. Майката на Теди имаше къща на Данбъри Стрийт и приемаше наематели, когато успееше да намери кандидат. През това лято нямаше наемател; табелката „МЕБЕЛИРАНА СТАЯ ПОД НАЕМ“ висеше на прозореца на всекидневната от юни. А бащата на Крис беше винаги малко или много наквасен. Той беше пияница, който пръскаше и получаваше, но повечето получаваше. Прекарваше по-голямата част от времето си в кръчмата на Съки с Джуниър Мерил, стареца на Ейс Мерил, и още два местни задника.

Крис не говореше много за баща си, но всички знаехме, че го мрази като отрова. Горедолу на две седмици Крис получаваше някои особени белези: синини по бузата или врата, подуто око с цвета на залеза, а веднъж дойде в училище с голяма тежка превръзка на главата. Друг път изобщо не идваше на училище. Майка му се обаждаше, че е болен, защото беше толкова пребит, че не можеше да дойде. Крис беше хитър, истински хитър, но много кръшкаше от училище и мистър Холибъртън, градският инспектор, често се вестяваше в къщата на Крис със стария си черен Шевролет с лепенка в ъгъла на предното стъкло: НЕ ВЗЕМАМ ПЪТНИЦИ. Ако Крис беше избягал, Бърти — така му викахме, но само зад гърба му — го вземаше, водеше го в

училище и бдеше Крис да се поотпусне за една седмица. Но ако откриеше, че бащата на Крис му е отпрал кожата, Бърти просто си отиваше и не обелваше дума. Никога не ми се беше случвало да търся обяснение за този приоритет. Това стана двацет години по-късно.

Една година преди това отстраниха за три дни Крис от училище. През дежурството на Крис изчезнаха парите за млякото и тъй като беше от безпаричното семейство Чембърс, той трябваше да си поскита, макар да се кълнеше, че не е чопнал парите. По това време мистър Чембърс прати Крис за две седмици в болница. Когато чул, че Крис е изгонен, той му счупи носа и дясната китка. Крис произхождаше от лошо семейство, така беше, всички мислеха, че ще му се случи нещо лошо, и Крис в това число. Неговите братя оправдаха напълно очакванията на града. Франк, най-големият, избяга от къщи на седемнайсет години, да отиде във флота и по онова време излежаваше дългосрочна присъда в Портсмут за изнасилване и въоръжено нападение. Вторият по възраст — Ричард, чието дясно око беше смешно и трепереше, та затова му викахме Айбол, очната ябълка, отпадна от гимназията в десети клас и се събираше с Чарли, Били Тесио и техните приятели.

— Мисля, че това ще свърши работа — казах на Крис. — Какво ще речеш за Джон и Марти?

Джон и Марти Деспейн бяха други двама постоянни членове на нашата банда.

— Те заминаха — отвърна Крис. — Няма да се върнат до понеделник.

— О, това е много лошо.

— Решихме ли? — попита Върн, който продължаваше да се гърчи. Той не искаше разговорът да прекъсне нито за минута.

— Мисля, че решихме — рече Крис. — Искат ли някой да поиграем скат?

Никой не искаше. Бяхме много развълнувани да играем карти. Слязохме от къщата в дървото, прескочихме оградата на празното място и поиграхме бейзбол със старата топка на Върн, но не ни беше интересно. Мислихме си само за онова момче Броуър, блъснато от влака, как ще отидем да го видим или да видим онова, което е останало от него. Към десет часа се пръснахме по къщите си да кажем на нашите родители.

6

Прибрах се вкъщи в десет и петнайсет, след като се отбих в дрогерията да търся евтини книги. Ходех там през ден да видя дали има нещо ново на Джон Д. Макдоналдс. Имах четвърт долар и си мислех, че ако намеря, ще го купя, но продаваха само стари книги, повечето от които бях чел по пет-шест пъти.

Когато си отидох, видях, че колата я няма и си спомних, че мама и някои нейни приятелки от дамските сбирки бяха заминали за Бостън на концерт. Майка ми беше стар посетител на концерти. И защо не? Единственото ѝ дете беше убито и трябваше да прави нещо, за да се поразсее. Предполагам, че на мое място щеше да разбереш защо се чувствам така.

Татко беше излязъл и поливаше с тънка струя от маркуча унищожената си градина. Ако по киселата му физиономия не можеш да се сетиш, че това е загубена работа, трябва да погледнеш градината. Почвата беше суха, пепелявосива. Всичко увехна с изключение на царевицата, която никога до сега не беше израствала толкова. Татко каза, че никога не е знаел как да полива градината, това го прави майката природа или никой. Той поливаше много дълго на едно място и потопяваше във вода растенията. На съседния ред те просто умираха от жажда. Той никога не стигна до златната среда, но избягваше да говори за това. През април изгуби сина си, а през август — градината. И ако не искаше да се вайка за това пред всеки срещнат, това си беше негово право. Изненада ме и обстоятелството, че говори за всичко друго. Това водеше шибаната демокрация твърде далеч.

— Здравей, татко — казах и заставах до него. Предложих му един от ментовите бонбони, които купих в дрогерията. — Искаш ли?

— Здравей, Гордън. Не, благодаря.

Той продължи да полива с тънки струйки безпомощната сива земя.

— Не се тревожи, ако тази вечер отида на палатка, в задния двор на Върн Тесио с някои момчета.

— Какви момчета?

— Върн, Теди Дюшан. Може би Крис.

Очаквах, че ще започне да ми опява за Крис — колко лоша компания е, гнила ябълка от дъното на варела, крадец и чирак в младежката престъпност.

Но той само въздъхна и рече:

— Надявам се, че всичко ще бъде наред.

— Страхотно! Благодаря.

Обърнах се да вляза вкъщи, когато той ме спря с въпроса:

— Това са единствените хора, с които искаш да дружиш, нали, Гордън?

Извърнах се към него в очакване на доводи, но тази сутрин той нямаше никакви доводи. Щеше да е по-добре, ако имаше, помислих си. Раменете му бяха смъкнати. Лицето му, насочено към мъртвата градина, а не към мен, посърна. В очите му се мярна някакъв неестествен блясък, може би сълзи.

— О, татко, те са добри.

— Разбира се. Крадец и двама оставащи. Хубава компания за моя син.

— Върн Тесио не е слабак — казах. За Теди беше по-трудно да възразя.

— На дванайсет години, а още е в пети клас — рече баща ми. — А времето, което проспива? Чете час и половина забавните страници в неделния вестник.

Това ме вбеси, защото си помислих, че не е честно. Той съдеше за Върн така, както за всичките ми приятели, от това, че ги е видял тук и там или пък да влизат и излизат от къщи. И, разбира се, грешеше. А когато нарече Крис крадец, пред очите ми причерня, защото не знаеше *нищо* за Крис. Исках да му кажа това, но ако се бях заел с него, щеше да ме остави вкъщи. Той всъщност не беше луд, не както изглеждаше понякога на масата за хранене, когато се произнасяше гръмогласно, че никой не иска да яде. Сега той само изглеждаше тъжен, уморен и изхабен. Беше на шейсет и три години, достатъчно стар, за да ми бъде дядо.

Мама беше на петдесет и пет — и тя не беше първа младост. Когато се оженили с баща ми, те се опитали да разширят семейството, мама забременяла и пометнала. После пометнала още два пъти и

лекарят ѝ казал, че никога няма да износи бебе до раждането. Научих всичко това, когато един от тях ме поучаваше, нали разбираш? Те искаха да си мисля, че съм специален дар от бога, а аз не съм оценявал моето велико хубаво бъдеще да бъда заченат, когато майка ми е била на четиридесет и две години и започнала да побелява. Не съм оценявал моето велико бъдеще и нейните огромни мъки и жертви.

Пет години след като лекарят казал на мама, че няма да има дете, тя забременяла с Денис. Носила го осем месеца, после той някак сам изскочил с петте си кила. Татко често казваше, че ако мама беше износила Денис до термина, бебето щяло да тежи над седем кила. Лекарят казал: „Е, понякога природата ни заблуждава, но то ще е единственото дете, което ще имате. Благодарете на бога за него и се радвайте.“ След десет години мама забременяла с мен. Тя не само ме износила определеното време, но докторът трябвало да ме измъкне с форцепс. Чувал ли си за такова шибано семейство? Аз съм дошъл на този свят като дете на двама грохнали старци, тя не е за разправяне, и единственият ми брат играел бейзбол в големия детски парк преди още да се измъкна от пелените.

В положението на мама и татко един божи дар напълно им стигал. Не казвам, че се отнасяха зле с мен, те никога не са ме били, но аз бях адски голяма изненада и ми се струва, че когато навлезеш в четиридесетте години, не си така равнодушен към изненадите, както на двайсет години. След моето раждане мама се подложила на операция, която ѝ препоръчали приятелките от женските сбирки. Сигурно е искала стопроцентова гаранция, че вече няма да има никакви подаръци от бога. Когато влязох в колеж, открих, че имам голямото предимство да не се родя със закъснение, макар баща ми да се осъмни в това, когато видя как приятелят ми Върн решава за десет минути главоблъсканицата от Бийтъл Бейли.

Никога нямаше да осъзная истински какво е да си отритнат, ако не беше писмената ми работа в гимназията за онзи роман — „Невидимият човек“. Когато се съгласих да взема книгата заради мис Харди, мислех, че това е научнофантастична история за човек с превръзки и Фостър Грантс; във филма ролята изпълняваше Клод Рейнс. Когато разбрах, че това е съвсем различно четиво, направих опит да върна книгата, но мис Харди не искаше да се откача от въдицата. Прочетох я и почувствах истинска радост. В „Невидимият

човек“ се разказваше за един негър. Никой изобщо не го забелязва преди да си вдигне чукалата. Хората гледат през него. Когато казва нещо, никой не му отговаря. Той е като черен призрак. Щом я започнах, излапах я с кориците, сякаш беше Джон Д. Макдоналд, защото тоя котарак Ролф Елисън пишеше за мен. На масата за хранене имаше само: Дени, как замахна; Дени, който те кани на танца на Санди Хопкинс; Дени, искам да поговоря с теб като мъж за оная кола, която гледахме. Аз кажа: „Подай ми маслото“, а татко вика: „Дени, сигурен ли си, че в армията е твоята цел?“, а мама пита дали Дени иска тя да му купи риза на „Пендълтон“ на разпродажбата в търговската част на града и всичко свършва с това, че сам си вземам маслото. Една вечер, когато бях на девет години, реших да видя какво ще стане. Рекох: „Моля, подай ми тази проклета лъжица“. А мама каза: „Дени, днес се обади леля Грейс и пита за теб и Гордън“.

Вечерта, когато Денис се дипломира с отличие в гимназията на Касъл Рок, се престорих на болен и останах вкъщи. Ройс, по-големият брат на Стиви Дарабънт, ми купи бутилка „Дива ирландска роза“, аз изпих половината и посреднощ се издрайфах в леглото.

В това семейно положение си длъжен или да намразиш поголемия си брат, или от безпомощност да го направиш свой кумир, поне така казва университетската психология. Глупости, нали? Доколкото разбирам, не изпитвах към Денис нито едното, нито другото. Рядко спорехме и никога не сме се били с юмруци. Това щеше да е смешно. Може ли четиринайсетгодишно момче да бие четиригодишния си брат за нещо? Моите родители бяха доста заплеснати по него, за да го отегчават с грижи за малкото му братче. Той никога не ми се сърдеше по начина, по който поголемите деца се сърдят на фъстъците. Когато Дени ме вземаше със себе си, то беше по негово собствено желание и това бяха най-щастливите мигове, които си спомням.

— *Хей, Лашанс, кой по дяволите, е тоя?*

— *Моето братче, а ти по-добре си затваряй човката, Дейвис. Ще ти напълни шушоните. Горди е як.*

За миг те се струпват около мен невъзможно високи, това е мимолетен интерес, като петно по слънцето. Те са толкова големи, толкова възрастни.

— *Хей, хлапе! Тоя смотаняк брат ли ти е?*

Кимам срамежливо.

— Той е истински гъз, нали така, хлапе?

Кимам пак, кимам на всички, включително и на Денис. Избухва смях.

Денис плясва два пъти с ръце и казва:

— Хайде, ще се поупражняваме ли или ще се усукваме като стадо котки?

Те изтичват към своите места, като си подхвърлят топката.

— Върви да седнеш на скамейката, Горди. Бъди послушен. Не досаждай на никого.

Отивам да седна на скамейката. Аз съм добро момче. Чувствам се невъзможно малък под пухкавите летни облаци. Гледам как брат ми подава. Не досаждам на никого.

Но такива мигове бяха малко.

Понякога ми четеше приспивни приказки, по-хубави от мамините. Мамините приказки бяха за Погачата и Трите малки прасенца, хубаво нещо, а Денис разказваше за Синята Брада и Джак, човекът-чудо. Той имаше и свой вариант за „Пресипналия“ на Били Гоут, в който тролът под моста излиза победител. И както винаги съм казвал, той ме научи да играя карти и да правя номер с колелото. Не е много, но хей, на този свят вземаш каквото можеш, не съм ли прав?

Когато пораснах, чувството на обич към Денис беше заменено с почти клинично страхопочитание, нещо като християнско чувство към бога, предполагам. А когато умря, бях малко стъписан и малко тъжен, както същите тези толкова добри християни ще се почувстват, ако списание „Тайм“ съобщи, че бог е мъртъв. Нека да кажа така: бях толкова натъжен от смъртта на Денис, колкото ме натъжи съобщението по радиото, че е умрял Дан Блокър. И двамата ги виждах почти толкова често, а Денис никога нямаше такива успехи.

Погребах го в затворен ковчег с американското знаме върху него. Когато трябваше да спуснат ковчега в земята, свалиха знамето и го сгънаха — знамето, а не ковчега — свиха го на триъгълна шапка и го дадоха на мама. Родителите ми се разпаднаха на парчета. Четири месеца не са много, за да се съберат отново; не знаех дали отново ще станат едно цяло. Мистър и мисис Трътльо. Стаята на Денис — вратата след моята стая, беше в състояние на летаргия, летаргия или нещо като изкривяване на времето. Флагчетата от колежа „Айви лийг“ висяха на

стената, а големите снимки на момичетата, с които се беше срещал, бяха закачени на огледалото, пред което се кипреше с часове, като зачесваше назад косата си в патешка опашка като Елвис. Купчината списания — „Трус“ и „Спорт илюстрейтид“ още стояха на масата му и техните дати изглеждаха все по-древни, те напомняха за отминалото време. Сякаш гледаш съзливо-сентиментален филм. Но за мен не беше сентиментално, а страшно. Не влизах в стаята на Денис, но понякога нарушавах правилото, защото очаквах да го видя зад вратата, под леглото или в килера. Той най-често оказваше влияние върху мислите ми и ако майка ми ме пратеше да взема албума с пощенски картички или кутията за обувки, пълна със снимки, за да ги погледа, щях да си представя как вратата бавно се завърта, докато стоя на място вцепенен от ужас. Щях да си го представя в мрака блед и окървавен, главата му хлътнала отстриани, със засъхващ сив съсирек от кръв и мозък на ризата. Щях да си представя как ръцете му се протягат, кървавите му ръце, сгърчени като нокти, и как ми казва дрезгаво: *Трябваше да бъдеш ти, Гордън. Трябваше да бъдеш ти.*

„Конския град“ от Гордън Лашансе. Публикувано за първи път в „Грийнстоун куортърли“, брой 45, есен, 1970. Препечатано с разрешение.

Март.

Чико стои до прозореца със скръстени ръце, а лактите му се опират на перваза. Той е гол и гледа навън, дъхът му замъглява прозореца. Притиска корема си до чекмеджето. Долното дясно стъкло е счупено и заменено с парче картон.

— Чико.

Той не се обръща. Тя не го повиква отново. Той вижда върху стъклото, че нейният призрак седи на кревата, от което одеялата не са смъкнати долу напук на земното притегляне.

Чико премества погледа си отвъд нейния призрак, вън от къщата. Вали. Снежните петна се топят и под тях се открива гола земя. Той вижда пожълтяла миналогодишна трева, пластмасова играчка на Били, ръждясало гребло. Доджа на брат му Джони е на трупчета, голите джанти стърчат като пънове. Той си спомня времето, когато двамата с Джони го стягаха, слушайки супер-хитове и най-хубавите стари парчета от радиостанцията в Люистън, които се лееха от стария транзистор на Джони. На няколко пъти Джони ще му подаде бира. Тя ще избяга бързо, Чико, ще рече Джони. *Тя ще погълне всичко на това шосе: от Гейтс Фолс до Касъл Рок. Само почакай малко.*

Но онова беше тогава, а това е сега.

Зад Доджа на Джони се разстилаше магистралата. Шосе 14 води до Портланд и Ню Хемпшир-юг, чак до

Канада-север, ако завиеш наляво по № 1 на САЩ при Томастън.

— Конски град — рече Чико на стъклото. Той пушеше цигара.

— Какво?

— Нищо, бейби.

— Чико? — В гласа й звучеше недоумение. Той ще смени чаршафите преди татко да се върне. От нея течеше кръв.

— Какво?

— Обичам те, Чико.

— Вярно.

Мръсен март. *Дърта курва*, помисли си Чико. *Мръсна, скапана, стара курва с торбести цици е тоя месец, а на лицето си носи дъжд.*

— Тази стая беше на Джони.

— На кой?

— На брат ми.

— О! Той къде е?

— В армията — рече Чико, но Джони не беше в армията. Миналото лято той работеше на скоростната писта в Оксфорд, колата загуби контрол и се насочи през вътрешната част на пистата към мястото, където Джони сменяше задните гуми на специален стенд. Няколко момчета му извикаха да внимава, но Джони не ги чу. Едно от момчетата, които извикаха, беше Чико, братът на Джони.

— Не ти ли е студено? — попита тя.

— Не. А, само краката. Малко.

Внезапно му идва мисълта: „*О, боже! Всичко, което стана с Джони, ще ми се случи и на мен, рано или късно.*“

Но пак вижда същата картина: неуправляемият плъзгащ се Форд мустанг, прешлените на гръбначния стълб на брат му, които стърчат сред многобройни вдлъбнатини по бялата му тениска; той се беше навел да извади една от задните гуми на „Чевай“. Успя само да види как гумата отхвърква от колелата на летящия Мустанг, как неговите

увиснали заглушители пускат искри по вътрешната част на пистата. Автомобилът щеше да блъсне Джони, даже да беше се изправил на крака. После избухна жълт пламък.

Е, можеше да бъде и по-бавен, мисли той и се сеца за дядо си. Болницата миришеше. Хубава млада сестра носеше подлога. Последният измъчен дъх. Имаше ли полезен изход?

Той потръпва и мисли за бога. Докосва малкия сребърен медальон с образа на свети Кристофър, който виси на верижка около врата му. Не е католик и със сигурност не е мексиканец: истинското му име е Едуард Мей, но всичките му приятели го наричат Чико заради черната коса, която маже с брилянтин, заради островърхите ботуши с кубински токове. Не е католик, ала носи този медальон. Може би, ако Джони носеше такъв талисман, колата нямаше да го засегне. Кой знае?

Той пуши и зяпа през прозореца, а зад него момичето става от леглото и бързо отива при него малко превзето, навярно от страх, че ще се обърне и ще погледне към нея. Тя слага топлатата си ръка на гърба му. Гърдите ѝ се притискат към него отстрани. Коремът ѝ докосва задника му.

— О, студено е!

— Тук е така.

— Обичаш ли ме, Чико?

— Можеш да се хванеш на бас — казва той студено, после малко по-сериозно: — Ти беше череша.

— Какво...

— Беше девствена.

Ръката ѝ се плъзва нагоре. Един от пръстите ѝ минава по кожата в долната част на шията му.

— Нали ти казах.

— Лошо ли беше? Заболя ли те?

Тя се смее.

— Не. Но се страхувах.

Те гледат дъжда. Един нов Олдсмобил минава по шосе №14 и от него хвърчат пръски.

— Конски град — казва Чико.

— Какво?

— Онова момче. Отива в Конския град. С новата си конска кола.

Тя нежно целува мястото, което е докоснал нейния пръст, а той се отърсва от нея, сякаш е муха.

— Какво има?

Той се обръща към нея. Очите ѝ поглеждат към члена му и той веднага се вдига нагоре. Отдръпва ръце, за да се прикрие и ги отпуска надолу от двете си страни. Косата ѝ е черна, а кожата — снежнобяла, с цвят на крем. Гърдите и са стегнати, а коремът може би малко мек. Трябва само да помни, мисли си Чико, че това не е кино.

— Джейн?

— Какво?

Той усеща, че е готов. Не започва, а вече е готов.

— Всичко е наред — казва той. — Ние сме приятели. — Той я оглежда бавно и я обсипва с ласки. Когато я поглежда отново в лицето, то е порозовяло. — Може ли да те гледам?

— Аз... не. Не, Чико.

Тя се връща назад, затваря очи, сяда на леглото и ляга на гръб с разтворени крака. Той я вижда цялата. Мускулите ѝ, нейните мускули от вътрешната страна на бедрата потрепват неволно и внезапно бледорозовата перла на нейната вагина го възбужда повече от щръкналите ѝ гърди. Възбудата го разтърсва като малък клоун на конци. Любовта може да е божествена, както казват поетите, мисли си той, но сексът е клоунът Бозо, който се дърпа от конци. Как може жена да гледа възбуден член, без да избухне в див смях?

Дъждът чука по покрива, по прозореца, по картонената кръпка, затуляща долната му част. Той слага ръце на гърдите ѝ, така за миг прилича на римски артист, готов да изрече репликата си. Ръката му е студена. Той я плъзва отстрани по тялото ѝ.

— Отвори очи. Казах ти, ние сме приятели.

Тя ги отваря покорно и го гледа. Очите ѝ стават виолетови. Водата, която се стича по стъклото, хвърля трептящи линии върху лицето, шията и гърдите ѝ. Както е легнала на леглото, коремът ѝ се стяга. В този момент тя е съвършена.

— О! — прошепва тя. — О, Чико, чувствам се толкова *странно*!

Тя потръпва. Пръстите на краката ѝ се свиват ненадейно. Той вижда петите ѝ. Те са розови.

— Чико! Чико!

Той пристъпва към нея. Тялото ѝ трепери, очите и са широко отворени. Тя казва нещо, само една дума, но той не разбира какво е това. Не е време за питане. Той коленичи за миг пред нея, загледан в тавана, смръщен и съсредоточен, и докосва краката ѝ малко над коленете. Той прави движение напред. Отдръпването е съвсем леко, фантастично. Изчаква малко по-дълго.

Единственият звук иде от едва чутото тиктакане на будилника на нощното шкафче, стъпил с месинговите си крачета на куп комикси. Дишането ѝ става все по-бързо. Мускулите ѝ се стягат леко, когато той се движи напред и назад. Те започват. Това е най-хубавия миг. Навън дъждът разяжда снега.

След половин час Чико я разтърсва и я буди от леката дрямка.

— Да се поразмърдаме — казва. — Татко и Вирджиния ще се върнат вкъщи всеки момент.

Тя поглежда ръчния си часовник и сяда. Този път не прави опит да се прикрива. Целият ѝ вид — говорът на нейното тяло — е променен. Не е станала по-зряла, макар да вярва в това, не е научила нещо по-важно от завързване на връзки за обувки, ала видът ѝ все пак е променен. Той кимва и тя му се усмихва плахо. Той посяга към цигарите на нощното шкафче. Докато тя си обува чорапогащника, в ума му нахлуват думите от една стара песен: „*Играй, докато пробия, тъга... играй си номерата, тъга. Вържи ме, кенгуру*“ на Ролф Харис. Той се усмихва. Джони често

си пееше тази песен. Тя завършваше: *„Когато умря, оставихме му кожата, Клайд, сега тя виси на сайванта.“*

Тя закача кукичките на сутиена си и започва да закопчава блузата си.

— Защо се усмихваш, Чико?

— Ей-така — казва той.

— Ще ми затвориш ли ципа?

Той отива при нея, все още гол, и затваря ципа ѝ. Целува я по бузата.

— Отиди в банята и си оправи лицето — предлага той. — Само не се бави много, а?

Тя пресича грациозно стаята, а Чико я гледа и пуши. Тя е високо момиче, по-висока е от него, и трябва да наведе леко глава, когато минава през вратата на банята. Чико намира слипа си под леглото. Хвърля го в торбата за мръсно бельо, която виси от вътрешната страна на вратата в килера, изважда нов слип от скрина. Обува го и докато отива към леглото, той се подхлъзва и едва не пада върху светлото петно, свободно от картон.

— По дяволите — прошепва той сърдито.

Той оглежда стаята, която беше на Джони до смъртта му (*защо ли ѝ казах, че е в армията, за бога, мисли си той малко смутен*). Шпертплатовата стена е толкова тънка, че чува как нощем баща му и Вирджиния се блъскат в нея, а освен това не стига до тавана.

Подът е леко наклонен и вратата на стаята остава отворена само ако я залостиш, а ако забравиш, тя се затваря тихичко, преди още да си се обърнал. На отсрещната страна е залепен афиш от филма *„Безгрижен пътешественик“* — *„Двама мъже тръгват да търсят Америка и не могат да я открият никъде“*. В стаята имаше повече живот, когато Джони живееше тук. Чико не знае как и защо, това е самата истина. Той знае много добре и още нещо. Знае, че понякога стаята му говори нощем. Понякога си мисли, че вратата на килера ще се отвори и Джони ще се появи с потъмняло, овъглено, сгърчено тяло; пожълтелите пломби на зъбите му са

извадени като восък, който е бил разтопен и после е застинал. И Джони ще прошепне: *Махай се от стаята ми. Чико. И ако пипнеш с пръст моя Додж, ще те убия. Загря ли?*

Загрях, братко, мисли Чико.

За миг застава неподвижен, гледа смачкания чаршаф с петно от кръвта на момичето, сетне с едно бързо движение застила одеялата. Тук. Точно тук. Харесва ли ти това. Вирджиния? Как ти харесва тая работа? Обува панталоните си, високите си ботуши и взема пуловера.

Той вчесва на сухо косата си пред огледалото, когато тя се връща от банята. Изглежда елегантно. Мекият ѝ корем не се подава под жилетката. Тя поглежда към леглото, пипва го оттук-оттам и то вече е оправено, вместо просто застлано.

— Добре — казва Чико.

Тя се засмива малко смутено и пуска кичур коса край ухото си. Жестът е предизвикателен и трогателен.

— Да вървим — казва той.

На излизане минават по коридора и през дневната. Джейн спира пред цветната студийна снимка върху телевизора. На нея са баща му, Вирджиния, Джони на гимназиална възраст, Чико — ученик в началното училище, и невръстният Били. На снимката Джони държи Били. Всички са със застинали каменни усмивки, всички, освен Вирджиния, която е със сънено, непроницаемо лице. Тази снимка, спомня си Чико, е направена няма и месец след като баща му се ожени за кучката.

— Това баща ти и майка ти ли са?

— Това е баща ми — отговаря Чико. — Тя е Вирджиния, мащехата ми. Хайде!

— Още ли е толкова хубава? — пита Джейн, като си взема палтото и подава на Чико винтягата му.

— Струва ми се, че моят старец мисли така — казва Чико.

Те излизат през гаража. Това е влажно и неприветливо място — вятърът минава през цепнатините

на жалките му стени. Тук има куп стари износени гуми, тук е старият съвсем разнебитен велосипед на Джони, който Чико наследи на десетгодишна възраст, камара детективски списания, бутилки от Пепси за връщане, мръсен двигателен блок, оранжева щайга, пълна с евтини книги, стара репродукция, на която един кон стои на прашна зелена трева.

Чико ѝ помага да продължи пътя си навън. Дъждът продължава да вали с отчайващо постоянство. Старият Седан на Чико, спрял в локва на автомобилната пътека, представлява тъжна гледка. Макар и без мотор, с полиетиленово платно на мястото на предното стъкло, Доджа на Джони изглежда далеч по-елегантен. Колата на Чико е Буик. Боята е олющена, а цялата кола е изпъстрена с ръждиви петна. Предната седалка е тапицирана с кафяво войнишко одеяло. На голяма табелка върху козирката за слънце пише: „АЗ ГО ИСКАМ ВСЕКИ ДЕН“. На задната седалка е захвърлен ръждясал стартер. Ако някога спре да вали, той ще го махне, мисли си, и може би ще го сложи в Доджа. А може и да не го сложи.

Буикът миришеше на плесен и стартерът дълго вие, преди двигателят да запали.

— От акумулатора ли е? — пита тя.

— От проклетия дъжд, предполагам.

Той излиза на заден ход на шосето, включва чистачките и изчаква за миг, гледайки към къщата. Тя има неприятен воднист цвят. Сайвантът се издава напред като някоя съборетина от парцали, стара хартия и голи дъски.

Радиото гърми и Чико веднага го затваря. Зад челото му започва неделното следобедно главоболие. Те минават край Грейндж Хол, зданието на доброволците-пожарникари и магазина на Броуни. Колата на Сали Морисън — Т-Бърд, е паркирана до помпата на Броуни и Чико вдига ръка да я поздрави, когато завива на стария Люистън Роуд.

— Коя е тази?

— Сали Морисън.

— Хубава жена. — Казва го съвсем безразлично.

Той посяга за цигарите си.

— Два пъти е омъжвана, два пъти разведена. Сега е градска кофа, ако може да се вярва на половината приказки в този лайнян малък град.

— Изглежда млада.

— Млада е.

— Бил ли си някога...

Той плъзва ръка по крака ѝ и се усмихва.

— Не. Може би брат ми, но не и аз. Макар че харесвах Сали. Получава издръжка, има голяма бяла кола Бърд и не ѝ пука от хорски приказки.

Това започва да прилича на дълго пътуване. Вдясно Андроскогин изглежда сив и навъсен. Целият лед по него вече се е стопил. Джейн е спокойна и замислена. Единственият звук е постоянното чукане на чистачките по стъклото. Когато колата минава през ниските места, там от земята се надигат изпарения, които на сутринта ще изпълзят от тези дерета и ще надвиснат над целия Ривър Роуд.

Те навлизат в Обърн, Чико дава мигач и завива по Майнот Авеню. Четирите платна са почти празни и всички къщи от предградието сякаш са опаковани. Те виждат момче в жълт найлонов дъждобран, минаващо по пътеката за пешеходци, което внимателно стъпва по камъните.

— Давай, човече — тихо казва Чико.

— Какво? — пита Джейн.

— Нищо, бейби. Спи си.

Тя се смее малко подозрително.

Чико завива по Кестън Стрийт, после по алеята на една от опакованите къщи. Той не изключва двигателя.

— Влез, ще ти дам сладки — казва тя.

Той клати глава.

— Трябва да се връщам.

— Зная. — Тя го прегръща и го целува. — Благодаря ти за най-прекрасния миг от живота ми.

Изведнъж той се усмихва. Лицето му грейва. Става нещо вълшебно.

— Ще се видим в понеделник, Джейни-Джейн. Още сме приятели, нали?

— Знаеш, че сме приятели — отговаря тя и го целува отново, но когато той хваща гърдите ѝ през жилетката, тя се отдръпва. — Недей. Баща ми може да види.

Той я пуска да си отиде, от усмивката му остава много малко. Тя излиза от колата и изтичва под дъжда към задната врата. След миг изчезва, Чико изчаква да си запали цигарата и включва на заден ход по алеята. Буикът спира, стартерът вие цяла вечност преди двигателят да запали. Започва дългото пътуване до дома.

Когато пристига, голямата кола на баща му е спряла на пътеката. Той минава покрай нея, влиза в сайванта и изключва мотора. Остава за малко в колата, смълчан и заслушан в дъжда. Сякаш се намира в тенекиен барабан.

Вкъщи Били гледа по телевизията Карл Стормър и неговите момчета. Когато Чико влиза. Били скача и се провиква:

— Еди, хей. Еди, знаеш ли какво казва чичо Питър? Казва, че през войната той и куп момчета са потопили швабска подводница. Ще ме вземеш ли да ти покажа другата събота?

— Не зная — отговаря Чико и се усмихва. — Може би ако една седмица целуваш обувките ми всяка вечер преди вечеря.

Той вече е свалил връзката си и е откопчал горното копче на ризата си. Слага два-три зачервени хотдога в чинията. Наденицата е пъхната в бял хляб. Сам Мей маже горчица направо върху него.

— Къде беше. Еди?

— У Джейн.

Чува се звука от пусната вода в тоалетната. Вирджиния. Чико веднага си мисли дали Джанет е оставила някой косъм на мивката или червило, или някоя шнола.

— Трябваше да дойдеш с нас да видиш чичо си Пит и леля Ана — казва баща му. Той яде на три бързи хапки.

— Тук започваш да ставаш като чужденец, Еди. Това не ми харесва. Поне докато ти даваме легло и храна.

— Някакво легло — казва Чико. — Някаква храна.

Сам го поглежда бързо, отначало засегнат, после побеснял. Когато започва да говори, Чико забелязва, че зъбите му са пожълтели от горчица. Той изпитва смътна погнуса.

— Устата ти. Твоята проклета уста. Още си малък, сополанко.

Чико свива рамене, отчупва си парче „Чудо-хляб“ от франзелата, сложена върху поднос на телевизионната масичка от страната на баща му, и го намазва с кетчуп.

— До три месеца си отивам.

— За какво говориш, по дяволите?

— Поправям колата на Джони и отивам в Калифорния. Да търся работа.

— О, да. Вярно. — Той е едър мъж, по касапски едър, но Чико мисли, че е станал по-малък, откакто се ожени за Вирджиния, и още по-малък след смъртта на Джони. В ума си той чува как казва на Джейн: *Брат ми, но не и аз*. И в края на това: *Играй си номерата, тъга*.

— С тая кола няма да отидеш по-далеч от Касъл Рок, забрави за Калифорния.

— Така ли мислиш? Лапай само шибания ми прах.

За миг баща му се взира в него, после хвърля бурканчето, което държи. То удря Чико в гърдите и опръсква с горчица пуловера му и стола.

— Кажи още веднъж тая дума и ще ти счупя носа, тарикат.

Чико вдига бурканчето и го оглежда. Евтино червено бурканче, оплескано с френска горчица. Блести на светлината. Той го хвърля срещу баща си. Сам става, лицето му е с цвета на стара тухла, вената тупти напред челото му. Бедрото му закача таблата на телевизора и я обръща. Били застава на кухненската врата и ги гледа. Той носи чиния с фасул, чинията се накланя и фасулената яхния се разлива на пода. Очите на Били са ококорени,

устата му трепери. По телевизията Карл Стормър и местните момчета се носят през „Дългата черна завеса“ с главоломна бързина.

— Трепеш се да ги отгледаш, а те плюят върху теб — казва грубо баща му. — Ами! Така става. — Той се тръсва сляпо на седалката на стола и хваща наполовина изядения хотдог. Държи го в юмрука си като втвърден фалос. Невероятно, но той започва да яде. В същото време Чико го чува да крещи: — Ами, те плюят върху теб, ей така става.

— Добре де, защо, по дяволите, се ожени за нея? — изтръгва се от него, след това продължава: — *Ако не беше се оженил за нея, Джони щеше да е още жив.*

— Това не е проклетата ти работа — ръмжи Сам Мей през сълзи. — Това си е моя работа.

— О! — кресва Чико. — Така ли? Трябва само да живея с нея. Аз и Били трябва да живеем с нея. Виж й зъбите. Ти даже не знаеш...

— Какво? — казва баща му и гласът му внезапно става нисък и зловец. Парчето от хотдога, което държи в стиснатия си юмрук, прилича на окървавено парче кост. — Какво не зная?

— Не знаеш кое е лайно, кое — цвете — казва той и сам се ужасява от това, което се изтръгва от устата му.

— Стига толкова — казва баща му. — Или ще избия дявола от теб, Чико. — Той го нарича така само когато наистина е много ядосан.

Чико се обръща и вижда, че Вирджиния стои в другия край на стаята, оправя си полата и го гледа с големите си, спокойни кафяви очи. Очите ѝ са хубави, останалото не е чак толкова хубаво, толкова самообновяващо се, но очите ѝ ще се запазят още дълги години, мисли Чико и болезнената омраза се връща. — *Когато умря, оцавихме му кожата, Клайд, сега тя виси на сайванта.*

— Тя ти пробутва изтърканата си путка и ти нямаш здрави гащи да направиш нещо.

Тези крясъци са прекалено силни за Били, той издава стон на ужас, изтърва чинията си с фасула и скрива лицето си с ръце. Яхнията оставя петна върху неделните му обувки и се разлива на пода.

Сам прави една крачка напред и спира, когато Чико му дава едва забележим подканващ знак, сякаш казва: *Хайде, опитай се, какво толкова се каниш?* Те застиват сякаш са статуи, докато се намесва Вирджиния; нейният глас е нисък и спокоен като кафявите ѝ очи.

— Идвало ли е в стаята ти момиче, Ед? Знаеш какво мислим за това баща ти и аз. — И почти като допълнение: — Забравила си е кърпичката.

Той се взира в нея, неспособен от ярост да изрече това, което чувства — колко е мръсна, колко безпогрешно стреля назад (със задника си?), как ти се хвърля на гърба и прерязва сухожилието ти.

И да искаш, не можеш да ме нараниш, казват спокойните кафяви очи. Зная, че знаеш какво ставаше преди да умре. Но това е единственият начин да ме нараниш, нали, Чико? И то ако баща ти повярва. А ако повярва, това ще го убие.

Баща му се хвърля в нова схватка като мечка:

— Да не си се чукал в къщата ми, малко копеле?

— Подбирай си думите, моля те, Сам — казва спокойно Вирджиния.

— Затова ли не искаше да дойдеш с нас. Да можеш да чу..., да можеш да...

— *Кажу го* — проплаква Чико. — Не я оставяй да го каже вместо теб. Кажу го. Кажу какво мислиш.

— Махай се — казва той тъпо. — И не се връщай, докато не се извиниш на майка си и мен.

— Да не си посмял! — кресва Чико. — Как смееш да наричаш тая курва моя майка? Ще те убия.

— Стига, Еди! — пици Били. Думите са заглушени и неясни, защото минават през ръцете му, с които той е покрил лицето си. — Стига си крещял на татко. Стига, моля те!

Вирджиния стои на вратата. Спокойните ѝ очи все така гледат Чико.

Сам се дръпва крачка назад и краят на люлеещия се стол го удря отзад в сгъвките на краката. Той се тръшва на стола и скрива глава зад косматата си ръка.

— Не искам да те гледам, когато от устата ти излизат такива думи, Еди. Караш ме да се чувствам толкова зле!

— Тя те кара да се чувстваш зле. Защо не искаш да го разбереш?

Той не отговаря. Напипва друга наденица с хляб на телевизионната масичка. Търси пипнешком горчицата. Били започва да плаче. Карл Стормър и неговите местни момчета пеят своята автомобилна песен. „Екипажът ми е стар, ала никак не е бавен“, казва Карл на своите зрители от Западен Мейн.

— Момчето не знае какво говори, Сам — казва кротко Вирджиния. — На неговите години е трудно. Трудно е да пораснеш.

Тя го избърсва. С това всичко свършва.

Той обръща глава към вратата, която води през навеса навън. С отварянето на вратата обръща глава към Вирджиния и тя го поглежда спокойно, когато чува името си.

— Какво има, Еди?

— На чаршафите има кръв. — Той спира за малко. — Пръснах ѝ ципата.

Струва му се, че нещо трепва в очите ѝ, ала само така му се иска.

— Сега си върви, Ед, моля те. Плашиш Били.

Той излиза. Буикът не ще да запали и той вече се е примирил с мисълта, че ще излезе под дъжда, когато най-после моторът започва да боботи. Той запалва цигара и на заден ход излиза на шосе №14, превключва с натискане на съединителя и кара повече от километър, когато колата започва да се задавя. Лампичката на генератора му светва два пъти съкрушително и колата спира под кривата круша.

Най-сетне вече е поел пътя си и пълзи по шосето към Гейтс Фолс.

Той хвърля към Доджа на Джони последен поглед.

Джони можеше да получи постоянна работа в „Гейтс Милс енд Уийвинг“, но само в нощна смяна. Нощната смяна не му пречеше, така каза той на Чико, и заплатата беше по-висока, отколкото в „Плейнс“, но баща им работеше денем, а след нощната работа в завода той щеше да остане вкъщи сам с нея, сам или с Чико в другата стая... а стените са тънки. *Не мога да спра, тя не ме оставя, каза Джони. Да, зная какво ще му причини това. Но тя е... тя не иска да прекъсне, аз също не мога да спра... лепнала се е за мен, разбираш какво искам да кажа, виждал си я. Били е много малък да разбере, но ти си я виждал.*

Да. Беше я виждал. И Джони започна работа в „Плейнс“, като обясни на баща си, че ще може да вземе евтини резервни части за Доджа. Ето как той отиде да сменя гума, когато Мустанга удари спирачки, започна да се пързала, а от ауспуха му излитаха искри; ето как неговата мащеха уби брат му, но продължавай да свириш, докато се измъкна, тъга, защото отиваме в Конския град с тоя скапан Буик. Той си спомня как миришеше гумата и как прешлените на гръбнака на Джони оставиха малки кръстовидни сенки на чистата му бяла тениска, спомня си, че вижда как Джони се надига от мястото, където сменя гума, и Мустанга го блъсва и го смачква между своите буфери и другата кола, Чевай, чу се едно тъпо „бум“, когато Чевай се откачи от криковете, сетне избухна светъл жълт пламък и се разнесе тежката миризма на бензин...

Чико натиска спирачката с двата си крака, седанът със скърцане и вибрации се завърта на едната си мокра страна. Той се навежда бясно над седалката, отваря вратата от другата страна и повръща жълтеникава течност върху калта и снега. Видът на повърналото го кара да повърне отново, а мисълта за това му донася още един спазъм на стомаха. Колата е загубила скорост, но той я овладява навреме. Лампичката на генератора свети съвсем слабо,

докато включва двигателя. Той седи и изчаква пристъпите на повръщане да отминат. Бял нов Форд профучава край него и хвърля мътни пръски вода, премесена с киша.

— Конски град — казва Чико. — А той — в нова конска кола. Шибано!

Той усеща повърнатото по устните, гърлото и синусите си. Сега не иска цигара. Дани Картър ще го пусне да преспи. Утре ще има достатъчно време за нови решения. Той се връща на шосе №14 и поема напред.

8

Доста шибана мелодрама, нали?

Светът е виждал един-два по-хубави разказа, зная това, сто или двеста хиляди по-добри, дори много повече. Той трябваше да носи на всяка страница отпечатан надпис: ПРОИЗВЕДЕНО В ШКОЛАТА ЗА НЕДИПЛОМИРАНО ТВОРЧЕСКО ПИСАНЕ, защото беше именно това, поне в някои отношения. Сега той ми изглежда и болезнено второстепенен, и болезнено второкурсен; стил на Хемингуей, с изключение на това, че всичко е в сегашно време — доста шибана работа, а темата е на Фокнър. Има ли нещо по-сериозно? *По-литературно?*

Но даже и цялата претенциозност не може да скрие факта, че това е изключително сексуален разказ, написан от изключително неопитен млад човек. По времето, когато писах „Конски град“, бях в леглото с две момичета и се изпразних предварително върху едното от тях, но не като Чико, мисля. Отношението на този младеж към жените минава границите на враждебността и стига до истинско отвращение — две от жените са курви, а третата е обикновено влагалище, произнасящо фрази като „Обичам те, Чико“ и „Влез, ще ти дам сладки“. Чико, от друга страна, пуши много, той е герой, от работническата класа, който може да дойде духом и телом от някоя песен на Брус Спрингстийн, макар че за него тепърва щяха да чуят по времето, когато публикувах разказа си в университетско литературно списание. Отпечатаха го между поема, озаглавена „Моите образи“ и едно есе за студентските пропуски, написано изцяло с малки букви. Това е работа на един млад човек, толкова несигурен, колкото и неопитен.

И още, това беше първият разказ, който някога съм писал и чувствал като *мой* разказ, първият, който чувствам като цялостен след пет години опити. Първият, който можеше да стане, даже да му бутнеш директите. Груб, но жив. Дори сега, когато го чета и се усмихвам над привидната му сбитост и претенциозността му, виждам истинското

лице на Гордън Лашанс, който се спотайва зад редовете, Гордън Лашанс — по-млад от живеещия и пишещия днес, човек сигурно по-идеалистично настроен от преуспелия романист, който е по-способен да прегледа договорите за издаване на книги с мека подвързия, отколкото книгите си, но не толкова млад като оня, който тръгна през този ден с приятелите си да види тялото на мъртвото момче Рей Броуър. Гордън Лашанс наред пътя, по който ще загуби светлината.

Не, разказът не е добър — неговият автор беше толкова зает да слуша чужди гласове, че не чуваше своя собствен глас, идващ от дълбочината на неговата същност. Но за първи път събрах в парче измислица познато място и чувствата, които съм изпитал. Усетих ужасна бодрост при вида на нещата, които ми причиняваха мъка години наред още щом те се изляха в нова форма, *над която наложих своята власт*. Бяха изтекли години от детинското хрумване за Дени, затворен в килера на своята призрачна стая, а тогава ми дойде наум. Мислех си съвсем искрено, че съм го забравил. То е вложено в „Конски град“ малко изменено, но *овладяно*.

Устоях на порива да го променя малко повече, да го напиша отново, да го направя по-сочен, а поривът беше много силен, защото сега намирам историята доста смущаваща. Но в разказа има неща, които още ми харесват, неща, които ще поизбледнеят от промените на този късен Лашанс е първите бели нишки в косата си. Неща като петната по бялата тениска на Джони или линиите на дъжда върху голото тяло на Джейн, които едва ли могат да бъдат по-добри.

И още нещо: това е първият ми разказ, аз никога не съм го показвал на баща ми и майка ми. В него имаше твърде много от Дени. Твърде много от Касъл Рок. И най-вече от 1960 година. Винаги знаеш истината, защото, когато се сблъскаш или някой друг се сблъска с нея, винаги става кърваво зрелище.

9

Стаята ми беше на втория етаж и си мислех, че вътре температурата е поне трийсет и два градуса. Беше четирийсет и два градуса с отворени прозорци. Искрено се радвах, че няма да спя в нея през онази нощ и мисълта за мястото, където отивахме, ме вълнуваше през цялото време. Навих две одеяла на руло и ги стегнах със стария си каиш. Събрах всичките си пари, шейсет и девет цента, и бях готов да тръгна.

Слязох по задната стълба, за да избегна срещата с татко пред къщи, но тази предпазливост беше излишна, той още стърчеше с маркуча в градината, правеше с него изкуствена дъга във въздуха и гледаше през нея.

Поех по Самър Стрийт и пресякох пустеещото място на Карбайн, където сега се издига зданието на касълрокския вестник „Кол“. Вече излизах от мястото на Карбайн и се запътих към клуба, когато една кола зави и от нея слезе Крис. В едната си ръка носеше бойскаутската си раница, а в другата стискаше две одеяла, навити на руло и вързани с връвчица.

— Благодаря ви, мистър — рече той и се затича да ме настигне, когато колата отмина. Бойскаутската манерка, праметната през рамото му, го удряше по краката. Очите му блестяха.

— Искаш ли да видиш нещо, Горди?

— Разбира се, че искам. Какво?

— Първо ела тук.

Той посочи тясното пространство между Блу Пойнт Динър и касълрокската дрогерия.

— Какво е това, Крис?

— Ела, казах!

Той затича по уличката и след миг, толкова ми трябваше да отхвърля настрана здравия разум, се втурнах след него. Зданията бяха построени под ъгъл и с отиването навътре мястото се стесняваше. Газехме из камари боклуци от стари вестници, стъпвахме по опасни,

блещукащи дъна на счупени бутилки от бира и газирана вода. Крис свърна зад Блу Пойнт и сложи одеялата на земята. Там имаше осем или девет консервни кутии, струпани една до друга, и вонята беше неопикуема.

— Уф! Крис! Дай да си поема дъх!

— Подай ръка — рече, без да мисли Крис.

— Не, аз наистина ще се...

Думите застинаха на устните ми и аз забравих смърдящите тенекени кутии. Крис беше свалил раницата си, беше я отворил и тършуваше вътре. След малко той измъкна огромен пищов с тъмна дървена дръжка.

— Искаш ли да си Лоун Рейнджър или Сиско Кид? — ухили се Крис.

— Врели-некипели. Исусе! Откъде взе туй нещо?

— Свих го от бюрото на баща ми. Той е калибър единайсет и четирийсет и три.

— Да, виждам — рекох, макар че калибърът можеше да е 9,65 или 9 милиметра, толкова знаех. Въпреки всички прочетени книги на Джон Д. Макдоналдс и Ед Макбейнс единственият пищов, който бях виждал отблизо, беше на полицая Банерман. Въпреки молбите на хлапетата да го извади от кобура Банерман не го извади нито веднъж. — Човече, баща ти ще те спипа, когато разбере. Нали каза, че е постоянно къркан за всеки случай?

Очите му заиграха.

— Така е, човече. Няма да разбере *нищо*. Замина с другите пияндета за Харисън със седем-осем бутилки вино и няма да се върне цяла седмица. Шибани пияндета!

Той сви устни. Беше единственото момче от нашата банда, което никога не пиеше, даже и само за фасон, нали знаеш, големи яйца. Каза, че няма да порасне, за да стане някаква шибана попивателна като неговия старец. А веднъж ми призна, че се страхува от пиенето. Това стана след като близнаците на Де Спейн се появиха с отмъкнатата от баща им каса бира и всички дразнеха Крис задето не иска да пийне и глътка. Каза, че вехтият никога няма да си вдигне носа от бутилката, че по-големият му брат бил кьоркютук пиян, когато ударил онова момиче, че Айбол вечно смуче вино с Ейс Мерил, Чарли Хоган и Били Тесио. Какви са, попита ме, шансовете му да се измъкне от шишето, ако

започне да пие? Може да ти се види смешно едно дванайсетгодишно момче да се страхува, че ще стане хроничен алкохолик, но на Крис не му беше до смях. Никак. Много беше мислил над тази възможност. Такава опасност съществуваше.

— Имаш ли патрони?

— Девет парчета. В пачка. Ще си помисли, че е бил пьян и ги е изгърмял по консервни кутии.

— Зареден ли е?

— *Не!* Исусе, за какъв *ме* мислиш?

Най-подир взех револвера. Хареса ми как с цялата си тежест легна в ръката ми. Представих си, че съм Стив Карела от осемдесет и седми взвод и преследвам оня тип Хеклър или пък спипвам Майер Майер или Клинг в момента, когато нахлуват в мизерния апартамент на отчаян наркоман. Погледнах една от вонящите консервни кутии и дръпнах спусъка.

ХА-БУМ!

Пистолетът изтрещя в ръката ми. От дулото изригна огън. Имах чувството, че китката ми е счупена. Сърцето ми чевръсто подскочи в края на устата и се сви разтреперано там. Върху ръждясалата повърхност на консервната кутия се появи дупка. Беше работа на зъл магьосник.

— Исусе! — изпищях аз.

Крис се кискаше диво, здравата го забавляваше истеричният ужас, който не мога да опиша.

— Ти гръмна, ти гръмна! *Горди гръмна!* — ревеше той. — *Хей, Гордън Лашанс застреля Касъл Рок.*

— *Млък! Да бягаме!* — изкрещях аз и го сграбчих за ризата.

Докато тичахме, задната врата на Блу Пойнт се отвори и Франсин Тупър се подаде с бялата си келнерска униформа от изкуствена коприна.

— Кой направи това? Кой пуска бомбички тук?

Бягахме като дяволи, свихме между дрогерията, железарския магазин и „Импориъм Галориъм“, който търгува с антики, боклуци и евтини книги. Прескочихме оградата, като си изподраскахме ръцете с трески, и най-подир излязохме на Кърън Стрийт. Докато търчахме,

хвърлих пистолета на Крис. Той си умираше от смях, но хвана пистолета и го пъкна в раницата, после закопча една от каишките. Зад ъгъла на Кърън, вече на Карбайн Стрийт, забавихме ход, за да не предизвикаме подозрение с паническото си бягство. Крис още се кикотеше.

— Трябваше да си видиш мутрата, човече. Ей, човече, това беше незабравимо. Наистина чудесно. Моят шибан връх. — Той тръсна глава, плесна се по бедрото и зацвили от смях.

— Знаеше, че е зареден, нали? Скапаняк! Ще загазя. Оная мадама, Тупър, ме видя.

— Глупости, тя мисли, че са бомбички. Освен това тая Тупър не вижда по-далеч от носа си, знаеш го много добре. Мисли си, че очилата ще развалят ху-у-у-бавото ѝ лице. — Той се плесна с длан и отново се засмя.

— Ами, не ми пука. Това беше кофти номер, Крис. Наистина.

— Хайде, Горди. — Той сложи ръка на рамото ми. — Не знаех, че е зареден, казвам ти честно, кълна се в майка си, аз само го извадих от бюрото на баща ми. Той винаги го изпразва. Сигурно е бил пиян-заян миналия път, когато го е оставил.

— Наистина ли не си го зареждал?

— Не, сър.

— Ще се закълнеш ли майка ти да отиде в ада, ако излъжеш?

— Кълна се.

Той се прекръсти и плюна, а лицето му изведнъж стана, открито и разкаяно като на момче от хор. Ала когато свихме към пустеещото място, където се намираше нашата къща и видяхме как Върн и Теди седят на навитите си одеяла и ни чакат, той отново прихна да се смее. Разказа им цялата случка и след като всеки нададе своя вик, Теди го попита за какво ни е притрябвал тоя пищов.

— За нищо — рече Крис. — Освен ако срещнем мечка. Нещо такова. Пък и ще спим по-спокойно нощем в гората.

Всички се съгласихме с това. Крис беше най-едрото, най-силното момче в нашата банда и винаги можеше да се измъкне с такива приказки. Теди, от друга страна, щеше да си скъса задника само при едно подмятане, че се страхува от тъмното.

Теди попита Върн:

— Опъна ли палатката си в двора?

— Да. Сложих и две обърнати фенерчета да изглежда, че вечер сме там.

— Страхотен си! — казах аз и потупах Върн по рамото. За него това беше мислене. Той се ухили.

— Е, да *тръгваме!* — рече Теди. — Хайде, вече е почти дванайсет.

Крис стана и ние се скупчихме около него.

— Ще минем през имението на Бийман и зад мебелния магазин на Сони — каза той. — Сетне ще излезем на линията и по траверсите ще пресечем реката към Харлоу.

— Мислиш ли, че е далеч? — попита Теди.

Крис сви рамене.

— Харлоу е много голям район. Трябва да минем поне трийсет километра. Така ли е, Горди?

— Да. Може би даже петдесет.

— Даже да са петдесет, трябва да стигнем утре следобед, ако не сме скапани мацки.

— Тук няма такива — рече внезапно Теди.

Спогледахме се за миг.

— *Мяуу!* — обади се Върн и всички се засмяхме.

— Хайде, момчета — рече Крис и нарами раницата си.

Напуснахме заедно пустеещото място. Крис вървеше малко пред нас.

10

Когато прекосихме нивата на Бийман и започнахме да се катерим по сгуриения насип към пътищата Грейт Саутърн и Уестърн Мейн, всички съблякохме ризи и си ги вързахме на кръста. Потяхме се като прасета. На върха на насипа ние видяхме пътищата, към които отивахме.

Никога няма да забравя този миг, колкото и да остарея. Само аз имах часовник, евтин „Таймекс“, който получих като награда за продажбата на „Сдовърин Бранд Салв“ миналата година. Стрелките му показваха пладне, слънцето печеше сухото голо поле пред нас със свирепа горещина. Можеше да усетиш как то прониква под черепа и изсушава мозъка ти.

Зад нас остана Касъл Рок, който заобикаляше и се простираше чак до дългия хълм Касъл Вю. Отвъд Касъл Ривър се виждаха група комини на вълнените фабрики, които бълваха металнозелен пушек в небето и изливаха отпадъците си във водите на реката. Мебелната фабрика оставаше отляво. Право пред нас се простираха железните пътища, светли и ослепителни под яркото слънце. Те вървяха успоредно на реката, която течеше вляво от нас. Вдясно се ширеше буренясала занемарена земя. Сега там има мотописта и всяка неделя от два часа мотоциклетите се катерят по височината. На хоризонта се издига стара изоставена водна кула, ръждясала и някак страховита.

И както си стояхме по пладне на върха, Крис каза нетърпеливо:

— Хайде, да вървим!

Ние тръгнахме по сгурията покрай линиите, като подритвахме на всяка крачка малки почернели парчета в пепелта. Скоро чорапите и гуменките ни се покриха с прах. Върн запя „Завърти ме около детелината“, ала скоро песента му секна и ушите ни си починаха. Само Теди и Крис носеха манерки и ние ги надигахме доста често.

— Можем да напълним манерките от езерото — казах аз. — Татко ми каза, че това е най-безопасно. То е дълбоко към шейсет метра.

— Добре — съгласи се Крис, нашият силен взводен командир. — Това ще е хубаво място за почивка.

— Какво ще кажете да хапнем? — внезапно попита Теди. — Бас държа, че никой не се е сетил да вземе нещо за ядене. Аз не нося нищо.

Крис спря.

— По дяволите! И аз не нося. Горди?

Поклатих глава и се зачудих как може да съм толкова тъп.

— Върн?

— Пф! — рече Върн. — Съжалявам.

— Тогава да видим колко пари имаме — казах аз. Развързах ризата си, разстлах я върху сгурията и хвърлих на нея моите шейсет и девет цента. Монетите блеснаха трескаво под слънчевата светлина. Крис имаше окъсан долар и две дребни монети. Теди имаше две по четвърт долар и два петака. Върн имаше точно седем цента.

— Два трийсет и седем — казах. — Не е зле. В края на този път, който отива към виадукта, има магазин. Някой ще отиде за хамбургери и тоник, а другите ще останат.

— Кой? — попита Върн.

— Ще теглим чоп, когато стигнем до виадукта. Хайде.

Пуснах всичките пари в джоба на панталона си и вече връзвах ризата на кръста си, когато Крис извика:

— *Влак!*

Сложих ръка на една от релсите, за да го почувствам, макар че вече чувах шума. Релсата бръмчеше лудо, за миг сякаш държах в ръцете си влак.

— *Парашутисти по фланга* — ревна Върн и се хвърли по средата на насипа с лудешки клоунски скок.

Върн обичаше да обявява нападение на парашутисти навсякъде, където земята беше мека — кладенец, купа сено, насип като тоя... Крис се метна след него. Влакът вече бучеше силно, вероятно насочен към нашата страна през реката към Люистън. Вместо да скочи, Теди се обърна в посоката на идващия влак. Дебелите му очила блеснаха на слънцето. Дългата му коса падаше в безпорядък над веждите му на потни фитили.

— Ела, Теди — извиках му.

— Не, хах-ах, ще го подпра. — Той ме погледна, а разширените му очи преливаха от възбуда. — Отклоняване на влака, чат ли си? Какво са камионите след отклоняването на влака?

— Ти си луд, човече. Искаш да те убие?

— Като на брега в Нормандия — нададе вик Теди и се изтъпани насред линията. Люшкеше се леко върху една от траверсите.

За миг се вцепених, не можех да приема глупостта на такава лудория. Сетне го сграбчих, дръпнах го с борба и крясъци към насипа и го бутнах надолу. Сkochих след него и Теди направи едно добро хващане, докато летях във въздуха. Вятърът ме облъхна, но аз успях да го ритна с коляно в гръдната кост и да го просна на гръб преди да се изправи. Паднах на земята задъхан и изопнат, а Теди ме хвана за гърлото. Затъркаляхме се надолу по насипа, удряхме се и се дращехме, а Крис и Върн ни гледаха с тъпа изненада.

— Малко копеле! — крещеше срещу мен Теди. — Пръч! Не ме налягай с цялата си тежест! Ще те убия, лайно такова!

Поех си отново дъх и скочих на крака. Когато Теди се хвърли срещу мен, аз се отдръпнах с вдигнати ръце, за да отбия юмруците му, засмян и уплашен едновременно. Когато изпадне в пристъп на креслива ярост, е Теди шега не бива. В такова състояние той се хвърля и срещу големи момчета, а ако голямото момче му счупи и двете ръце, ще започне да хапе...

— Теди, можеш да се отклониш от всичко както си искаш, след като видим това, за което сме тръгнали, но

прас по рамото, когато един бясно засилен юмрук мина покрай мен

— докато още никой *не ни е видял*, ти

прас по бузата и вече щяхме да се счепкаме в истински бой, ако Крис и Върн

— тъпо животно!

не бяха ни хванали и разтървали. Над нас влакът гърмеше с дизеловия си двигател и силно тракаше с тежките колела на товарните вагони. Няколко парчета сгурия подскочиха по насипа и спорът приключи... поне докато отново чуем собствените си гласове.

Влакът беше къс и когато вагоните отминаха, Теди рече:

— Ще го убия. Или поне ще му издуя мутрата.

Той продължи да се бори с Крис, но Крис само по-силно го стисна.

— Успокой се, Теди — каза спокойно Крис и продължи да го повтаря, докато Теди се усмири и се отпусна с увиснали накриво очила, а шнура на слуховия му апарат, който падаше надолу към батерията, пъхната в джоба на джинсите му, се мандахерцаше съвсем леко на гърдите му.

Когато той застина неподвижен, Крис се обърна към мен и ме попита:

— За какво се биеш с него, Гордън?

— Искаше да отклони влака. Помислих, че машиниста ще го види и ще се обади. Те могат да изпратят ченге.

— Аааа, той беше много зает да прави шоколад в гащите — рече Теди, но не изглеждаше сърдит. Бурята отмина.

— Горди само се опита да направи каквото трябва — каза Върн. — Мир да има.

— Мир, момчета — съгласи се Крис.

— Да, добре — рекох и протегнах ръка с дланта нагоре. — Да се помирим, Теди.

— Можех да го отклоня — каза той. — Знаеш това, нали, Горди?

— Да — кимнах, макар че от тази мисъл ме втресе. — Зная.

— Добре. Да се помирим тогава.

— Стисни му ръката, човече — заповяда Крис и пусна Теди.

Теди плесна ръката ми доста силно и обърна длан. Аз плеснах неговата.

— Шибаната мацка Лашанс — рече Теди.

— Мьяууу! — изтръгна се от мен.

— Хайде, момчета — каза Върн. — Да вървим, а?

— Върви където искаш, но не идвай тук — тържествено произнесе Крис и Върн се дръпна, сякаш са го ритнали.

Към един и половина стигнахме до сметището и Върн се завтече надолу по насипа с вик: „*Парашутисти по фланга!*“ С големи скокове стигнахме до дъното и се хвърлихме към възсолената струйка вода, която едва се процеждаше от дренажната тръба, стърчаща от сгурията. Отвъд това малко мочурливо място започваха пясъчните граници на бунището.

Заобикаляше го двуметрова защитна ограда. На всеки шест метра имаше избелели от времето табелки. На тях пишеше:

СМЕТИЩЕ НА КАСЪЛ РОК
РАБОТНО ВРЕМЕ: ОТ 16 ДО 20 ЧАСА
ПОЧИВЕН ДЕН: ПОНЕДЕЛНИК
МИНАВАНЕТО СТРОГО ЗАБРАНЕНО

Изкачихме се по оградата, прехвърлихме се през нея и скочихме от другата страна. Теди и Върн се запътиха към кладенеца, на който имаше старовремска помпа, от онези, с които водата се вади със страхотни усилия. До дръжката на помпата имаше тенекия с вода и голям грях беше да забравиш да я напълниш за идващите след теб. Желязната дръжка стърчеше наклонена и приличаше на еднокрила птица, която се опитва да полети. Някога тя е била зелена, но почти цялата боя беше изтрита от хиляди ръце, които са помпили с тази дръжка от 1940 година насам.

Сметището е един от най-ярките ми спомени за Касъл Рок. Когато мисля за него, то ми напомня за художниците-сюрреалисти — момчетата, които винаги рисуват по картините си куци циферблати по чаталите на дърветата, викторианска дневна стая наред Сахара или парни машини, които изхвъркват от огнището. В детските ми очи нито един от предметите не принадлежеше на касълрокското сметище.

Влязохме от задната страна. Когато идваш от града, минаваш по широк пращен път през портата, отворена навън към полукръгла площадка, изравнена от булдозерите така, сякаш е самолетна писта. Пътят свършва внезапно на края на сметищната яма. Помпата, край

която Теди и Върн стояха и се боричкаха кой да започне пръв, беше на гърба на тази голяма яма. Беше дълбока към двайсет и пет метра и пълна с всички американски ненужни, излезли от употреба или никога не проработили неща. Имаше толкова много джунджурии, че само като ги погледнеш, ставаш разностранен; това беше и удар за разсъдък, защото не знаеш къде да си денеш очите. Сетне погледът спира или бива спрял от нещо толкова чудато, колкото една дневна стая в пустинята. Месингова табла от легло, килната на припек. Малка детска кукла, която гледа учудено между краката си, сякаш ражда пълнежа си. Преобърнатата лека кола Студебейкър с хромирана, подобна на снаряд муцуна, блестяща на слънцето като ракетата на Бък Роджърс. Една от онези гигантски бутилки за вода, каквито има в служебните сгради, превърнатата от слънцето в горещ сияен сапфир.

Беше пълно и с всякакви животинки, макар че това не са създанията от филмите на Уолт Дисни за природата или дресираните животни, които могат да ти станат любимци. Тлъсти плъхове, загладени мармоти, които се движат тежко от такава храна като печен хамбургер и червясали зеленчуци, хиляди чайки и дебнещи сред тях случайни огромни врани, подобни на замислени, самовглъбени министри. Имаше и място, където изгубените градски псета идваха за храна, когато не можеха да обърнат някоя хвърлена консервна кутия или да подгонят някоя сърна. Това беше глутница от клетки, сърдити мелези; мятаци се, свирепи озъбени, те се нахвърляха на всяко накацано от мухи парче салам или купчина пилешки кости, димящи на слънце.

Но тези кучета никога не нападаха Майло Пресман, пазача на сметицето, защото Чопър винаги се мотаеше в краката му. Чопър беше (поне докато кучето на Джо Камбърс — Куджо, побесня след двайсет години) най-страшното и най-рядко срещаното куче в Касъл Рок. То беше най-омешаното куче на седемдесет километра наоколо, поне така се говореше, и достатъчно грозно, за да спре звънящ будилник. Децата разправяха легенди за смесената порода на Чопър. Някои казваха, че е наполовина немска овчарка, други твърдяха, че е преди всичко боксер, а едно хлапе от Касъл Вю с нещастното име Хари Хор твърдеше, че Чопър е доберман пинчер, чиито гласни струни са отстранени по хирургичен път, за да не го чуват, когато напада. Други момчета се препираха, че Чопър е полудял ирландски вълкодав и Майло Пресман

го храни със специална смес от кучешки консерви и пилешка кръв. Същите тези хлапета твърдяха, че Майло не смее да изведе Чопър от колибата му, ако не му сложи намордник като на ловен сокол.

Най-често се говореше, че Пресман е обучил Чопър не толкова да души, колкото да души *определени органи* от човешката анатомия. Така някое нещастно хлапе, тайно прехвърлило оградата да ограби забранените съкровища, можеше да чуе: „Чопър, дръж! Ръката!“ И Чопър ще го хване за ръката и ще го задържи, късайки месо и кожа, ще стрие костите му на прах с олигавените си челюсти, докато Майло му каже да го пусне. Носеха се слухове, че Чопър може да ухапе ухо, око, стъпало, крак... и че друг нарушител, който е изненадан от Майло и предания Чопър, ще чуе смразяващия вик: „Чопър! Души! Топките!“ Това момче ще бъде сопран през останалата част от живота си. Самият Майло изглеждаше някак по-обикновено и го приемаха по-обикновено. Беше малко шантав работен кон, който допълваше мизерната си градска заплата, като събираше хвърлените от хората неща и ги продаваше из града.

Тоя ден нямаше и следа от Майло и Чопър.

Крис и аз гледахме как Върн пълни помпата, докато Теди работеше бясно с дръжката. Най-сетне той беше възнаграден със струя чиста вода. След миг двамата подложиха глави под струята, а Теди продължи да помпи на час по лъжичка.

— Теди е откачен — казах меко.

— Да — потвърди Крис. — Няма да го преживее, ако два пъти мине през същата възраст, бас държа. Как може собствения му баща да му изгори ушите? Виж какво е направил. Той е луд да отклонява по тоя начин камионите. Не вижда нищо и с очила, и без очила.

— Помниш ли оня път на дървото?

— Да.

Миналата година Теди и Крис се катереха по един висок бор зад нашата къща. Бяха стигнали почти до върха и Крис рече, че не могат да се качат по-високо, защото клоните над тях бяха изгнили. По лицето на Теди се появи познатия откачен и упорит израз, да му го начукам, вика, ръцете му бяха целите в смола, той искаше да продължи нагоре, докато стигне върха. Нищо от думите на Крис не му влезе в акъла. Пое нагоре и се покатери — тежеше към трийсет и пет килограма, спомням си. Той стоеше там, прегърнал върха на бора с едната си изцапана със

смола ръка, и крещеше, че е крал на света или някаква такава глупост, сетне се чу отвратителният пукот на гнило, когато клонът, на който стоеше, се прекърши и той политна. И стана едно от онези неща, които те карат да мислиш, че има бог. Крис посегна инстинктивно и хвана кичур от косата на Теди Дюшан. Китката му отече, цели две седмици не можа да си служи с дясната ръка, но той издържа, докато крещящият и гърчещ се Теди стъпи на достатъчно дебел и здрав клон, който да го издържи. Без случайното посягане на Крис той щеше да се преметне, да се изпотроши и да се размаже трийсет и пет метра по-надолу. Когато двамата слязоха, лицето на Крис беше сиво и му се повдигаше от страх. А Теди напираше да се бие с него, задето го оскубал. Щяха да се сбият, ако не бях ги помирил.

— Често сънувам това — рече Крис и ме погледна със странно беззащитни очи. — Само че в този сън винаги го изпускам. Хващам само два косъма, Теди крещи и полита надолу. Ужасно, нали?

— Ужасно — съгласих се аз и само за миг, докато се гледахме в очите, ние видяхме някои от истинските неща, които ни правеха приятели. Сетне отвърнахме погледи и видяхме как Теди и Върн се пръскат с писъци и смях и се наричат мацки.

— Да, но не го изпусна — рекох. — Крис Чембърс не изпуска, прав ли съм?

— Даже когато жените стават в тоалетната — каза той. Намигна ми, направи „О“ с палеца и показалеца си, и плюна чиста бяла плюнка през него.

— Изяж ме суров, Чембърс — казах.

— През сламка готов — отговори той и двамата се захилихме един на друг.

Върн крещеше:

— *Елате да пиете, докато тече от помпата!*

— Тичай! — рече Крис.

— В тая жега? Ти си празна кратуна.

— Хайде! — настоя той, все така ухилен. — След мен!

— Добре.

— Давай!

Затичахме се със стиснати юмруци, гуменките ни вдигнаха тежък, напечен от слънцето прах, телата ни се устремиха пред летящите ни джинсови крака. Жегата беше убийствена, Върн от едната

и Теди от другата страна ни показаха едновременно среден пръст. Избухнахме в смях сред тежката миризма на дим над това място и Крис взе манерката на Върн. Когато тя се напълни, двамата помпихме един за друг, леденостудената вода се лееше от помпата и топлината изчезна, като пренесе внезапно замръзналите ни скалпове с четири месеца напред и ни хвърли в януари. После пак напълнихме тенекията и отидохме да седнем в сянката на единственото дърво в района на сметището — нискостеблен ясен, който се намираше на десетина метра от колибата на Майло Пресман, построена от насмолена хартия. Дървото беше леко изкривено на запад, сякаш единственото нещо, към което се стремеше, е да си вдигне корените, както жена си вдига фустите, и да отпраши нанякъде.

— Върхът! — засмя се Крис и отметна рошавата си коса над веждите.

— Страхотно! — кимнах аз и продължих да се смея.

— Хубаво време, наистина — простичко рече Върн. Той нямаше предвид да си без контрол в сметището, да метнеш родителите си или да скиташ по релсите към Харлоу; влагаше и този смисъл в думите си, но сега мисля, че каза нещо повече и всички го разбрахме. Всичко беше тук, около нас. Знаехме точно кои сме и къде отиваме. Беше разкошно.

Поседяхме малко под дървото, побъбрихме, както обикновено — кой е най-добрият отбор („Янките“, разбира се, с Мантъл и Марис), коя е най-хубавата кола (Тъндърбърд, модел 55 година, но Теди държеше вироглаво на Корвет от 58-ма), кое е най-силното момче в Касъл Рок извън нашата банда (всички се съгласихме, че това е Джейми Галънт, — който показва пръст на мисис Юинг и излезе от клас с ръце в джобовете, докато тя крещеше), най-хубавото телевизионно предаване (или „Недосегаемите“, или „Питър Ган“ — и Робърт Стак в ролята на Елиът Нес, и Крейг Стивънс в ролята на Ган бяха невъзмутими). И все от този род.

Теди пръв забеляза, че сянката на ясена се удължава и ме попита колко е часът. Погледнах си часовникът и се изненадах, че вече е два и петнайсет.

— Хей, човече — обади се Върн. — Някой трябва да отиде за провизии. Дъмп отваря в четири. Не ми се остава тук, когато Майло и Чопър излязат на сцената.

Даже и Теди се съгласи. Той не се боеше от Майло, който имаше корем като бъчва и беше най-малкото четирийсетгодишен, но всяко момче в Касъл Рок си стискаше топките между краката само като се споменеше името на Чопър.

— Добре — рекох, — кой мъж отива?

— Ти, Горди — усмихна се Крис. — Кой като свой!

— Майната ти — казах и дадох на всеки по една монета. — Хвърляй!

Четири монети блеснаха на слънцето. Четири ръце ги хванаха във въздуха. И четирите монети плеснаха на четири мръсни китки. Погледнахме ги: две ези и две тура. Подхвърлихме ги отново и този път четирите бяха тура.

— Господи, не ни върви — въздъхна Върн и с това не каза нищо ново. Четири ези или „луна“ беше щур късмет. Четири тура беше „катастрофа“, пълна липса на късмет.

— Заеби ги тези глупости. Това няма никакво значение. Хайде пак!

— Не, човече — намеси се Върн, — катастрофата е нещо фатално. Помните ли Клинт Бракен и онези момчета, дето си отидоха мърцина на Сайроис Хил в Дархам? Обърнали четири бири и хвърлили „катастрофа“ тъкмо преди да се качат в колата. И бам! — нахендрили се тотално. Това не ми харесва! Честно!

— Никой не вярва на глупости като „луни“ и „катастрофи“ — рече нетърпеливо Теди. Това е за деца. Ще хвърлиш ли, Върн?

Върн хвърли монетата с очевидно нежелание. Този път той, Теди и Върн хвърлиха тура. Аз им показах Томас Джеферсън на десетцентовата монета. Ненадейно ме обзе страх. Сякаш сянка падна върху някакво вътрешно слънце. На тримата пак им се падна „катастрофа“, сякаш съдбата на сметището ги посочи за втори път. Веднага си помислих как Крис казва: *„Хващам само два косъма, Теди креци и полита надолу. Ужасно, нали?“*

Три тура, едно ези.

Теди пусна своя откачен кудкудякащ смях, посочи ме с пръст и чувството изчезна.

— Чувал съм, че само самодивите се смеят така — рекох и му показах среден пръст.

— Ииии-ииии-ииии, Горди! — смееше се Теди. — Върви за провизии, шибано копеле!

Никак не съжалявах, че отивам. Станах и даже не помислих за пътя до Флорида Маркет.

— Не ми споменавай имената на майчините ти любимци — казах на Теди.

— Ииии-ииии-ииии, как шибано те прекарахме, Лашанс.

— Върви, Горди — каза Крис. — Ще те чакаме край линията.

— Момчета, не тръгвайте без мен — рекох им.

Върн се засмя.

— Да тръгнем без теб е все една да пием вода вместо Будвайзер, Горди.

— Я млъкни.

Тримата запяха: „Аз не млъквам, аз се *измъквам*. Погледна ли те, аз *изхвърквам*“.

— Майка ти да свие зад ъгъла и да го оближе — казах и си вдигнах задника оттам, като на тръгване им показах пръст през рамото. Никога по-късно не съм имал приятели като тях. Господи, имал ли съм?

Разни думи за разни хора, така казват сега, но това е бездушно. Ако ти кажа *лято*, ще си представиш някои свои лични спомени, съвсем различни от моите. Но за мен лятото е пътят към Флорида Маркет с дребни пари, които дрънкат в джоба ми, температура поне трийсет и пет градуса и краката ми, обути в кецове. Тази дума извиква образа на железопътната линия с вагоните, които се смаяват в далечината, а насипът на линията е толкова бял под изгарящото слънце, че когато затвориш очи, можеш да го видиш в мрака, само че син вместо бял.

Но в това лято имаше нещо повече от пътуването ни през реката към Рей Броуър, макар че то изглежда по-обхватно. Чувам гласовете на „Флийтуудс“, които пеят „Ела тихо при мен“ и на Робин Люк с неговата „Скъпа Сузи“, чувам как се извисява вокалът на Литъл Антъни във „Винаги се връщам къщи“. Всички ли бяха хитове през 1960 година? Да и не. Повече да. През дългите пурпурни вечери, когато рокендролът от една станция заглушаваше предаването на бейзбола по друга, времето се променяше. Мисля, че беше през цялата 1960 година и лятото е отстъпило зад безброй години, като е оставило медицински недокосната паяжина от звуци: тихото бръмчене на щурците, автоматното тракане на карти за игра във велосипедните спици на някое момче, което върти педалите към къщи за късна вечеря със студено месо и леден чай, плоския тексаски глас на Бъди Нокс, който пее „Ела и бъди моя красавица на празненството и аз ще се любя с теб, ще се любя“, и гласът на бейзболния коментатор, който се смесва с песента и с мириса на прясно окосена трева: „Сега резултатът е три на два. Уайти Форд тръгва напред... минава линията... Форд спира... подава... и ето! *Уилиас постига целта! Целуни я за сбогом!* «РЕД СОКС» *ВОДЯТ С ТРИ НА ЕДИН*“. Играеше ли Тед Уилямс за „Ред Сокс“ през 1960-та? Можеш да си заложиш задника, че играеше — моят любим играч Тед имаше резултат 316. Съвсем ясно помня това. Бейзболът стана много важен за мен през последните две години, дори

когато разбрах, че бейзболистите са от плът и кръв като мен. Това се случи, когато колата на Рой Кампанела се обърна и вестниците съобщиха ужасяващи новини на първите си страници: кариерата му свърши, той щеше да седи в инвалидна количка до края на живота си. Това чувство се върна при мен със същата глуха болка, когато един ден седнах пред пишещата машина, пуснах радиото и чух, че Търман Менсън е загинал при кацане със собствения си самолет. В кино „Гем“, което отдавна не съществува, давах хубави филми: научнофантастични, като „Гог“ с Ричард Игън, уестърни с Оди Мърфи (Теди гледаше всеки филм, в който Оди Мърфи се появяваше поне три пъти; той боготвореше Мърфи). Давах и военни филми с Джон Уейн. Там имаше игри и вечно се ядеше нещо вкусно, имаше ливади за окосяване и места, където да отидеш, имаше стени за хвърляне на дребни монети и кой да те потупа по рамото. А сега си седя тук, гледам клавиатурата на IBM и се опитвам да си спомня онези времена, мъча се да възстановя най-хубавото и най-лошото от онова зелено и кафяво лято и виждам само слабичкото келяво, момче, скрито в издаденото напред тяло, и чувам същите звуци. Ала върхът в паметта ми за времето е как Гордън Лашанс търчи по пътя към Флорида Маркет с дребни пари в джоба си, а потта шурти по гърба му.

Помолих за кило и половина хамбургер и получих цяло парче руло, четири бутилки кола и отварачка за два цента, с която да ги отворим. Собственикът, който се казваше Джордж Дюсе, сложи месото и се наведе над счетоводната си книга, с едната си саламеста ръка на касата до купата е твърдо сварените яйца, с клечка за зъби в устата, а кръглото му бирено шкембе издуваше бялата му тениска както попътен вятър надува платно. Стоеше там, докато пазарувах, за да е сигурен, че няма да свия нещо. Не обели и дума, докато теглеше хамбургера.

— Познавам те. Ти си братът на Дени Лашанс. Така ли е?

Клечката за зъби се търкаляше от единия ъгъл на устата му до другия, сякаш беше на сачмени лагери. Той се пресегна зад счетоводната книга, взе бутилка сода и шумно я отвори.

— Да, сър. Но Дени...

— Да, зная. Тъжна история, момче. В библията пише: „Ние умираме в средата на живота“. Пуф! Знаеш ли това? Загубих брат си в Корея. Пуф! Приличаш на Дени, някой казвал ли ти е? Имаш дълго лице.

— Да, сър, понякога — отвърнах начумерено.

— Помня, когато беше в отбора на цялата конференция. Играеше полузащитник. Пуф! Можеше ли да бяга? Отче небесни и Сони Джийзъс! Много си малък да помниш.

Той погледна над главата ми през остъклената врата към убийствената жега, сякаш виждаше добре брат ми.

— Помня. А, мистър Дюсе?

— Какво, хлапе? — Очите му бяха замъглени от спомени, клечката за зъби леко трепереше между устните му.

— Вашият палец е на онова блюдо на везната.

— *Какво?* — Той погледна надолу, където краят на палеца му натискаше силно белия емайл. Ако не бях мръднал малко от него, когато заговори за Дени, щеше да чопне от претегленото месо. — А, това ли било? Пуф! Мислех за брат ти, бог да го прости.

Джордж Дюсе се прекръсти. Когато махна палеца си от везната, стрелката подскочи обратно с двеста грама. Той добави отгоре още руло и опакова всичко с бяла месарска хартия.

— Добре — рече той през клечката за зъби. — Да видим какво имаме тук. Кило и половина хамбургер, това прави един и четирийсет и четири. Хлебчета — двайсет и седем. Четири газирани — четирийсет цента. Отварачка — два цента. Това прави... — Той записа цифрите на кесията, в която се канеше да сложи всичко. — Два долара двайсет и девет.

— И тринайсет.

Той бавно вдигна глава към мен и се намръщи.

— А?

— Два и тринайсет. Събрахте ги погрешно.

— Момче, да не си...

— Събрахте ги погрешно — казах. — Първо сложихте палеца си на везните и след това добавихте в блюдото, мистър Дюсе. Щях да ви пусна малко дребни за това, но сега нямам желание.

Хвърлих два долара и тринайсет на тезгяха пред него.

Той първо погледна парите, после мен. Сега бръчките му станаха ужасни, браздите по лицето му приличаха на пукнатини.

— Ти кой си, бе хлапак? Да не си от тарикатите?

— Не, сър — рекох. — Но вие няма да ме метнете и да се измъкнете. Какво ще каже майка ви като научи, че мамите малките

деца?

Той напъха покупките ни в книжна кесия с рязко движение, от което бутилките с колата се удариха една о друга.

Тръсна ми грубо кесията, без да го е еня, че мога да я изтърва и да счупя бутилките, мургавото му лице беше пламнало и тъпо, бръчките на места бяха застинали.

— Добре, хлапе. Ето ти нещата. А сега, за бога, измитай се от магазина ми. Ако те мярна тук, ще те изхвърля. Пуф! Хитро малко копеле.

— Няма да дойда вече — казах, като отидох до остъклената врата и я отворих. Навън горещият следобед трептеше сънено, кафяв и зелен едновременно, пълен със смълчана светлина. — Нито някой от моите приятели. Те са поне петдесет.

— Брат ти не беше тарикат — дереше се той.

— Да ти го начукам — креснах аз и затичах с адска бързина по пътя.

Чух как вратата се отваря с трясък на пистолетен изстрел и бичият му рев ме настигна:

— *Ако стъпиш някой ден тук, ще ти издуя мутрата, сополанко!*

Тичах, докато изкачих първия хълм, бях уплашен, но вътрешно се смеех, сърцето биеше в гърдите ми като чук. Там тръгнах на бавен ход, като от време на време хвърлях поглед през рамо, за да съм сигурен, че не ме гони с колата си или нещо такова.

Но той не ме гонеше и много скоро стигнах до портата на сметището. Пъхнах кесията под фанелката си, покатерих се по вратата и се спуснах маймунски от другата страна. Стигнах до средата на сметището, когато забелязах нещо неприятно — Буикът на Майло Пресман модел 56 година беше спрял зад колибата от насмолена хартия. Ако Майло ме видеше, щях да се озова в един свят на болката. Макар че още нямаше и следа нито от него, нито от отвратителния Чопър, свързаната с тел ограда в дъното на сметището ми се стори много далечна. Щеше ми се да съм избиколил от външната страна, но бях влязъл много навътре в сметището, за да се обърна и да хукна назад. Ако Майло ме видеше да прескачам сметищната ограда, вкъщи щяха да ме чакат неприятности, но това не ме плашеше толкова, колкото викът на Майло към Чопър „дръж“.

В главата ми зазвуча слабо звукът на цигулка. Продължих хода си, като се мъчех да изглеждам най-обикновено, да изглеждам така, сякаш съм отгук с пълната книжна кесия, която издуваше фланелката ми, и отивам към оградата между сметището и железопътната линия.

Бях на петнайсетина метра от оградата и вече си мислех, че в края на краищата всичко е наред, когато чух Майло да крещи:

— Хей! Хей, ти, момче! Махай се от оградата! Махай се отгук!

Най-хитро беше да се съглася с човека и да заобиколя, но бях толкова гипсиран, че вместо да правя хитри неща, се хвърлих с див вик към оградата, а гуменките ми вдигаха прах. Върн, Теди и Крис се подадоха от шубраците от другата страна на оградата и ме гледаха тревожно през процепите.

— *Върни се тук* — реवेशе Майло. — *Върни се тук или ще пусна моето куче след теб, негоднико!*

Не намирах, че това е гласът на разума и помирението, и затичах още по-бързо към оградата, размахвайки ръце, а кафявата бакалска кесия стържеше кожата ми. Теди пусна идиотския си блеещ смях ии-и-и-и-и във въздуха, сякаш лунатик свири на тръстикова свирка.

— Давай, Горди, давай! — извика Върн.

А Майло кресна:

— Дръж го, Чопър! Дръж го, момчето ми!

Хвърлих кесията през оградата и Върн избута Теди от пътя си, за да я хване. Чувах как зад мен Чопър тича така, че земята се тресе, изхвърляйки от едната си разширена ноздра пламък, а от другата — лед, изливайки сярата от зиналата си паст. Хвърлих се с един скок по средата на оградата и изкресях. Стигнах до върха за три секунди и просто скочих. Изобщо не мислех за това, даже не погледнах надолу да видя на какво скачам. Едва не кацнах на нещо, което се казваше Теди. Сгънат на две, той се кикотеше като шантав. Очилата му бяха паднали, от очите му течаха сълзи. Минах на сантиметри от него и се стоварих на опръскания с мазут насип от лявата му страна. В същия миг Чопър връхлетя оградата от другата страна зад мен и нададе вой, в който се смесваха болка и разочарование. Обърнах се, хванал ожуленото си коляно, и за пръв път видях знаменития Чопър. Това беше първият ми урок в огромната пропаст между мит и действителност.

Вместо някакъв демон с червени диви очи и зъби, които стърчат от устата му като тръбите на състезателен автомобил, видях средно

голям мелез със съвсем обикновен цвят — черно и бяло. Той скимтеше и се мяташе безсмислено, вдигаше се на задните си крака и посягаше с лапи към оградата.

Теди ходеше важно напред-назад край оградата, стиснал очилата в едната си ръка, и продължаваше да дразни Чопър.

— Целуни ми гъза, Чопи! — покани го Теди, а от устата му летяха слюнки. — Целуни ми гъза! Яж лайна!

Той блъскаше оградата със задник и Чопър направи всичко възможно да приеме поканата му. За усилията си не получи нищо освен един хубав удар по мутрата. Той започна да лае диво, от устата му излезе пяна. Теди продължи да блъска оградата със задник и Чопър все така безрезултатно се хвърляше върху него, само носът му се разкървави. Теди продължи да го вбесява, наричайки го умалително Чопи, сякаш беше по-скоро гризли, а Крис и Върн лежаха изнемощели на насипа и така се кикотеха, че издаваха само хриптене.

Майло Пресман довтаса, облечен в изцапани работни дрехи, с бейзболна шапка „Ню Йорк Джайънтс“ на главата. Ченето му висеше от бяс.

— Тука, тука! — крещеше той. — Хей, момчета, стига сте дразнили това кууче. Чувате ли? *Спрете веднага!*

— Дръж, Чопи! — реवेशе Теди, мятайки се нагоре-надолу край оградата като луд пруски офицер пред своята рота. — Ела и ме хвани! Хвани ме!

Чопър побесня. Искам да кажа наистина. Въртеше се в голям кръг, скимтеше, лаеше, ръмжеше, задната му лапа хвърляше нагоре малки сухи буци пръст. Той направи три кръга, набра кураж, струва ми се, и се хвърли право срещу защитната ограда. Може да е тичал с петдесет километра в час, когато се блъсна в нея, не лъжа. Джуките му оголиха зъбите, ушите му хвъркнаха във въздуха. От цялата ограда се изтръгна нисък музикален звук и платната на оградата вече не бяха свързани, а просто полегнаха назад. Беше нещо като акорд на цитра — *йиммммммммммммммммм!* Приглушен лай излезе от устата на Чопър, той избели двете си очи и се претърколи смешно, като се тръшна яко на гръб. Полежа за миг и се потътри, а езикът му висеше накриво от лявата страна на устата.

Като видя това, Майло пощуря. Лицето му се зачерви, даже скалпът му стана пурпурен под равната прическа „четка“. И както си

седях замаян в праха със скъсани джинси на двете колена, ми хрумна, че Майло е човешкия образ на Чопър.

— Аз ви познавам — беснееше Майло. — Ти си Теди Дюшан. Познавам ви всичките. Сине, ще ви набия. Да постъпят така с моето кууче!

— Я се опитай! — развихри се Теди точно зад гърба ми. — Хайде да видим как ще прескочиш и ще ме хванеш, дебелако!

— *КАКВО? КАК МЕ НАРЕЧЕ?*

— *ДЕБЕЛАК!* — щастливо се провикна Теди. — *ТОРБА СЛАНИНА! БЪЧВА! ХАЙДЕ, ЕЛА! ЕЛА!* — Той скачаше насам-натам със свити юмруци и пот хвърчеше от косата му. — *ЩЕ ТЕ НАУЧА КАК СЕ НАСЪСКВА ТЪПО КУЧЕ СРЕЩУ ХОРАТА! ХАЙДЕ, ОПИТАЙ СЕ!*

— Малко копеле, син на тенекиена невестулка и откачен кълвач! Ще изпратя на майка ти покана да дойде при съдията и да му каже какво сте направили с моето кууче!

— Как ме нарече? — хрипливо попита Теди. Беше спрял да подскача насам-натам. Очите му станаха огромни и заприличаха на стъкло, а лицето му стана оловносиво.

Майло нарече Теди какъв ли не, но той можеше да отстъпи и да хване някого, когото да натупа без никакви проблеми, и от тогава започнах да забелязвам колко гениални хора има за тази работа... да напипаш там долу ШАНТАВОТО копче и да не го натиснеш, а само да почукваш по него.

— Баща ти беше шантав — рече той и се озъби. — Шантав от Тогъс, такъв беше. По-луд от плъх в клозета. По-луд от разгонен пръч. По-откачен от дългоопашата котка в стая с люлеещи се столове. Шантав. Нищо чудно, че правиш такива неща, пълен с бяс за ш...

— *МАЙКА ТИ ДУХА МЪРТВИ ПЛЪХОВЕ* — *развика се Теди.* — *И АКО НАРЕЧЕШ БАЩА МИ ШАНТАВ, ЩЕ ТЕ ПРЕЧУКАМ, ДУХАЧ ТАКЪВ!*

— Шантав — рече самодоволно Майло. Беше напипал копчето, точно така. — Син на шантав, син на шантав, баща ти имаше играчки на тавана, тежък случай.

Върн и Крис вече престанаха да се смеят, те вече чувстваха сериозността на положението и искаха да дръпнат Теди, но когато Теди рече на Майло, че майка му духа мъртви плъхове и двамата пак

изпаднаха в истеричен смях, легнали на земята край линията. Търкаляха се насам-натам, ритяха с крака и се държаха за корема.

— Не мога повече — каза изнемощяло Крис. — Стига, моля ти се, стига, кълна се е бога, ще се *пръсна*.

Чопър се щуреше наоколо, правеше огромни замаяни осморки зад Майло. Приличаше на победен боксьор десет секунди след като реферът е прекъснал мача и е вдигнал ръката на победителя. А Теди и Майло продължаваха препирнята за бащата на Теди, изправени един срещу друг, разделени от телената ограда, която Майло не можеше да прескочи, защото беше много стар и много дебел.

— Спри да приказваш за баща ми! Баща ми е щурмувал брега на Нормандия, шибан скапаняк!

— Да, ама къде е сега, малко четириоко лайно? В Тогъс, нали? Той е в Тогъс, защото *ВЛЕЗЕ В ШИБАНОТО ОСМО ОТДЕЛЕНИЕ!*

— Добре, така да е — рече Теди. — Така да е, край, ще те убия. — Той се хвърли към оградата и я затресе.

— Ела се опитай, мършаво малко копеле. — Майло стоеше зад оградата, озъбен и очакващ.

— Не! — креснах аз. Скочих на крака, хванах Теди за протритите отзад джинси и го дръпнах от оградата. Двамата се олюляхме и паднахме — той отгоре, аз отдолу. Той ме стисна яко за топките и аз изревах. Няма нищо по-лошо от това да ти стиснат топките, нали така? Но аз продължих да държа Теди през кръста.

— Пусни ме! — хлипаше Теди и се гърчеше в ръцете ми. — Пусни ме, Горди! Никой не може да се гаври е моя старец. *ПУСНИ МЕ, ПО ДЯВОЛИТЕ, ПУСНИ МЕ!*

— Той само това чака! — извиках в ухото му. — Той само чака да те хване, да ти смачка фасона и да те предаде на ченгетата.

— А? — Теди вдигна глава и ме погледна слисано.

— Не си отваряй хитрата уста, хлапе — рече Майло и пак се приближи до оградата, свил ръце в юмруци като бутове. — Остави го да се бие сам.

— Как ли не — рекох. — Ти си по-тежък с двеста кила.

— Познавам те и теб — каза заплашително Майло. — Ти си Лашанс. — Той показа към мястото, където Върн и Крис най-сетне се бяха спрели, задъхани от силния смях. — А тези момчета са Крис Чембърс и едно от откачените хлапета на Тесио. Ще се обадя на

бащите ви, освен на шантавия от Тогъс. Ще влезете в 'правителен лагер, всеки от вас. Детска престъпност.

Той стоеше здраво на краката си, вдигнал дебелиите си луничави ръце като момче, което иска да играе на „Един картоф, два картофа“, дишаше тежко, присвил очи, чакаше да се разплачем или да се извиним, или пък да му дадем Теди и той да насъска срещу него Чопър.

Крис направи с палеца и показалеца си буквата „О“ и плюна през нея.

Върн изсумтя и погледна небето.

Теди рече:

— Хайде, Горди, да се махаме от тоя гъз преди да се издрайфам.

— А, заслужавате си го, малки цапнати в устата развратници. Чакайте малко, ще ви предам на полицията.

— Чухме какво каза за баща му — рекох аз. — Всички сме свидетели. А ти насъска кучето срещу мен. Това е незаконно.

Майло изглеждаше доста зле.

— Ти си нарушител.

— По дяволите нарушението. Сметището е обществена собственост.

— Ти прескочи оградата.

— Прескочих я, защото насъска кучето срещу мен — казах аз с надеждата, че Майло ще забрави как преди това съм прескочил вратата да вляза вътре. — Какво си мислиш, че ще направя? Ще стоя вътре и ще чакам да ме разкъса на парчета? Хайде, момчета. Да вървим. Тук смърди.

— 'Правителен — закани се дрезгаво Майло и гласът му трепереше. — 'Правителен за умници като вас.

— Нали ще почакаш да кажеш на ченгетата, че си нарекъл ветерана от войната шибан смахнат? — подхвърли Крис през рамо, като си тръгнахме. — Какво правехте вие през войната, мистър Пресман?

— *НЕ Е ТВОЯ ПРОКЛЕТА РАБОТА* — рече Майло. — *ВИЕ СЪСИПАХТЕ МОЕТО КУУЧЕ!*

— Сложи си го в гащите и го изпрати на своя свещеник — промърмори Върн и ние се пригответихме да пресечем насипа на линията.

— Я се върни — кресна Майло, ала гласът му сега беше по-слаб, той губеше интерес към препирнята.

Теди му показа пръст и ние си тръгнахме. Когато стигнахме върха на насипа, погледнах назад през рамо. Майло стоеше зад оградата, един едър човек с бейзболна шапка, до който седеше кучето му. Пръстите му бяха вкопчени в малките телени ромбове, сякаш крещеше срещу нас, и изведнъж го съжалих — той приличаше на най-едрия играч от трета линия в света, затворен поради грешка на игрището, очакващ някой да дойде и да го пусне. Покрещя още малко, после или той млъкна, или ние се отдалечихме достатъчно. Нямаше да видим и да чуем Майло Пресман и Чопър този ден.

13

Поприказвахме си с праведни звуци, които обикновено са нещо като караница. Изяснихме си как сме показали на злокобния Майло Пресман, че не сме никакви мацки. Казах им как оня тип от Флорида Маркет се опита да ни прецака и потънахме в дълбоко мълчание, замислени за това.

Аз пък си мислех, че може би има нещо в оная работа с „катастрофата“. Нещата не можеха да се развият по-лошо — всъщност, мислех си, може би щеше да е по-добре да продължа и да споделя с родителите си мъката да имат един син в гробището на Касъл Вю, а другият — в поправителния дом Уиндхам Бойс. Не се съмнявах, че Майло ще отърчи при ченгетата още щом възможността за закриване на сметището по време на инцидента се промъкне в дебелия му глава. Когато стане това, той ще разбере, че аз съм нарушител и няма значение на обществена или друга собственост. Вероятно това му дава всички права на света да насъска тъпото си куче срещу мен. И тъй като Чопър не е церберът, какъвто трябва да бъде, той сигурно щеше да отпори задната част на джинсите ми, ако не бях спечелил състезанието до оградата. Всичко това хвърляше огромна тъмна сянка върху деня. И още една мрачна мисъл се въртеше в главата ми — мисълта, че в края на краищата това не е шега, ние си заслужаваме нашето нещастие. Може би бог ни предупреждаваше да се върнем вкъщи. Какво правим всъщност, отиваме да видим някакво момче, премазано от товарния влак.

Но вече бяхме тръгнали и никой от нас не искаше да спре.

Наближавахме моста, по който железопътната линия пресичаше реката, когато Теди се разплака. Сякаш огромна вътрешна приливна вълна се разби о грижливо построена система от психически диги. Това не са глупости, станалото беше така внезапно и така жестоко. Риданията го разтърсиха като юмручни удари и той припадна на насипа, а ръцете му се движеха от корема към осакатените парчета

месо, каквито бяха ушите му. Той крещеше от тежките силни пристъпи.

Никой от нас не знаеше какво, по дяволите, да правим. Не беше като да се удариш в летва по време на игра, да си разбиеш главата при опъване на въже или просто да паднеш от колелото си. Физически той беше съвсем здрав. Ние се отдалечихме малко и го гледахме с ръце в джобовете.

— Хей, човече — рече Върн с тънък гласец. Крис и аз гледахме към Върн с надежда. „Хей, човече“ беше винаги добро начало. Но Върн не можа да продължи.

Теди се наведе напред към подпорите на моста и закри с ръце очите си. Сякаш правеше метани на Аллаха — Салами, салами, балони, както казват хората с изпъкнали очи. Само че не беше смешно.

Най-подир, когато силата на виковете му понамаля, Крис отиде при него. Той беше най-якото момче от нашата банда (може би даже по-силен от Джейми Галант по мое лично мнение), но беше и момчето, което ни помиряваше най-добре. Имаше си начин за това. Видях го веднъж да сядва близо до малко хлапе с ожулено коляно, хлапе, което даже не познаваше, и да го заприказва за нещо — за цирка, който пристигаше в града, за тайфата на Хъкълбери по телевизията — докато момчето забрави, че е било наранено. Биваше си го Крис. Беше достатъчно силен, за да го бива.

— Слушай, Теди, пука ли ти какво казва за баща ти един дебел и стар куп лайна като него? А? Честно, искам да кажа! Това не променя нищо, нали? Това, което казва един дебел и стар куп лайна... променя ли нещо?

Теди тръсна силно глава. Това не променя нищо, но да слуша как под ярката дневна светлина казват нещо, което той беше надживял, докато лежеше изнемощял в леглото и гледаше през единственото стъкло на прозореца луната, нещо, което беше мислил по своя бавен и несвързан начин за свещено, и да се върнеш вкъщи, когато всеки смята баща му за шантав... това го гътна. Но това не променя нищо. Нищо.

— Той е щурмувал Нормандия, нали? — рече Крис. Той хвана една от неговите потни изцапани ръце и я потупа.

Разплаканият Теди кимна яростно. От носа му течеха сополи.

— Мислиш ли, че тоя куп лайна е бил в Нормандия?

Теди тръсна силно глава:

— *Н-н-н-не!*

— Мислиш ли, че тоя тип те познава?

— Н-не. Не, но...

— Или баща ти? Някой от неговите приятели?

— *НЕ!* — Яростна, ужасна — такава беше мисълта. Гърдите на Теди се надигаха и от тях се изтръгнаха ридания. Той отметна косата от ушите си и аз видях кръглото кафяво пластмасово копче на слушалката, пъхнато в средата на дясното му ухо. Вида на слушалката събуди у мен повече чувства, отколкото вида на ухото му, ако разбираш какво искам да кажа.

Крис рече спокойно:

— Празни приказки.

Теди кимна, без да вдигне поглед.

— Приказките не могат да променят това, което е между теб и твоя старец.

Теди тръсна несигурно глава, не знаеше вярно ли е това. Някой беше формулирал болката му в потресаващи общи думи. Те трябваше (*шантав*)

да бъдат преразгледани

(*шибаното осмо отделение*)

по-късно. В дълбочина. През дългите безсънни нощи.

Крис го обърна.

— Той те окаля, човече — каза той с утешителен, почти приспивен ритъм. — Той се опита да те окаля през шибаната ограда, нали разбираш? Отхвърли напрежението, човече! Отхвърли шибаното напрежение! Той не знае нищо за твоя старец. Той знае само глупостите, които е чул в „Мелюу Тайгър“. Той е просто кучешки лайна, човече. Така ли е, Теди? Така ли е?

Плачът на Теди се превърна в подсмърчане. Той избърса очи, оставяйки два сополиви кръга около тях, и седна.

— Аз съм добре — рече той и звукът на собствения му глас го поуспокои. — Да, добре съм. — Той стана и си сложи очилата, сякаш обличаше голото си лице, така ми се стори. Засмя се тъничко и обърса с голата си ръка сопола над горната устна. — Шибан плач, нали?

— Не, човече — рече с неудобство Върн. — Ако някой беше окалял баща ми...

— Щеше да го убиеш — каза рязко, почти грубо Теди. — Щеше да убиеш тоя задник. Така ли е, Крис?

— Така е — рече дружелюбно Крис и потупа Теди по гърба.

— Вярно ли е, Горди?

— Абсолютно — отговорих аз, чудейки се как Теди може да държи толкова на баща си, който едва не го беше убил, и как аз по един или друг начин не давам пукната пара за собствения ми баща, който не беше вдигал ръка срещу мен от тригодишна възраст, когато измъкнах изпод мивката белина и започнах да я ям.

Минахме към двеста метра по линията и Теди каза по-спокойно:

— Хей, аз май ви развалих разходката, извинявайте. Направих много глупости край оная ограда.

— Не съм сигурен, че си ни развалил разходката — внезапно каза Върн.

Крис го погледна.

— Да не искаш да кажеш, че се връщаш, човече?

— Не, у-ух! — лицето на Върн се смръщи замислено. — Но отиването да видим едно мъртво момче не е празник, може би. Искам да кажа, ако се замислиш. Мисля... — той ни погледна изключително диво, — мисля, че ще съм малко уплашен. Ако ме вземете. — Никой не се обади и Върн продължи: — Искам да кажа, че понякога сънувам кошмари. Като... хей, момчета, помните ли времето, когато Дани Лоутън остави куп стари забавни книги за вампири и хора, които изчезват, все такива глупости? По дяволите, събуждам се посред нощ и ми се привижда някакъв тип, който броди из къщата със зелена мутра или нещо подобно, нали разбирате, струва ми се, че под леглото има нещо и ако си пусна ръката отстрани, това нещо, нали разбирате, може да ме сграбчи...

Всички закимахме. Знаехме за нощните истории. Тогава щях да се засмея, ако ми кажеха, че един ден след някоя и друга година ще превърна всички детски страхове и нощни изпотявания в милиони долари.

— Но аз не смея да кажа нищо, защото шибаният ми брат... е, вие знаете Били... ще разправя за това — той сви рамене с нещастен вид. — Страх ме е да видя това момче, щото, ако то е, нали разбирате, наистина *зле*... Преглътнах и хвърлих поглед към Крис. Той погледна властно Върн и кимна да продължи. — Ако е наистина *зле* — обобща

Върн, — ще го сънувам в кошмарите и ще си мисля, че е под леглото в локва кръв, сякаш излиза от онези сосове за салати, които показват по телевизията, цялото от очни ябълки и коси, което се *движи* някак, ако можеш да го разбереш, готово да те *сграбчи*...

— Исусе Христе! — рече дрезгаво Теди. — Каква шибана нощна история!

— Не мога да се *отърва* — каза Върн, сякаш се оправдаваше. — Само чувствам, че *трябва* да го видим. Но... може да не е хубаво времето.

— Да — рече меко Крис. — Може да не е.

Върн каза умолително:

— Няма да кажете на другите момчета, нали? Не става дума за кошмарите, случва се на всеки — имам предвид как се събуждам с мисълта, че има нещо под леглото. Много съм голям вече.

Всички рекохме, че няма да кажем и над нас пак надвисна мрачно мълчание. Часовникът показваше само три без петнайсет, а имах чувството, че е по-късно. Беше много горещо, много неща бяха станали. Още не бяхме тръгнали към Харлоу. Трябваше да вървим и да отхвърлим път, ако искахме да минем няколко километра до вечерта.

Пресякохме железопътния прелез, стигнахме до семафора на висок ръждясал стълб и всички спряхме да похвърляме парчета сгурия към стоманения показател на върха, но никой не го улучи. Към три и половина стигнахме до Касъл Ривър и железопътния мост, който пресичаше реката.

През 1960 година на това място реката беше широка над сто метра; оттогава съм идвал да я видя и забелязах, че се е стеснила малко през тези години. Играят си с реката, опитват се да я накарат да работи по-добре за мелниците, строят толкова много диги, че реката е съвсем опитомена. Но по онова време имаше само три диги по цялата дължина на реката, която тече през Ню Хемпшир и половината Мейн. Тя беше неоградена и всеки трети пролетен прилив можеше да наводни бреговете и да залее шосе 136 към Харлоу, Денвърс Джънкшън или в двете посоки.

Сега, в края на най-сухото лято, което Западен Мейн беше виждал от времето на Голямата депресия, тя все още беше широка. От страната на Касъл Рок, където стояхме, грамадните гори към Харлоу изглеждаха общо като различна страна. Боровете и смърчовете синееха в следобедната мараня. Релсите пресичаха реката на петнайсет метра височина, поддържани от насмолени дървени подпори и напречни греди. Водата беше толкова плитка, че можеш да погледнеш надолу и да видиш върховете на циментовите опори на моста, забити три метра в коритото на реката.

Самият мост беше много паянтов — релсите минаваха по тесни дълги дървени трупи със сечение петнайсет на десет сантиметра. Между всяка двойка траверси имаше просвет от десет сантиметра, през който се виждаше водата. Отстрани между релсата и края на моста нямаше повече от четирийсет и пет сантиметра. Ако дойдеше влак, човек би могъл да избегне премазването... но вятърът от товарните вагони неминуемо ще го хвърли от високото върху скалите под самата повърхност на плитката река.

Загледани в моста, ние усетихме как по корема плъзва страх... и със страха мъчително се примесваше възбудата от огромната дързост, истински голямата, нещо, което можеш да отнесеш със себе си за седмици след връщането къщи... ако се върнеш. Странната светлина плъзна в очите на Теди и аз помислих, че той изобщо не вижда

железопътния мост, а дълъг пясъчен бряг, хиляда лодки в димящите вълни, десет хиляди войници, на пясъка копаещи окопи. Те прескачат бодлива тел! Хвърлят връзки гранати! Унищожават картечни гнезда!

Стояхме край линията, където сгурията слизаше към брега на реката — на това място свършваше насипа и започваше моста. Като погледнах надолу, видях откъде започва да се издига склонът. Сгурията минава през редки, жилави храсти и големи сиви скали. По-нататък имаше нискостеблени ели е оголени корени, които се подаваха от цепнатините на скалите. Те сякаш се вглеждаха надолу в собствените си жалки отражения върху течащата вода.

На това място Касъл Ривър изглежда много чиста река; в Касъл Рок имаше единствения ремък за текстилни машини в Мейн. Но в реката не подскачаха риби, макар водата да беше, чиста и да се виждаше дъното. Можеш да вървиш или петнайсет километра срещу течението или към Ню Хемпшир, преди да видиш някаква риба във водата. Нямаше риба и по краищата на реката можеше да се види мръсна пяна около някои скали; пяната беше с цвета на стара слонова кост. Миризмата на реката също беше неприятна, от нея се носеше дъх на кош за пране, пълен с плесенявали кърпи. Водни кончета кръстосваха водната повърхност и безнаказано снасяха яйцата си. Нямаше пъстърви, които да ги ядат. По дяволите, нямаше кърова мренка.

— Човече! — каза тихо Крис.

— Хайде — рече Теди рязко и грубо. — Да вървим! — Той тръгна по гредите, петнайсет на десет сантиметра.

— Кажете — подхвана с неудобство Върн, — знае ли някой от вас кога е по разписание следващият влак?

Всички свихме рамене. Аз казах:

— По моста на шосе 136...

— Хей, хайде, да вървим! — извика Теди. — Осем километра от едната страна и осем километра от другата... трябва да вървим до вечерта. По моста ще стигнем до същото място за *десет минути*.

— Но ако мине влакът, няма къде да се денем — каза Върн. Той не гледаше към Теди. Гледаше надолу към бързата приятна река.

— Глупости, няма къде — възмути се Теди. Наведе се към края и хвана една от дървените подпори между релсите. Той не увисна веднага отстрани, една от гуменките му почти докосваше земята, но

мисълта да направя същото в средата на моста, на петнайсет метра височина под влака, минаващ над главата ми, влак, който хвърля едни приятни горещи искри върху косата и врата ми — нищо такова не може да ме направи Кралицата на деня. — Видяхте ли колко е лесно? — рече Теди. Той скочи на насипа, изтупа ръцете си и се изкачи при нас.

— Казваш, че ще увиснеш така, ако минава влак с двеста вагона? — попита Крис. — Както увисна тук, за пет или десет минути?

— Да не сте бебета?

— Само питам какво ще правиш — ухили се Крис. — Мир, хора!

— Избиколи, ако искаш — изрева Теди. — Не ми пука. Аз ще ви чакам. Ще си *подремна*.

— Един влак вече е минал — казах неохотно аз. — А на ден не минават повече от един-два влака за Харлоу. Погледни това. — Ритнах с гуменката си бурените, които растяха между траверсите на линията. По линията между Касъл Рок и Люистън не растяха плевели.

— Е, видяхте ли? — тържествуваше Теди.

— Да, но има *вероятност* — казах аз.

— Да — рече Крис. Той гледаше с блеснали очи само към мен. — Осмели се, Лашанс.

— Смелите тръгват първи.

— Добре — каза Крис. Той отвори широко очи и погледна към Върн и Теди. — Има ли мацки тук?

— *НЕ* — кресна Теди.

Върн се закашля, изкръка, закашля се пак и рече „Не“ е много слаб глас. Изнемощяла болезнена усмивка плъзна по лицето му.

— Добре — рече Крис... ала ние се поколебахме за миг, даже Теди, който гледаше войнствено линията. Коленичих до една от стоманените релси и здраво я стиснах с ръце, без да се сетя, че е гореща и може да ми изгори кожата. Релсата бе занемяла.

— Добре — рекох и в тоя миг сякаш някакъв човек направи овчарски скок в корема ми. Той забиваше пръта си в топките ми, така го усещах, и накрая яхна сърцето ми.

По моста тръгнахме в индийска нишка: първи Крис, после Теди, след него Върн, аз играех ролята на опашката Чарли, защото казах, че смелите тръгват първи. Вървахме по платформата между релсите и

трябваше да ни видиш крачките, за да разбереш бояхме ли се или не. Една погрешна стъпка — и падаш на чатала си със счупен глезен.

Насипът остана дълбоко под мен и всяка крачка напред все повече затвърждаваше решението ни... и желанието ни да почувстваме самоубийствената му глупост. Спрях да гледам нагоре, когато видях как дълбоко под мен водата се провира между скалите. Крис и Теди бяха далеч напред, може би минали вече средата, а Върн се влачеше бавно след тях, като се взираше прилежно в краката си. Приличаше на стара дама, изпробваща кокили, с наведена глава, превит гръб и е разперени ръце за равновесие. Погледнах назад през рамо. Много далеч, човече! Трябваше да продължа и не толкова заради идването на влака — ако се върна, ще бъда мацка за цял живот.

И аз продължих напред. След като погледах безкрайния низ от траверси, между които се мяркаше течаща вода, започнах да се чувствам замаян и объркан. С всяко стъпване на крака част от мозъка ми сигнализираше, че ще хлътне между траверсите, даже когато виждах, че не е така.

Долавях остро всички шумове в мен и извън мен като свирнята на луд оркестър. Чувах постоянния бумтеж на сърцето ми, пулсът на кръвта в ушите ми звучеше като ритъм на четки по барабан, скрибуцането на сухожилията ми — като адски опънати струни на цигулка; приемах безкрайното съскане на реката, знойната свирня на скакалците, преминаваща в силно бръмчене, монотонните писъци на синигер и някъде в далечината — лая на куче. Чопър, може би. Гнилият дъх на Касъл Ривър ме удряше в носа. Дългите мускули на бедрата ми трепереха. Мислех си колко по-безопасно, а вероятно и по-бързо, ще бъде да падна на четири крака и тъй да продължа напред. На аз нямаше да го направя, никой от нас не би го сторил. Ако сме запомнили нещо от съботното матине в кино „Гем“, то е, че САМО СТРАХЛИВИЯТ ПЪЛЗИ. Това беше един от главните принципи на „Госпел по холивудски“. Добрите момчета стъпват здраво, вървят изправени и ако сухожилията ти скрибуцат като пренапрегнати струни на цигулка заради адреналина, който бясно се движи из тялото ти, и ако дългите мускули на бедрата ти треперят по същата причина, какво пък, така да е.

Трябваше да спра в средата на моста и да погледам малко към небето. Замайването се засилваше. Виждах несъществуващи траверси,

те сякаш плуваха под носа ми. Сетне те избледнях и аз пак се почувствах добре. Погледнах напред и видях, че почти съм настигнал Върн, който се мъкнеше все по-бавно. Крис и Теди бяха преминали почти цялото разстояние.

И макар че съм написал седем книги за хора, правещи екзотични неща като четене на мисли и предсказване на бъдещето, тогава получих първия и последен психически проблясък. Сигурен съм, че беше точно това; как да го обясня по друг начин? Наведох се и стиснах релсата отляво. Тя зазвъня в ръката ми. Звънеше като кълбо смъртоносни метални змии в схватка.

Чували сте израза „Сърцето му падна в гащите“. Знаем какво искат да кажат — *точно това*, което казват. Това е най-точното клише, което се върти. Бил съм уплашен, много уплашен, но никога не съм се боял така, както в този момент, хванал горещата жива релса. Сякаш изведнъж карантиите ми подскочиха и паднаха във вътрешна пукнатина. Тънка струйка пикоч потече равномерно по вътрешната страна на бедрото ми. Устата ми зина. Не я отворих, тя се отвори сама, ченето ми увисна като капак на таван, от който е извадено резето. Езикът ми залепна до задушаване о небцето. Всичките ми мускули се схванаха. Това беше най-лошото. Работата на вътрешностите ми куцаше, а мускулите ми бяха смъртоносно блокирани и не можех да се помръдна. Това стана за миг, но в субективния поток на времето то ми се стори вечност.

Всички чувствени възприятия се засилиха, сякаш могъща вълна се е вляла в електрическия поток на мозъка ми, променяйки всичко от сто и десет на двеста и двамайсет волта. Чух един самолет да минава в небето над мен и ми се доця да съм на него, просто да си седя до прозореца с кока-кола в ръце и да зяпам надолу към блестящата лента на реката, чието име не зная. Бих могъл да видя всяка тресчица, всяка вдлъбнатина върху насмолените траверси, на които клечах. С крайчеца на окото си видях самата релса, блеснала болезнено, и ръката ми, която я стиска. Вибрациите от релсата проникнаха тъй дълбоко в ръката ми, че като я отдръпнах, тя все така трепереше, рецепторите се сблъскваха помежду си отново и отново, всичко в мен тръпнеше, както изтръпва крак или ръка, когато си заспал и се събуждаш. Усетих с венците вкуса на слюнката си — внезапно наелектризирана, кисела, гъста като извара. Още по-зле, далеч по-ужасно беше това, че не чувах влака и не

знаех отпред ли иде или отзад, или пък колко е близо. Той беше невидим. За него не съобщаваше никой освен релсата. Само това предупреждаваше за неминуемото му приближаване. Образът на Рей Броуър, ужасно премазан и хвърлен в някаква канавка като разпран чувал за пране, се въртеше пред очите ми. Ние ще се съберем с него, поне Върн и аз или поне аз. Ние се поканихме на собственото си погребение.

Последната мисъл разкъса парализата и аз скочих на крака. Ако някой можеше да ме види, сигурно съм приличал на човече с пружина, но самият аз се чувствах като момче в бавно подводно движение, пробиващо си път не през метър и половина въздух, а през сто метра вода, движейки се бавно и ужасно безжизнено, като вода, която се лее бездушно.

Най-сетне аз пробих този пласт. Извиках:

— *ВЛАК!*

Остатъците от парализата отлетяха и аз хукнах.

Главата на Върн се метна през рамо. Изненадата, която изкриви лицето му, беше смешно преувеличена, изписана широко като буквите в буквара. Той ме видя да се втурвам в тронав, тежък бяг, танцувайки от една ужасно далечна траверса на друга, и знаеше, че не се шегувам. Затича се и той.

Далеч напред видях как Крис стига края на траверсите и стъпва на солидния безопасен насип. И аз го намразих с внезапна ослепителна зелена омраза, сочна и горчива като априлски листа. Той беше в безопасност. Тоя пън беше спасен. Видях го как пада на колене и хваща релсата.

Левият ми крак едва не падна в процепа под мен. Аз разперих ръце, а очите ми пламнаха като лагери на развъртяна машина, запазих равновесие и продължих да бягам. Вече стигнах точно зад Върн. Бяхме минали средата на моста и за първи път чух влака. Идеше зад нас, от страната на Касъл Рок. Тихият шум от грохота се усили леко и сякаш от само себе си се превърна в чукане на дизеловия двигател и в повисок, по-ужасяващ звук на големите стоманени колела, които се търкаляха тежко по релсите.

— *Оууууууууууу, лайна!* — изпищя Върн.

— Тичай, путко! — креснах аз и го блъснах в гърба.

— Не мога! Ще падна!

— Тичай по-бързо!

— ОУУУУУУУУУУУУУ, ЛАЙНА!

Но той затича по-бързо, тромав като бостанско плашило с гол, изпечен от слънцето гръб, а яката на ризата му плющеше и го шибаше в кръста. Видях как избива пот по обелените му лопатки. Избиваше на съвършени зърна. Видях тънката долна част на врата му. Мускулите му се свиваха и отпускаха, свиваха и отпускаха, свиваха и отпускаха. Гръбнакът му се очертаваше в редица от прешлени и всеки от тях имаше своя кръстовидна сянка, виждах как прешлените се събират и придръпват шията му. Той още мъкнеше своето одеяло, а аз — моето. Стъпалата на Върн гърмяха по траверсите. Той едва не прескочи една от тях, протегна напред ръце и аз пак го фраснах по гърба, за да продължи напред.

— Гордишш, не мога ОУУУУУУУУУУУУУ-ЛАЙНАААА-АА!

— ПО-БЪРЗО, ТЪПА МУТРО! — изревах. Харесваше ли ми това?

Да. По един особен, самоунищожителен начин, в който натрупах опит само когато съм съвсем пиян, така ми харесваше. Управлявах Върн Тесио като човек, който води много хубава крава на пазар. Може би той се наслаждаваше на собствения си страх по същия начин, ревеше като същата тази крава, беснееше и се потеше, гръдният му кош се издуваше и свиваше в бясно темпо като ковашки мях, който тромаво се удържа на крака, залитайки напред.

Шумът от влака нарасна, двигателят му бумтеше равномерно. Свирката му прозвуча така, сякаш е минал прелеза, където спряхме да похвърляме сгурия по стрелката върху стълба. Най-подир аз, ща-не ща, намерих своя цербер. Все чаках мостът да затрепери под краката ми. Когато стане това, той ще е точно зад нас.

— ТИЧАЙ ПО-БЪРЗО, ВЪРН! ПО-БЪРЗО!

— О боуже Горди о боуже Горди о боуже АУУУУУУУУУ-ЛАЙНААААААА!

Електрическата сирена на влака внезапно раздра въздуха на хиляди парчета с продължително силно изсвирване, измествайки всичко, което си видял в киното, в комиксите и в дневните си кошмари, като те кара да разбереш какво чувстват героите и негодниците, когато смъртта наистина лети към тях:

След около четиристотин метра от страна на Харлоу линията навлизаше право в гората. Гъсто обраслата земя бавно се спуска към мочурлива местност. Там гъмжеше от комари, големи като изстребителни, ала имаше прохлада... божествена прохлада.

Седнахме на сянка да си изпием колата. Върн и аз се наметнахме да се предпазим от буболечки, а Крис и Теди просто седнаха голи до кръста, външно студени и сдържани като ескимоси в ледена къща. Не бяхме седели и пет минути и Върн отиде в храстите да поклучи и това ни даде повод за много шеги и побутвания с лакът, когато той се върна.

— Много ли те уплаши влакът, Върн?

— Не — рече Върн. — Щях да клекна още щом пресякохме, както и да е, щях да клекна, разбирате ли?

— *Върррррррррр* — обади се в хор Крис и Теди.

— Хайде, момчета, щях да го направя. Честно.

— Тогава не възразяваш да прегледаме твоите жокейски фустии, а? — попита Теди и Върн се засмя, най-сетне разбра, че са го прекарвали.

— Ходи се чукай!

Крис се извърна към мен.

— Уплаши ли те влакът, Горди?

— Никак — рекох и отпих от колата.

— Не много, духач. — Той ме мушна в ръката.

— Честно! Никак не се уплаших.

— Така ли? Не се уплаши? — Теди ме гледаше много съсредоточено.

— Не. Бях шибано *вкаменен*.

Това ги закла, и Върн в това число, и ние се смяхме дълго и силно. Сетне просто легнахме на гръб, без да се закачаме, само си пиехме колата и бяхме спокойни. Усещах тялото си топло, добре тренирано, то беше в мир със себе си. В него нямаше стремеж към нещо друго. Бях жив и се радвах на това. Всичко изпъкваше с особена

нежност и макар че не го изрекох никога, защото не го смятах за важно, може би чувството на нежност беше онова нещо, което исках за себе си.

Мисля, че този ден започнах да разбирам по малко какво превръща хората в луди глави. Преди две години платих двайсет долара да видя опита на Ивъл Найвъл да прескочи каньона на Снейк Ривър и жена ми се ужаси. Каза, че ако бях роден в Рим, щях да кисна в Колизеума, да дъвча грозде и да зяпам как лъвовете разкъсват християните. Тя бъркаше, трудно ми е да кажа защо, може би си мислеше, че я будалкам. Не кихнах двайсетачката само да видя как умира човек пред разположената бряг срещу бряг телевизия, макар да бях сигурен, че точно така ще стане. Отидох заради сенките, които са винаги някъде извън зрението ни, заради онова, което Брус Спрингстийн нарича в една от своите песни „мрака в края на града“, пък и защото в един или друг момент всеки иска да предизвика този мрак въпреки разнебитените тела, в които някой шут на господата е вложил човешки същества. Не, не *въпреки* нашите разнебитени тела, а *заради* тях.

— Хей, я разкажи оная история — обади се внезапно Крис и седна.

— Каква история? — попитах, макар че се сещах.

Винаги се чувствах неудобно, когато разговорите се въртяха около моите разкази, макар че всички изглежда ги харесваха. Искаха да им ги разкажа, даже да ги напиша... а това беше особена, безпристрастна работа, сякаш си пожелал да бъдеш инспектор на машините в „Гран при“. Ричи Дженър, едно момче, което се въртеше край нас от 1959 година, когато родителите му отидоха в Небраска, пръв откри, че искам да стана писател, когато порасна; исках да правя това през цялото време. Бяхме горе в моята стая, просто се будалкахме и той намери в килера куп изписани на ръка страници под комиксите в една картонена кутия. Какво е това, попита Ричи. Нищо, рекох и се опитах да си ги взема. Ричи държеше страниците далеч от мен и аз разбрах, че не се старая много да си ги взема. Исках той да ги прочете и в същото време не исках — усещах мъчителна смес от гордост и стеснителност, които не се промениха много в мен, когато някой поиска да хвърли поглед върху написаното. Самото писане се прави тайно, като мастурбирането. О, имах един приятел, който пише разкази

на витрините на книжарниците и магазините, но това е човек с отчаяна смелост, особен човек, какъвто всеки би искал да има със себе си, ако получи инфаркт в непознат град. За мен писането винаги е като секса и винаги свършва бързо, то винаги е като юношеското ръкоделие в банята със заключена врата.

Много следобеди Ричи седя на края на леглото ми и изчете нещата, които съм написал, повечето от тях повлияни от комиксите, които предизвикваха кошмарите на Върн. Когато свърши, Ричи започна да ме гледа по нов, странен начин, от който се почувствах някак особено, сякаш се беше опитал да преоцени цялата ми личност. Каза: „Много си добър. Защо не ги покажеш на Крис?“ Рекох не, исках това да остане тайна, а Ричи каза: „Защо? Да не съм мацка? Ти не си съмнителен, това не е поезия.“

Все пак накарах го да обещае, че няма да казва на никого, и той, разбира се, обеща, но скоро се разчу и ми поискаха да прочетат нещата, които пиша, а те всички бяха за заравяне на живи хора или как някой престъпник излиза от гроба и прави на кайма по „Дванайсет различни начина“ съдебните заседатели, които са го осъдили. Или пък за маниака, който превъртял и накълцал на котлети сума ти народ преди героят, Кърт Канън, да „направи получовешкото пищящо лудо същество на парчета със серия изстрели на своя пистолет калибър 11,43 автоматик“.

В моите разкази винаги имаше изстрели. *Никога* куршуми.

За смяна на темата имаше и разкази за Льо Дио. Льо Дио е град във Франция и през 1942 година неумолим взвод луди глави се опитва да го освободи от нацистите. Преди две години разбрах, че съюзниците са дебаркирали във Франция едва през 1944 година. Войниците се опитват да го освободят, като с бой си проправят път по улиците в около четирийсет разказа, които написах на възраст между девет и четиринайсет години. Теди съвсем полудя по разказите за Льо Дио и ми се струва, че написах последните десетина само за него. По това време Льо Дио ми беше омръзнал до смърт и написах неща като „*Mon Dieu*“^[1], „*Cherchez le Boche*“^[2] и „*Fermez le porte*“^[3]. В Льо Дио френските селяни се хилят при вида на тъпите войнишки мутри от „*Fermez le porte*“. Но Теди се беше сгърбил над страниците, широко отворил очи, с потно чело и изкривено лице. Понякога почти чувах „Браунингите“ с въздушно охлаждане и свирките на 88-ми взвод, които

излитаха от черепа му. Начина, по който крещеше от повечето разкази за Льо Дио, беше едновременно приятен и ужасяващ.

Сега писането ми е професия и удоволствието понамаля и все по-често онова виновно мастурбаторско удоволствие се свързва в главата ми с хладните клинични картини на изкуствено осеменяване: аз вървя по правилата и изискванията на договора за публикуване. И макар че никой никога не ще ме нарече Томас Уулф на моето поколение, рядко се чувствам мошеник — изхвърлям тази мисъл всеки шибан път. Да правиш по-малко ще бъде по един странен начин да станеш хомосексуалист или поне онова, което то означава днес. Плаши ме само, че това много често опорочава онези дни. Когато се връщам назад, понякога ме отвращава самият факт как дяволски хубаво беше да пиша. През тези дни понякога гледам пишещата си машина и се чудя кога ще свършат хубавите думи. Искам това да не стане никога. Не мога да остана равнодушен, докато все още имам хубави думи, разбираш ли?

— Какъв е този разказ — попита стеснително Върн. — Нали не е разказ на ужасите, а, Горди? Не ми се слушат разкази на ужасите. Не съм готов за това, човече.

— Не, в него няма ужас — рече Крис. — Много е интересен. Груб, но интересен. Хайде, Горди, зачукай ни го.

— Да не е за Льо Дио? — попита Теди.

— Не, той не е за Льо Дио, психо такъв — сръга го Крис.

— Разправя се за състезание по ядене на сладкиши.

— Хей, аз още не съм го написал — обадох се аз.

— Да, ама го разкажи.

— Момчета, искате ли да го чуете?

— Разбира се — каза Теди. — Давай.

— Ами, това е за този построен град. Нарекох го Гретна. Гретна в Мейн.

— *Гретна*? — рече Върн и се ухили. Какво е това име? В щата Мейн няма *Гретна*.

— Млъкни, глупако — каза Крис. — Той само каза, че е построен, нали?

— Да, но *Гретна* звучи много тъпо...

— Повечето от градовете имат тъпи имена — рече Крис.

— Какво ще кажеш за *Алфред*, щата Мейн? Или *Сако*, щата Мейн? Или за *Джирусълъм*'с *Лот*? Или за *Касъл-шибан-Рок*? Тук няма никакъв замък. Имената на повечето градове са тъпи. Не мислиш за това, защото си свикнал е тях. Прав ли съм, Горди?

— Сигурно — рекох, но си помислих, че Върн е прав, Гретна е доста тъпо име за град. Просто не можах да измисля друго. — Както и да е, там всяка година празнуват Деня на пионерите, също като в *Касъл Рок*...

— Да, Деня на пионерите е пълен въздух — каза откровено Върн.

— Аз пъхнах цялото семейство в оня затвор на колела, даже и шибания Били. Работата стана за половин час и ми излезе скъпо, но си струваше, за да разбере къде е оня кучи син...

— Ще млъкнете ли той да разказва? — разсърди се Теди.

— Разбира се. Да. Добре — пребледня Върн.

— Давай, Горди — рече Крис.

— Той наистина не е много...

— Сега не очакваме много от смотаняк като теб — каза Теди, — но все пак разказвай.

Аз се изкашлях.

— Както и да е. Празнуват Деня на пионерите и през последната нощ стават три големи събития. Има търкаляне на яйца за най-малките, надбягване в чували за деца на осем-девет години и състезание по ядене на сладкиши. И главният тип в разказа е онова дебело момче, което никой не обича, наречено Дейви Хоган.

— Като брата на Чарли Хоган, ако имаше брат — обади се Върн и млъкна, защото Крис го сръга отново.

— Това момче е на наша възраст, но е дебело. Тежи към деветдесет кило, често го бият и вместо да го наричат Дейви, му викат Тлъстия Гъз Хоган и го гонят където им падне.

Те кимнаха с уважение, показвайки истинска симпатия към Тлъстия Гъз, макар че, ако такова момче се появи в *Касъл Рок*, всички ще го разнищим и ще го хвърлим на кучетата.

— И той решава да си отмъсти, защото е, да речем, нахранен, разбирате ли? Той участва само в състезанието по ядене на сладкиши, но това е заключителното събитие за Дните на пионерите и всеки го обича истински. Наградата е пет долара...

— Той ги спечелва и показва пръст на всички — каза Теди. — Бум!

— Не, става нещо по-хубаво — рече Крис. — Само млъкнете и слушайте!

— Тлъстия Гъз си мисли: пет долара, какво е това? Ако след две седмици някой си спомни за него, той ще бъде шибаната свиня Хоган, която яде всичко, тогава, мисли си той, ще тръгнат към неговата къща и ще го оплюят, но този път ще бъде не Тлъстия Гъз, а Сладкия гъз.

Те кимнаха още веднъж, съгласиха се, че Дейви Хоган мисли, кучето. Започнах да се потя от собствения си разказ.

— Но всички очакват той да се състезава, сецате ли се? Даже майка му и баща му. Те вече са похарчили неговите пет долара.

— Да, така е — каза Крис.

— А той мисли за това и мрази цялата тази работа, защото не е негова вината, че е дебел. Нали разбирате, той има гадни шибани сливици, нещо такова, и...

— Моята братовчедка е като него — възбудено рече Върн. — Честно! Тежи към сто и петдесет кила! Предполагат, че е от третата сливица, нещо такова. Не зная нищо за третата й сливица, но е шибано ограничена, без майтап, прилича на шибана охранена пуйка и веднъж...

— Няма ли да си затвориш човката, Върн? — извика силно Крис. — За последен път, кълна се пред бога! — Беше си изпил колата и обърна зелената бутилка, оформена като стъкло на часовник, с дъното нагоре, като я тръскаше над главата на Върн.

— Да, добре, извинявай. Давай, Горди. Готин разказ.

Усмихнах се. Не ми пречеха много намесите на Върн, но не можех да кажа това на Крис, той беше самообявилият се Пазител на изкуството.

— И той си напъва мозъка, разбирате ли, цяла седмица преди състезанието. В училище децата постоянно ходят при него и го питат: „Хей, Тлъст Гъз, колко пая ще изядеш? Десет? Двайсет? Шибаните осемдесет!“ И Тлъстия Гъз отговаря: „Откъде да знам? Даже не знам какви са“. И вижда, че има интерес към, състезанието, защото шампионът е Бил Трейнър. Тоя тип Трейнър даже не е дебел. Всъщност той е съвсем кльощав. Но той излапва цял пай докато мигнеш, миналата година е изял шест пая за пет минути.

— Цял пай? — попита шашнатият Теди.

— Точно така. А Тлъстия Гъз е най-младият участник в състезанието.

— Давай, Тлъст Гъз! — провикна се възбуденият Теди. — Излапай тези шибани сладкиши!

— Кажи им за другото момче — каза Крис.

— Добре. Освен Тлъстия Гъз Хоган и Бил Трейнър, има и Калвин Спайър — най-дебелият човек в града, той държи бижутерен магазин...

— Гретна Джууълз — рече Върн и плюна. Крис му метна мрачен поглед.

— Има и един тип, който е дискожoker в радиото в Дюистън, той не е дебел, просто е топчест, разбирате ли? А последният е Хюбърт Гретна Трети, който е директор в училището на Тлъстия Гъз.

— И той ще яде срещу своя директор? — попита Теди.

Крис се хвана за коленете и започна да са търкаля от радост.

— Не е ли *велико*? Давай, Горди!

Бях ги заинтересувал. Всички се наведоха напред. Усетих отровното чувство за власт. Хвърлих празната бутилка от кола в гората и се поразтърках малко, за да ми е по-удобно. Помня, че пак чух синигера някъде в дърветата, сега вече много далеч, да издава безкрайния си монотонен зов към небето: *дии-дии-дии-дии...*

— И той решава, взема най-великото решение за отмъщение в живота си. Идва голямата вечер — краят на Дните на пионерите. Състезанието по ядене на сладкиши е точно преди фойерверките. Главната улица на Гретна е затворена за автомобили, за да се разхождат хората по нея, на открито се издига голям подиум. По улицата има голямо движение, а срещу подиума се събира голяма тълпа. Идва, и фотограф от вестника да фотографира победителя, с боровинки по лицето, защото тази година състезанието ще е с боровинкови сладкиши. Забравих да кажа, че те трябва да изядат сладкишите с вързани отзад ръце. Както и да е, те се качват на подиума...

[1] Боже мой. (фр.) — Бел.пр. ↑

[2] Търсете швабата! (фр.) — Бел.пр. ↑

[3] Затворете вратата! (фр.) — в изрази неправилно е използван определителен член за мъжки род. — Бел.пр. ↑

Из „Отмъщението на Тлъстия Гъз Хоган“ от Гордън Лашанс. Публикувано за първи път в „Кавълиър магазин“, март, 1975 година. Препечатано с разрешение.

Те се качиха на подиума един по един и застанаха зад дългата маса върху магарета, покрита с ленена покривка. Масата, поставена на края на подиума, беше отрупана със сладкиши. Над нея висяха огърлици от голи стоватови крушки, насекоми и нощни пеперуди се блъскаха в тях и се събираха като ореол. Над платформата, окъпан в светлина. Висеше дълъг плакат с надпис: ГОЛЯМОТО СЪСТЕЗАНИЕ НА ГРЕТНА ПО ЯДЕНЕ НА СЛАДКИШИ 1960! От всяка страна на плаката висяха очукани високоговорители, доставени от „Детски ден“ на магазина „Уреди за великия ден“. Бил Травис, титулуваният шампион, беше братовчед на Чък.

Когато всеки един от участниците излизаше с вързани отзад ръце като Сидни Картън по пътя към гилотината, кметът Шарбоно обявяваше името му по уредбата на Чък и завързваше голям бял лигавник около врата му. Калвин Спайър получи само символични аплодисменти; въпреки корема си, който беше с размерите на осемдесетлитров гюм, той хвърли един кратък поглед на Хогановото момче (по-известен като Тлъстия Гъз, но не толкова опитен, че да направи нещо тази година). След Спайър представиха Боб Кормиър. Кормиър беше дискожoker и участваше в популярна следобедна програма на радиото в Люистън. Той вдигна голямата си ръка и няколко момичета от публиката нададоха викове. Момичетата го намираха за „готин“. Джон Уигинс,

директор на началното училище в Гретна, се появи след Кормиър. Той получи сърдечната подкрепа на по-възрастната част от зрителите и слаби дюдюкания от страна на учениците. Уигинс се опитваше да сияе бащински и в същото време гледаше смръщено към зрителите.

Следващият, когото кметът Шарбоно представи, беше Тлъстия Гъз.

— Нов участник в ежегодното състезание по ядене на сладкиши в Гретна, но от него очакваме големи неща в бъдеще... *младия майстор Дейвид Хоган!*

Тлъстия Гъз получи многобройни аплодисменти, докато кметът Шарбоно му връзваше лигавника, а когато те замряха, репетиращият хор под самите стоватови крушки извика малко разпокъсано:

— *Давай, изяж ги. Тлъст Гъз!*

Чуха се приглушени смехове и стъпки, мярнаха се няколко сенки, които никой не можеше и не искаше да познае, чу се нервен смях, някои метнаха изпитателни погледи (най-продължителните от Шарбоно, най-забележителната фигура на властта). Самият Тлъст Гъз изглежда не ги забелязваше. Леката усмивка, застинала на дебелиите му устни, и сдиплената му тлъста гуша — нищо в него не се промени, когато кметът, все още доста намръщен, му върза лигавника на врата и му рече да не обръща внимание на подигравките на зрителите. Сякаш кметът имаше и най-малка представа за чудовищните подигравки, понесени от Тлъстия Гъз Хоган, които щяха да продължат, докато минава с грохот през живота като немски танк „Тигър“. Дъхът на кмета беше топъл и миришеше на бира.

Последният участник, който трябваше да се качи на украсения подиум, предизвика най-гръмките и продължителни овации. Това беше легендарният Бил Травис, висок метър и деветдесет и пет, върлинест, лаком. Травис беше механик в автосервиз „Амоко“ до депото, най-приятният тип, който може да съществува.

Хората знаеха, че в голямото състезание по ядене на сладкиши в Гретна се залага нещо повече от пет долара, поне за Бил Травис беше така. За това имаше две причини. Първо, хората често идваха да поздравят Бил като победител в състезанието и повечето от тези, които го поздравяваха, оставаха да заредят с бензин. Двете гаражни клетки бяха претоварени поне за месец след състезанието. Хората идваха да сменят гърнето или да гресират лагерите, седяха на театралните столове край стената (Джери Мълинг, собственикът на „Амоко“, ги задигна от старото кино „Гем“, когато го закриха през 1957 година). Те пиеха кола и бира във от колите си и бърбеха с Бил за състезанието, докато той сменяше свещи или се въртеше насам-натам под нечий пикап и гледаше за дефекти по износените възли. Бил винаги беше разположен за разговори и това беше една от причините да го харесват толкова много в Гретна.

В града спореха дали Джери Мълинг пуска на Бил сухо за извънредните клиенти, които му осигурява ежегодно, или получава повишения едно след друго. Каквато и да беше истината, нямаше съмнение, че Травис се оправя по-добре от болшинството механици в малките градчета. Имаше двуетажно ранчо на Сабатъс Роуд и някои завистници твърдяха, че „къщата е построена от сладкишите“. Това беше преувеличено, но Бил я придоби по друг начин и това ни води до втората причина за това, че за Травис състезанието беше нещо повече от пет долара.

В Гретна се залагаше най-много на състезанието по ядене на сладкиши. Повечето хора наминаваха просто да се посмеят, но някои идваха да зложат пари. Залагащите разглеждаха и обсъждаха участниците като състезателни коне. Всеки от тях разпитваше приятелите, близките и даже познатите на състезателите. Те оценяваха всеки и всички хранителни навици на състезателите. Винаги имаше специално обсъждане на сладкиша на годината — ябълковите се смятаха за тежки, кайсиевите — за леки, макар че за тях състезателите трябваше да се приспособят

един-два дни преди състезанието, като изяждаха три-четири кайсиеви пая. Тазгодишният официален сладкиш — боровинковият, се оценяваше като златната среда. Залагащите, естествено, се интересуваха от възможностите на техните избраници да ядат боровинкови сладки. Как ще се справи с боровинките? Дали предпочита боровинковото желе пред яagodовата глазура? Слага ли си за закуска боровинки в кашата или е бананово момче?

Понякога се задаваха и други въпроси. Дали яде бързо и след това забавя или яде бавно и след това ускорява, когато работата стане сериозна, или е просто добър състезател със средно темпо. Колко хотдога може да излапа, докато гледа игрите от лигата „Бейб Рут“ на бейзболното игрище „Сейнт Домс“? Дали е повече пияч на бира и ако е така, колко бутилки обръща на вечер? Оригва ли се? Мнозина вярваха, че оригващият се има повече шансове в една дълга надпревара.

Цялата информация се пресяваше, ненужното се изхвърляше, басовете се ключваха. Колко ли пари минаваха от ръка на ръка през седмицата след сладкишената нощ, не зная, но ако опреш пистолет до главата ми и ме принудиш, ще ги сложа към хиляда долара. Това ще ти се стори съвсем нищожна сума, но след петнайсет години щяха да се завъртят големи пари в такъв малък град.

Тъй като състезанието беше честно и се спазваше ограничение от десет минути, никой не възразяваше състезателят да залага за себе си и Бил Травис залагаше всяка година. Говореше се, пък и той потвърди пред публиката си в оная лятна нощ през 1960 година, че пак е заложил значителна сума за себе си и че най-доброто, на което е способен, е 145 парчета. Ако не си човек, който залага, нека ти обясня: той можеше да заложил двеста и петдесет долара и да спечели петдесет. Не е кой знае какво, но това беше цената на успеха. И когато стоеше и приемаше овациите със спокойна усмивка, той не изглеждаше много загрижен за това.

— И защитаващият се шампион — затръби кметът Шарбоно. — На Гретна е нашият *Бил Травис*.

— УУУУ, Бил!

— Колко ще спечелиш тази вечер, Бил?

— Ще излапаш ли десет, Били, момчето ми?

— Заложих за теб на две места, Бил! Не ме проваляй, момче!

— Запази ми един от тези сладкиши, Трав!

Като кимаше и се усмихваше с цялата си естествена скромност. Бил Травис остави кмета да му върже лигавника около врата. После седна в далечния край на масата близо до мястото, на което щеше да седи кмета Шарбоно по време на надпреварата. Отдясно наляво се наредиха Бил Травис, Дейвид „Глъстия Гъз“ Хоган, Боб Кормиър, директорът Джон Уигинс и Калвин Спайър, който държеше табуретка открява вляво.

Кметът Шарбоно представи Силвия Додж, която беше по-важна фигура от самия Бил Травис. Дълги години тя беше безспорният президент на дамския клуб в Гретна. Тя следеше изпичането на годишния сладкиш, подлагаше го на суров качествен контрол, което включваше претегляне на месарските везни на мистър Бансичек във Фрийдъм Маркет, за да се увери, че всеки сладкиш се различава по тегло от другия с не повече от трийсет грама.

Силвия се усмихна царствено на тълпата и синята ѝ коса проблесна под горещата светлина на крушките. В кратката си реч тя каза колко се радва, че толкова много хора са наизлезли да празнуват този смел ден на въздържане, хората, които правят тази страна велика, защото тя е велика не само с хора от средата на кмета Шарбоно, който отново през ноември ще води местните републиканци към свещените места на градското управление, но и на национално равнище, където Никсън и Лодж ще държат факела на свободата в Нашата Велика и Обичана Страна, ще го държат високо, за да...

Коремът на Калвин Спайър се обади: *крррр!* Аплодисменти не последваха. Силвия Додж, която знаеше

точно, че Калвин е и демократ, и католик (едното от тях е простимо, но двете — никога!) почервеня, усмихна се и побесня в едно и също време. Тя се изкашля и се обърна със звънки увещания към всяко момче и момиче от публиката, като им каза винаги да държат високо червеното, бялото и синьото както в ръцете, така и в сърцата си и да помнят, че пушенето е мръсен, лош навик, от който се кашля. Момчетата и момичетата от публиката, които носеха пацифистки медальони и пушеха не „Кемълс“, а марихуана от осемгодишна възраст, затропаха с крака и зачакаха началото на състезанието.

— По-малко приказки — повече ядене — обади се някой от последния ред и веднага избухнаха нови аплодисменти, този път по-сърдечни.

Хизонър Шарбоно подаде на Силвия хронометър и сребърна полицейска свирка, която тя трябваше да надуе в края на десетте минути за спиране на яденето. Тогава кметът Шарбоно щеше да излезе напред и да вдигне ръката на победителя.

— *Готови!* — гласът на Хизонър се понесе триумфално над Големите дни и по главната улица.

Петимата лапачи на сладкиши казаха, че са готови.

— Заехте ли *МЕСТА*? — запита преди това Хизонър.

Лапачите изреваха, че са заели места. На улицата едно момче пусна шепа трещящи бомбички.

Кметът Шарбоно вдигна топчестата си ръка и махна с нея.

— *Старт!*

Пет глави паднаха върху пет тави със сладкиши. Сякаш пет крака цопнаха в калта. Някакъв бръмчащ шум се надигна в меката вечер и постепенно замря, когато залагащите и симпатизантите от тълпата започнаха да окуражават своите любимци. И едва след погълщането на първия пай повечето зрители разбраха, че е възможна изненада.

Тлъстия Гъз Хоган, за който залаганията бяха седем към едно поради неговата възраст и неопитност, лапаше

като пощурял. Челюстите му унищожаваша с тракане на автомат кората. Според регламента трябваше да се изяде само горната част, а не целия пай. И когато кората изчезнеше, от устните му се чуваше мощно засмукване. Сякаш работеше промишлена вакуумна прахосмукачка. Сетне цялата му глава изчезваше в тепсията. Той я вдигаше след петнайсет секунди да отбележи, че работата е свършена. Бузите и челото му бяха оплескани със сок от боровинки, той изглеждаше великолепно, като в представление на жонгльори. Той го излапа, излапа го, преди легендарният Травис да е завършил и *половината от първия си пай*.

Когато кметът прегледа тавата на Тлъстия Гъз и я обяви за чиста, от публиката се разнесоха аплодисменти на смайване. Той започна втория пай преди основния претендент. Тлъстия Гъз излапа стандартния пай за четирийсет и три секунди. Това беше рекорд на състезанието!

Той пристъпи към втория пай още по-стръвно, главата му се клатеше и плющеше в мекия боровинков пълнеж и Бил Травис му хвърли изумен поглед, когато поиска втория пай. По-късно той каза, че се почувствал в истинско състезание от 1957 година насам, когато Джордж Гамейк излапа три сладкиша за четири минути и после отпадна изведнъж. Зачудил се кой е насреща му — момче или демон? Помислил си за заложените пари и удвоил усилията си.

Но ако Травис ги удвои. Тлъстия Гъз ги утрои. Боровинките отлетяха от втория му пай и опръскаха кърпата около врата му като платно на Джаксън Полок. Имаше боровинки по косата му, по лигавника, по челото му, сякаш в треската на съсредоточаването беше започнал да отделя боровинкова пот.

— *Готов!* — извика той, вдигайки глава от тавата на втория пай, преди още Бил Травис да е лапнал и троха от новия сладкиш.

— Я по-полека, момче — промърмори Хизонър. Самият Шарбоно беше заложил десет долара за Бил Травис. — Трябва да се движиш в темпо, ако искаш да издържиш.

Тлъстия Гъз сякаш не го чу. Той се нахвърли на третия пай с бързината на лунатик, челюстите му се движеха с мълниеносна бързина. И тогава...

Трябва да прекъсна разказа си, за да ти кажа, че в къщата на Тлъстия Гъз Хоган имаше една празна бутилка. По-рано тя беше три четвърти пълна с кехлибареножълто рициново масло, може би най-пакостната течност, която добрият господ с безкрайната си мъдрост е допускал някога на или под лицето на земята. Тлъстия Гъз сам изпразни бутилката, изпи всяка капка от нея и я облиза с изкривена уста, а коремът му къркореше и умът му жадуваше сладко отмъщение.

И както ядеше третия пай (Калвин Спайър още се бореше с първия) Тлъстия Гъз започна да се измъчва със зловещи фантазии. Той не ядеше сладкиши, той ядеше кравешки торти. Лапаше огромни дебели храчки от мръсни гадни гризачи. Поглъщаше нарязани на кубчета карантии на мармот, полети със сок от боровинки. Развален сок от боровинки.

Той завърши третия пай и поиска четвърти, вече с цял един сладкиш пред легендарния Бил Травис. Капризната тълпа, почувствала как пред нея израства един нов шампион, започна да го подкрепя с всички сили.

Но Тлъстия Гъз нямаше нито намерение, нито желание да победи. Той не можеше да продължи състезанието, в което участваше, ако цената за това беше живота на майка му. Пък и успехът за него щеше да бъде загуба; отмъщението беше единствената синя лента, която виждаше. Коремът му къркореше от рициновото масло, устата му се отваряше и затваряше болезнено, той завърши четвъртия и поиска пети, последен сладкиш. Потопи главата си в тавата, разчупи кората му и в носа му влязоха боровинки. Боровинките потекоха по ризата му.

Съдържанието на стомаха му изведнъж натеза. Той сдъвка клисавата кора на сладкиша и я погълна. Сетне смръкна боровинките.

Изведнъж мигът на отмъщението дойде. Стомахът му, натоварен над допустимото, се разбунтува. Той се сви като силна ръка, пъхната в мазна гумена ръкавица. Гърлото му се разшири.

Тлъстия Гъз вдигна глава.

Ухили се на Бил Травис със сините си зъби.

Повърна шумно, сякаш шесттонен камион минава през тунел.

Устата му изхвърли топла синьо-жълта струя, която димеше весело. Тя обля Бил Травис, комуто остана време да кресне само една безсмислена сричка: „*Гууг!*“ Калвин Спайър, който наблюдаваше това необявено събитие вцепенен, със смаян израз на лицето, се наведе над масата сякаш да обясни на зиналата публика какво точно става и се издрайфа на главата на Маргерит Шарбоно, жената на кмета. Тя изпищя и се дръпна, отърсвайки напразно с ръка косата си, която беше пълна със смес от сдъвкани боровинки, сух боб и частично смлени франкфуртери (последните два бяха вечерята на Кал Спайър). Тя се обърна към своята добра приятелка Мария Левин и пръсна върху нейното яке от еленова кожа.

Навързани едно след друго, като последица от бомбичките, станаха следните събития:

Бил Травис заля с огромна и мощна струя първите два реда зрители, а неговото изумено лице сякаш крещеше на всички: „*Хора, не мога да повярвам, че го правя!*“;

Чък Дей, който получи щедра порция от изненадващия подарък на Бил Травис, се избълва върху обувките си „*Хъш Пъпиз!*“, после се взря учудено в тях с пълното съзнание, че от това велур не става;

Джон Уигинс, директорът на началното училище в Гретна, отвори оплесканата си със синьо уста и произнесе укорително: „*Това наистина е... БЪРРР!*“ Както

подобаваше на човек с неговото възпитание и образование, той повърна в собствената си тепсия;

Хизонър Шарбоно, който изведнъж заприлича по-скоро на завеждащ болница по стомашни разстройства, отколкото на председател на състезание по ядене на сладкиши, отвори уста да спре всичко това и обля микрофона.

— *Исусе, спаси ни!* — прошепна Силвия Додж и нейната страхотна вечеря — пържени миди, зеле и царевична каша с масло и захар (две години трайност), както и шоколадовият кейк „Боско“ на Мюриъл Харингтън, плъзна през резервния изход и падна със звучен плясък на гърба на изисканото кметско сако.

Тлъстия Гъз Хоган, сега вече в абсолютния апогей на своя млад живот, поливаше щастливо с бълвоч своите зрители. Всичко живо драйфаше. Хората се олюляваха в пиянски кръгове и се държаха за устата, от които се чуваше меко грачене. Нечий любимец пекинез изтича зад подиума, разляя се лудо и мъжът с джинси и копринена риза, който повърна върху него, едва не го удави. Мисис Брокуей, жената на методисткия свещеник, се оригна ниско и продължително, последва фонтан от полусмления ростбиф, картофено пюре и ябълков сок. Сокът, изглежда, не е бил лош, когато го е пила. Джери Мълинг, дошъл тук да види любимия си механик, си тръгна, решил да тегли праведен шут на цялата тая лудница. Той повървя петнайсетина метра, спъна се в едно червено детско камионче и разбра, че се е приземил в локва гореща бълвоч. Джери сам си носеше последиците и по-късно разправяше, че благодари на провидението, задето бил в работен комбинезон. А мис Норман, която преподаваше латински и основи на английския в обединената гимназия на Гретна, повърна в своето портмоне с агонията на собственик.

Тлъстия Гъз Хоган гледаше всичко смълчан и сияещ, усещаше стомаха си спокоен, сякаш покрит с топъл балсам, който навярно никога вече нямаше да опита този балсам беше вътрешното и пълно удовлетворение. Той

стана, взе лепкавия микрофон от разтрепераната ръка на кмета Шарбоно, и каза...

— Обявявам края на това състезание.

После остави микрофона, слезе от задната страна на подиума и си отиде направо вкъщи. Майка му си беше у тях, защото нямаше гледач за малката сестричка на Тлъстия Гъз, която беше само на две години. Още щом влезе, целият изцапан с повръщано и боровинков пай, все още с лигавника на врата, тя го попита: „Дейви, победи ли?“ Но той не отвърна нито една шибана дума, разбирате ли?

Само се качи по стълбите в стаята си, заключи вратата и легна на леглото.

Допих последната глътка от колата на Крис и хвърлих бутилката в гората.

— Да, това не е интересно. Какво става после? — попита сърдито Теди.

— Не зная.

— Какво значи това „не зная“? — рече Теди.

— Това значи, че е краят. Когато не знаеш какво става по-нататък, това е краят.

— *Каквооооооо?* — извика Върн. Лицето му изглеждаше объркано и подозрително, сякаш току-що са го измамили с пет цента в играта „Бинго“ на Топшамския панаир. — Какви са тези врели-некипели? Как завършва историята?

— Трябва да опиташ въображението си — каза търпеливо Крис.

— Не, не искам — рече сърдито Върн. — Той да използва въображението си. Той измисли шибания разказ.

— Да, какво стана с тоя тип? — настоя Теди. — Хайде, Горди, разкажи ни.

— Мисля, че баща му е бил на състезанието и когато се връща вкъщи, спуква от бой Тлъстия Гъз.

— Да, правилно — каза Крис. — Бас държа, че точно така е станало.

— И — продължих аз, — децата започват да му викат Тлъст Гъз. Освен някои от тях, които го наричат „Повръщача“.

— Тоя край е кофти — тъжно рече Теди.

— Затова не исках да ви го разкажа.

— Можеше да измислиш, че застрелва баща си, избягва и отива при тексаските командоси — каза Теди. — Как мислиш?

Крис и аз си разменихме погледи. Крис повдигна едното си рамо в едва уловимо колебание.

— Мисля, че е така — каза той.

— Хей, Горди, имаш ли някоя нова история за Льо Дио?

— Засега не. Може да измисля нещо. — Не исках да тревожа Теди, но не ме интересуваше да ровя какво става с Льо Дио. — Съжалявам, че не ти хареса тая, най-хубавата.

— А, тя е хубава — рече Теди. — Чак до края. Цялото това повръщане е наистина страхотно.

— Да, страхотно, много готино — съгласи се Върн. — Но Теди е прав за края. Беше нещо като мошеничество.

— Да — въздъгнах аз.

Крис стана.

— Хайде да се поразходим — рече той. Беше още светло, небето имаше стоманено син цвят, сенките ни вече се удължаваха. Помня това от дете — септемврийските дни свършват неочаквано и ми поднасят изненада; нещо в сърцето ми очаква винаги да бъде юни със светлина в небето почти до девет и половина. — Колко е часът, Горди?

Погледнах часовникът си и се учудих, че едва минава пет.

— Да, хайде — рече Теди. — Но преди да се стъмни да направим лагер, да съберем дърва и да спретнем нещо за хапване. Аз съм гладен.

— В шест и половина — обеща Крис. — Съгласни ли сте, момчета?

Съгласни бяха. Тръгнахме да се разходим, но този път стъпвахме по сгурията. Скоро реката остана толкова далеч зад гърба ни, че дори не чувахме шума ѝ. Комарите бръмчаха и аз смачках един на врата си. Върн и Теди отпрашиха напред, като завършваха някаква сложна история от комиксите. Крис вървеше до мен с ръце в джобовете, а ризата се развяваше около коленете и бедрата му като престилка.

— Имам „Уинстън“ — рече той. — Свих ги от тоалетната масичка на моя старец. По една на калпак след вечеря.

— Добре.

Повървахме мълчаливо.

— Историята е хубава — каза внезапно Крис. — Те са малко тъпи да я разберат.

— Не, тя не е много свежа. Малко сдъвкана.

— Винаги казваш така. Не ми приказвай глупости, че не вярваш. Ще я напишеш ли? Тая история?

— Вероятно. Но засега не. Не мога да ги пиша след като ги разкажа. Ще я запазя.

— Какво рече Върн? Че краят е мошеничество?

— Да.

Крис се засмя.

— *Животът е мошеничество*, нали знаеш? Да вземем нас.

— Ами, ние имаме велики мигове.

— Разбира се — рече Крис. — Цялото шибано време, копеле.

Аз се засмях. Засмя се и Крис.

— Те излитат от теб като бумбали от газирана вода — каза той след малко.

— *Какво излита?* — попитах, но знаех какво има предвид.

— Историите. От тях пощръклявам, човече. Сякаш можеш да разкажеш милион неща и всички да са на върха. Един ден ще станеш велик писател, Горди.

— Не, не мисля.

— Ще станеш. Може би даже ще напишеш за нас, момчетата, ако някога те затрудни събирането на материал.

— Трябва да е доста шибано — сръгах го с лакът.

Пак настъпи мълчание, сетне той попита внезапно:

— Готов ли си за училище?

Свих рамене. Бил ли е някой някога готов? Усещаш чувство на лека възбуда да се върнеш и да видиш приятелите си; любопитен си да видиш новите учители и да разбереш какви са — някой младок направо от колежа, когото можеш да преметнеш, или някой стар задник, който си седи тук от памтивека. Някак странно те вълнуват даже дългите бръмчащи класни стаи, защото с изтичането на лятната ваканция една досада в теб те кара да вярваш, че може и да научиш нещо. Но лятното смущение не е като училищното, което се натрупва в теб в края на втората седмица, а в началото на третата седмица се

хващаш за истинска работа: можеш ли да цапардосаш по главата отзад Стинки Фиск, когато учителят пише на дъската „Основен износ на Южна Америка“? Колко типа можеш да тътнеш върху лъскавата повърхност на чина, ако ръцете ти са потни? Кой ще пръдне най-силно в тоалетната през междучасието? Колко момичета можеш да включиш в играта „Кой чука проститутката“ през обедната почивка? Висше обучение, бейби.

— За гимназията — рече Крис. — Знаеш ли какво, Горди? През следващия юни всички ще си оправим сметките.

— За какво говориш? Защо ще си оправяме сметките?

— Няма да е като в старото училище, затова. Ти ще караш курсове за постъпване в колеж. аз, Теди и Върн ще влезем в професионално училище, ще си драпаме макарите с оставащите, ще правим пепелници и къщички за птиците. Върн може и да влезе в поправителен. Ще срещнеш много нови момчета. Хитри момчета. Така стоят нещата, Горди. Натам отиват.

— Ще срещна много мацки, ако това имаш предвид?

Той стисна ръката ми.

— Не, човече. Не казвай това. Даже не си го *мисли*! Те ще разберат твоите истории. Не като Върн и Теди.

— Заеби ги историите. Не мога да ги измисля за разни никаквици. Не, сър.

— Ако не го направиш, значи си гъз.

Той ме погледна замислено, сякаш се колебаеше дали да ми каже нещо. Забавихме крачка, Върн и Теди бяха почти километър напред. Слънцето, вече по-ниско, идваше до нас през короните на дърветата на отделни прашни снопове, превръщайки всичко в злато, но това беше безвкусно, евтино злато, ако загриваш това. Релсите, проточени пред нас в гъстеещия мрак, започнаха да блещукат. Тук-там над тях висяха звездни лъчи, сякаш някой адски богат тип, маскиран като обикновен работник, беше решил да ги покрие на всеки петдесет метра с диаманти. Още беше горещо. Пот течеше от нас и обливаше телата ни.

— Ти си гъз, ако позволиш на приятелите ти да те повлекат — рече най-подир Крис. — Познавам твоите родители. Няма да си хвърлят плюнката за теб. Те държаха само на големия ти брат. Като баща ми, когато Франк влезе в кошарата в Портсмут. Оттогава се разлюти и започна да се кара на нас, останалите деца. Баща ти не те

бие, но това може би е по-лошо. Сякаш си заспал. Можеш да му кажеш, че си влязъл в шибаната висша дивизия и знаеш ли какво ще рече? Ще прелисти страницата на вестника и ще промърмори: „Ами, хубаво, Гордън, върви да питаш майка си какво има за вечеря“. И не се опитвай да твърдиш обратното. Познавам го.

Не се опитах да твърдя обратното. Рядко можеш да откриеш, че някой друг, било то приятел, знае точно как стоят нещата около теб.

— Ти си още момче, Горди...

— Ха, благодаря, тате.

— Ще ми се да не ми пука дали съм твой баща — рече той гневно. — Ако бях, нямаше да приказваш наляво и надясно за тъпите търговски курсове. Сякаш бог ти е дал нещо, всички тези истории, които измисляш, и е казал: „Ето, това можем да направим за теб, момче. Опитай се да не го изгубиш“. Но момчетата губят всичко, освен когато някой се грижи за тях, и ако на твоите родители не им дреме за това, може би аз трябва да го направя.

Лицето му изглеждаше така, сякаш очакваше да се разтреперя пред него; беше потиснат и нещастен в зелената златиста светлина на късния следобед. През тези дни той наруши основното правило за момчетата. Можеш да кажеш всичко на друго момче, можеш да насъскаш срещу него кучетата и да го оставиш, но нямаш право да кажеш лоша дума за баща му и майка му. Това беше митичната автоматика; по същия начин не можеш да поканиш католическите си приятели на вечеря в петък преди да се увериш, че няма да има месо. Това е митичната автоматика. Ако някое момче обиди майка ти или баща ти, трябва да му туриш някой тупаник.

— Тези истории не са хубави за никой, освен теб, Горди. Ако останеш с нас само защото не искаш да съсипеш бандата, ти ще се изпариш по друг начин, ще влезеш в някой отбор. Ще отидеш в гимназията и ще започнеш шибаните търговски курсове, ще подаваш гуми и ще вадиш месо с останалите пръдльовци. Ще те задържат. Шибано прекъсване. И след време ще те интересува само да имаш кола да забършеш нещо или да отидеш до кръчмата „Туин Бридж“. После ще хванеш някоя и ще прекараш остатъка от дните си във фабрика или в някой шибан магазин за обувки в Обърн или някъде другаде. И тази история за пая никога няма да бъде написана. *Нищо* няма да бъде написано. Щото ще си още един тарикат с лайна вместо акъл.

Крис Чембърс беше на дванайсет години, когато ми каза това. Но докато ми говореше, лицето му се изкриви и сбръчка, стана по-старо, най-старо, нещо без възраст. Говореше монотонно, безизразно, но въпреки това казаното ме удари право по топките. Сякаш беше изживял целия си живот, този същия живот, в който ти казват да се качиш на Колелото на съдбата и то се върти много хубаво, момчето стъпва на педали и излиза двойна нула, номерът на стаята, всички губят. Пускат те, после обръщат дъждовалната машина, много смешно, а, майтап, който даже Върн Тесио ще оцени.

Той хвана голата ми ръка и стисна пръсти около нея. От тях върху месото ми останаха следи. Те се впиха в костите ми. Очите му бяха замъглени и мъртви, толкова мъртви, човече, сякаш току-що е изпаднал от ковчегата си.

— Зная какво си мислят хората в тоя град за родителите ми. Зная какво мислят за мен и очакват от мен. Никой даже не ме попита оня път дали съм взел парите за млякото. Само ми дадоха тридневна ваканция.

— Ти ли ги взе? — попитах. Никога не съм го питал и ако някой ми кажеше да го попитам, щях да го нарека луд. Думите излетяха като малък сух куршум.

— Да — рече той. — Да, взех ги. — Той замълча за миг, загледан напред към Теди и Върн. — Ти знаеше, че ги взех, Теди знаеше, всички знаеха. Даже Върн знаеше, струва ми се.

Започнах да отричам, после млъкнах. Той беше прав. Не е важно дали съм казал на майка ми и баща ми, че човек е невинен до доказване на вината. Аз знаех.

— После започнах да съжалявам и може би се опитах да ги върна — рече Крис.

Втренчих се в него с разширени очи:

— Опитал си се да ги върнеш?

— *Може би*, казвам. Само *може би*. И може би ги занесох на старата госпожа Саймънс, и може би парите бяха още там, но между другото имах тридневна ваканция, защото парите не се намериха. И може би следващата седмица старата госпожа Саймънс се появи в училище с чисто нова пола.

Впих поглед в Крис, смълчан от ужас. Той се усмихваше, но усмивката му беше изкривена и ужасна, тя не докосваше очите му.

— Само *може би* — каза той, но аз си спомних новата пола — светлокафява, вълнена, индийски десен, доста глупава. Помня как си помислих, че тя прави старата мисис Саймънс по-млада и почти хубава.

— Колко бяха парите, Крис?

— Почти седем долара.

— Исусе! — прошепнах аз.

— И докато кажа, че съм задигнал парите, старата госпожа Саймънс ги сви от мен. Само да предположим, че разказвам тази история. Аз, Крис Чембърс. Малкото братче на Франк Чембърс и Айбол Чембърс. Мислиш ли, че някой ще ми повярва?

— Няма начин — прошепнах. — Исусе Христе!

Той се усмихна със смразяваща страховита усмивка.

— А мислиш ли, че тая кучка щеше да направи нещо такова, ако беше свило парите някое от мамините синчета?

— Не — казах.

— Да, ако беше някой от тях, Саймънс щеше да рече: „Добре, добре, този път ще го забравим, но ще те ударим здраво през ръката, а ако това се повтори, ще те ударим през *двете* ръце.“ Но аз... ами, може би отдавна беше хвърлила око на онази пола. Както и да е, падна й случай и тя го използва. Беше тъпо даже да се опитам да върна тези пари. Но аз никога не съм мислил... никога не съм мислил, *че учител...* о, на кого ли му пука? Защо ти разправям това?

Той сложи сърдито ръка на очите си и аз разбрах, че е готов да заплаче.

— Крис — казах му, — защо не започнеш курсовете за колеж? Ти си доста умен.

— Те решават това в канцеларията. И на техните умни малки конференции. Даскалите седят в кръг и само казват „Да, Да, Добре, Добре“. Интересува ги само поведението ти и какво разправят в града за семейството ти. Решенията им са само дали изпълваш или не тези чанти за колежките курсове. Но аз ще се опитам да се измъкна. Не зная дали ще мога да го направя, но трябва да опитам. Защото искам да се махна от Касъл Рок, да вляза в колеж и никога вече да не видя моя старец или някой от братята ми. Искам да отида някъде, където никой не ме познава и да започна без черни точки. Но не зная ще мога ли да го направя.

— Защо не?

— Хората те дърпат назад.

— Кой? — попитах аз, като си мислех, че говори за учителите, за стари чудовища като мисис Саймънс, на която ѝ се беше прищяла нова пола, или за брат си Айбол, който се събираше с Ейс, Били, Чарли и останалите, или пък за собствените си родители.

Но той каза:

— Твоите приятели те дърпат назад, Горди. Не знаеш ли? — Той посочи към Върн и Теди, които бяха спрели и ни чакаха. Те се смееха за нещо; наистина, Върн можеше да развали нещата. — Да, твоите приятели те дърпат, те са като баласт на краката ти. Не можеш да ги спасиш. Можеш само да се влачиш с тях.

— Хайде, шибани охлюви — извика Върн и продължи да се смее.

— Да, идем! — обади се Крис и преди да му кажа нещо, хукна напред. Затичах се и аз, но той стигна до тях преди мен.

Минахме към километър и половина и после решихме да направим лагер за нощуване. Все още беше светло, но вече чакахме нощта. Отърсихме се от преживяното край сметището и от страха върху железопътния мост, но имаше и нещо друго. Сега бяхме в Харлоу, в гората. Някъде на пътя ни лежеше мъртво момче, вероятно премазано и покрито с мухи. По това време и от червеи. Никой не искаше да се приближи много до него в падащата нощ. Чел съм някъде — в разказ на Блакууд, мисля — че призракът на човек виси над мъртвото му тяло, докато не му се направи подходящо християнско погребение, и нямаше начин да се събудя и да се сблъскам със светещия, безтелесен призрак на Рей Броуър, който стене, бръщолеви и плува между тъмните шумолящи борове. Спряхме тук, защото предположихме, че има поне петнайсет километра между нас и него. Макар и четиримата да знаехме, че призраци няма, петнайсет километра бяха достатъчно разстояние в случай, че грешим в знанията си.

Върн, Крис и Теди събраха дърва и стъкнаха малък огън върху сгурията. Крис остави гола ивица около огъня — дърветата бяха сухи като барут и той не искаше да стане неприятност. Докато те се занимаваха с това, аз отсякох няколко пръчки и направих нещо, което брат ми Дени наричаше „Пионерски палки за барабан“ — хамбургери, набучени на краищата на зелени клони. Тримата се смееха и се шегуваха със своя горски лов (в Касъл Рок имаше отряд на бойскаути, но повечето момчета, които идваха при нас на празното място, мислеха, че това е повече организация за мацки). Те спореха кое е по-добре — да печеш на огън или на жарава. Глупав въпрос, бяхме толкова гладни, че не можехме да чакаме жарава. Дали изсушеният мъх може да служи за подпалки и какво ще стане, ако си издраскат клечките преди да запалят огъня? Теди твърдеше, че може да запали огън с триене на две пръчки. Крис пък казваше, че е пълен с лайна. Те не направиха опит; Върн взе купчинка съчки и сух мъх и огънят

пламна на втората клечка. Въздухът беше неподвижен, нямаше вятър да разпали огъня. Всички се изредихме да духаме тънките пламъчета, докато те станаха по-буйни и обхванаха дънера, донесен от паднало дърво на трийсетина метра от нас.

Когато огнените езици понамаляха малко, набодох хамбургерите и сложих пионерските палки за барабани на земята с краищата над огъня. Седяхме и ги гледахме как блещукат, капят и най-подир стават кафяви. Стомасите ни вече се обаждаха.

Не ни се чакаше хамбургерите да станат готови. Взехме по една пръчка, свита на колело, и извадихме шишовете от огъня. Отвън те бяха обгорели, отвътре — недопечени и изключително вкусни. Излапахме ги набързо и избързахме уста с голите си ръце. Крис отвори раницата си и извади кутия „Банд Ейдс“ (пистолетът беше на дъното на пакета и тъй като той не каза на Върн и Теди, това си остана между нас). Той отвори кутията и даде на всеки от нас по една смачкана „Уинстън“. Запалихме с въглени от огъня и се излегнахме, мъжете на света, като гледахме как дима се разнася в мекия полумрак. Никой от нас не всмукваше дима, защото щяхме да кашляме, а това значеше ден-два за смях на другите. Беше приятно само да дръпнеш и да духнеш, като кашляш към огъня да чуеш шума. Това лято разбрах как можеш да усетиш дали някой сега се учи да пуши; ако си новак, плюеш често. Чувствахме се добре. Изпушихме цигарите до филтъра и ги хвърлихме в огъня.

— Нищо не е като да запалиш след ядене — рече Теди.

— Върховно — каза Върн.

Щурците засвириха в зеления мрак. Погледнах към ивицата небе, която се очертаваше над линията, и видях, че синьото вече преминава в пурпурно. Гледката на този пътник — полумрака, ме накара да се почувствам едновременно тъжен и спокоен, смел, но не съвсем, удобно усамотен.

Утъпкахме си място под храстите край насипа и разстлахме одеялата си. После за около час само поддържахме огъня и си приказвахме разни работи, които не можеш да си спомниш след като минеш петнайсет години и опознаеш момичетата. Говорихме за най-хубавото гадже в Касъл Рок, какво ще направи Бостън тази година и за отминалото лято. Теди разправяше за времето, когато е бил на Уайтс Бийч в Брънсуик и някакви момчета така му натиснали главата, докато

се гмуркал, че едва не се удавил. Обсъдихме накратко относителните достойнства на учителите си. Съгласихме се, че мистър Брукс е най-голямата пътка в началното училище на Касъл Рок, готов е да заплаче, ако му се опериш. От друга страна, има една мисис Коти (произнася се Коди), тя е най-готината кучка, която господ е пращал някога на земята. Върн рече, че чул как преди две години тя шибнала едно момче така, че момчето едва не ослепяло. Погледнах към Крис и се чудех ще каже ли нещо за мисис Саймънс, но той не каза нищо, изобщо не забеляза, че го гледам. Той гледаше към Върн и кимаше мрачно, слушайки думите му.

С падането на мрака не говорихме за Рей Броуър, но аз си помислих за него. Има нещо страшно и пленително в начина, по който пада мракът в гората, той не се омекотява от фарове, улични лампи, светлини на къщи и неон. Той не идва с гласовете на майките, викащи децата си да се приберат веднага. Ако си свикнал с града, падането на мрака в гората прилича повече на природно бедствие, отколкото на естествено явление; той се надига, както Касъл Ривър набъбва през пролетта.

И като споменах за тялото на Рей Броуър при тази светлина или при част от нея, аз чувствах не повдигане или страх, или че изведнъж може да се появи пред нас зелен дърдорещ дух, чиято цел е да ни върне по обратния път, за да не тревожим неговия мир, а внезапен и неочакван прилив на съжаление, че е толкова самотен и беззащитен в мрака, който пада върху нашата част на земята. Ако нещо поискаше да го изяде, щеше да го направи. Нямаше я майка му да спре това, нямаше го баща му, нито Исус Христос в компанията на всички светии. Той беше мъртъв и съвсем сам, проснат в канавката край линията и аз разбрах, че ако не спра да мисля за него, ще заплача.

И аз разказах една история за Льо Дио, измислена веднага и не много хубава, която завърши, както завършваха повечето от моите разкази за Льо Дио: с една американска мутра, която дъвче умряла декларация за патриотизма и любовта към неговото момиче на тъжното и мъдро лице на платоничния сержант. Това не беше бялото уплашено лице на някой от Касъл Рок или от разклона на Уайт Ривър, когото виждам с вътрешното си око, а лице на много по-младо момче, вече мъртво, със затворени очи и измъчени черти, с кървава струйка, която тече от левия ъгъл на устата му към брадата. А зад него вместо

разрушените магазини и църкви от моя ландшафт в Лъо Дио виждах само мрачната гора и сгуриения насип, който се издига към звездното небе като праисторическа погребална могила.

19

Събудих се объркан посред нощ и си помислих защо е толкова студено в спалнята ми, кой е оставил прозореца отворен. Дени, навярно. Бях сънувал Дени, нещо като появяването на телата в държавния парк в Харисън. Но бяха минали четири години оттогава.

Това не беше спалнята ми, беше нещо друго. Някой ме стискаше здраво, някой ме подпираше отзад, трета сянка клечеше до мен и се вслушваше в тишината.

— Какво, по дяволите... — попитах откровено изненадан.

Длъгнестият изръмжа някакъв отговор. Звучеше като гласа на Върн.

Зрението ми дойде на фокус и аз се сетих къде съм... но защо са будни всички посред нощ? Да не би да съм заспал за малко? Не, не може да бъде, тънкия сърп на луната плуваше в самата среда на мастиленото небе.

— Не давайте да ме хванат — бръцолевеше Върн. — Кълна се, че ще съм добро момче, нищо лошо няма да сторя, ще вдигам седалката, преди да пикая, ще... ще...

С учудване разбрах, че чувам молитва, поне варианта на Върн Тесио.

Скочих уплашен на крака.

— Крис!

— Млъкни, Върн! — рече Крис. Той беше оня, който клечеше и слушаше. — Няма нищо.

— Има — каза злокобно Върн. — Има нещо.

— *Какво е?* — попитах. Бях още сънен и объркан, изтръгнат от моето място в пространството и времето. Уплаши ме това, че съм закъснял за станалото — много е късно, за да се защитя, вероятно.

Сякаш в отговор на въпроса ми от гората се донесе дълъг и страшен вик. Беше такъв писък, който надава жена, умираща в изключителна мъка и краен ужас.

— О, скъпи Исусе! — извика високо Върн. Гласът му беше пълен със сълзи. Той пак започна молитвата, която ме събуди. Това затрудни дишането ми и увеличи собствения ми ужас. Направих усилие да се освободя, но той ме притискаше изотзад като кученце, което няма къде да отиде.

— Това е момчето Броуър — дрезгаво прошепна Теди. — Призракът му броди из гората.

— О, боже! — изпищя Върн, очевидно съвсем нормален за тази мисъл. — Обещавам да не крада мръсни книги от Далай Маркет! Няма да давам морковите си на кучето! Аз... аз... аз... — Той се обърка в желанието си да подкупи господ с всичко, но в състоянието на краен ужас не можеше да мисли за нищо наистина хубаво. — *Няма да пуша цигари без филтър! Няма да давам лъжливи клетви! Няма да сложа в дар моята базука! Няма да...*

— Млъкни, Върн! — рече Крис и в обикновената властна твърдост долових кухия звук на страха. Помислих си дали ръцете, гърба и корема му са настръхнали като моите и дали космите на врата му, също като моите, са щръкнали като гребен.

Гласът на Върн се сниши до шепот, докато разширяваше собствените си реформи, стига само бог да го остави жив тази нощ.

— Това не е ли птица? — попитах Крис.

— Не. Поне така мисля. Струва ми се, че е дива котка. Татко каза, че те издават ужасни звуци, когато се чифтосват. Звучи като жена, нали?

— Да — рекох.

Гласът ми трепна напред думата и две ледени кубчета се пръснаха в процепа.

— Жена не може да вика толкова силно — каза Крис... и добави безпомощно: — Нали, Горди?

— Това е неговият призрак — отново, прошепна Теди. Очилата му отразяваха слаби сънени петна от лунната светлина. — Ще отида да видя.

Мислех това за несериозно, но нямахме избор. Когато той започна да се изправя, Крис и аз го смъкнахме долу. Май че бяхме малко груби с него, но от ужас мускулите ни се напрегнаха като въжета.

— Пуснете ме, кухи глави! — съскаше Теди и се бореше. — Ако казвам, че отивам да видя, значи отивам да видя. Искам да го видя! Искам да видя призрака! Искам да го видя, ако...

Див сърцераздирателен вик се разнесе още веднъж в нощта, разсичайки въздуха като нож с кристално острие и ни смрази, както лежахме с ръце върху Теди; ако той беше знаме, щяхме да приличаме на оная картина, в която моряците викат Айво Джайма. Писъкът се издигаше все по-висок и по-висок и стигна до крехък, смразяващ край. Той увисна за миг, после заглъхна някъде далеч, изчезвайки в невъзможен басов регистър, който бръмчеше като чудовищна пчела. Това завърши с избухване на нещо като луд смях... сетне отново настъпи тишина.

— Исусе Плешиви Христе! — прошепна Теди и престана с приказките си за отиване в гората да види кой надава тези писъци. Четиримата наскачахме и аз помислих за бягство. Съмнявам се, че съм бил само аз. Ако се бяхме разположили в мястото на Върн, където *трябваше* да бъдем, сигурно всички щяхме да хукнем. Но Касъл Рок беше далеч и мисълта да минем тичешком в мрака по моста смрази кръвта ми. Да бягаме по-навътре в Харлоу, все по-близо до тялото на Рей Броуър, беше също така немислимо. Бяхме прободени. Ако имаше някакъв дух в гората — баща ми го наричаше караконджул — и искаше да ни хване, той щеше да го направи.

Крис предложи да сложим пост и всички се съгласихме. Хвърлихме чоп и на Върн се падна да бъде пръв. Аз трябваше да дежуря последен. Върн седна с кръстосани крака край догарящия огън, а останалите си легнахме. Скупчихме се като овце.

Бях сигурен, че сънят е невъзможен, и все пак потънах в повърхностен, мъчителен сън, който ме потопи в безсъзнателното като подводница с вдигнат перископ. Моите сънища бяха населени с диви крясъци — може би истински или пък плод на моето въображение. Видях, поне така си мисля, нещо бяло и безформено, застанало между дърветата като странен болничен чаршаф.

Най-подир потънах в нещо, което знаех, че е сън. Крис и аз плувахме в Уайтс Бийч, ямата на кариерата в Брънсуик се превърна в миниатюрно езеро, когато багерите стигнаха до вода. Там Теди беше виждал онова момче, полуудавеното.

В съня ми всички бяхме във вода до шия, плувахме мързеливо, горещият юли блестеше над нас. Зад нас над вълните се раздаваха писъци и викове, избухваше смях, когато децата скачаха, гмуркаха си или бутаха някого. Чувах как празните керосинови варели над вълните дрънчаха при удар. Звукът не приличаше на камбанен, който е тържествен и кънтящо дълбок. На плажа от пясък и камъни намазани с масло тела лежаха върху хавлии с лицата надолу, малки хлапета с кофички клечаха край водата или от щастие си посипваха главите с пясък. По-големите се събираха на групи, зяпаха момичетата, които се разхождаха насам-натам на двойки и тройки, никога сами, и тайните места от телата им бяха скрити от хубави бански костюми. Хората ходеха до снек-бара по горещия пясък на пръсти и потрепераха от горещина. Връщаха се с пържени картофи и разни други лакомства.

Мисис Коди беше зад нас на неравен гумен сал. Тя лежеше на гръб, облечена в типичната си училищна униформа от септември до юни: сив костюм с дебел пуловер вместо блуза под сакото, с цвете, забодено над една от почти несъществуващите си гърди, краката ѝ бяха обути в дебели панталони с цвета на джоджен. Черните ѝ бабешки високи обувки, сложени под ъгъл, бяха натопени във водата. Косата ѝ беше синя, като на майка ми, навита на стегнати като пружини на будилник къдрици, миришещи на лекарство. Очилата ѝ блестяха жестоко на слънцето.

— Внимавайте къде стъпвате, момчета — каза тя. — Внимавайте къде стъпвате или така ще ви цапардосам, че ще ослепеете; аз имам тази власт от училищния съвет. А сега, мистър Чембърс, „Възстановената стена“, ако обичате. Наизуст!

— Опитах се да върна парите — каза Крис. — Старата госпожа Саймънс рече добре, но взе парите. Чувате ли ме? Тя ги взе. Какво ще направите сега? Ще я ослепите ли?

— „Възстановената стена“, мистър Чембърс, ако обичате! Наизуст!

Крис ми хвърли отчаян поглед, сякаш казваше: „*Не ти ли казах, че ще стане така?*“ и нагази във водата. Той започна: „Има нещо, което не обича стената, което изпраща студени земни вълни под нея...“ Главата му се скри под повърхността и декламиращата му уста се напълни с вода.

Той изскочи отново и извика:

— Помогни ми, Горди, помогни ми!

Сетне отново потъна. Гледайки в бистрата вода аз видях две подпухнали голи тела, които го държаха за глезените. Единият беше Върн, другият — Теди, техните очи бяха бели и без зеници, като очите на гръцките статуи. Малките им пишки плуваха отпуснато над отдалечените им кореми като бели плажове с кафяви водорасли. Главата на Крис отново проби водата. Той протегна вяло едната си ръка към мен и нададе креслив женски вик, който се засилваше и виеше в горещия слънчев летен въздух. Гледах диво към брега, но никой не чуваше. Спасителят е бронзово атлетично тяло, живописно облегат на върха на бялата си кръстовидна дървена кула, само се усмихна на едно момиче в червен бански под него. Когато телата отново го дръпнаха надолу, викът на Крис се превърна в бълбукане под водата. И тъй като те го повлякоха към черната вода, аз видях развълнуваните му изкривени очи, обърнати към мен в умолителна агония; видях белите му ръце, приличащи на морска звезда, протегнати към слънчевия покрив на водата. Ала вместо да се гмурна и да се опитам да го спася, аз загребах отчаяно към брега или поне към мястото, където водата не скриваше главата ми. Преди да стигна там, преди даже да се приближа, аз усетих как една мека, гнила, неумолима ръка стиска прасците ми и започва да ме измъква. В гърдите ми се зароди вик... но преди да извикам, сънят отлетя в петнистото факсимиле на действителността. Ръката на Теди стискаше крака ми. Тръскаше ме, за да ме събуди. Беше мой ред.

Все така полузадрямал, сякаш говорех на сън, аз го попитах прегракнало:

— Жив ли си, Теди?

— Не. Аз съм мъртъв, а ти си черен негър — рече той сърдито. Това разпръсна остатъка от съня. Седнах до огъня, а Теди си легна.

През останалата част от нощта всички спаха дълбоко. Аз ту задрямвах, ту се събуждах, ту задрямвах, ту се събуждах. Нощта не беше съвсем тиха; чувах победоносния крясък на кукумявката, слабия писък на някое дребно животно преди да бъде изядено, нещо огромно, което се блъскаше диво през гъсталака. Имаше един постоянен тон и това бяха щурците. Писъците престанаха. Дремех и се събуждах, събуждах се и задрямвах и си представям, че ако бях намерил такъв поспалив пост в Льо Дио, щях да го осъдя и разстрелям.

Отърсих се от последната си дрямка и ми се стори, че нещо се е променило. Трябваша ми няколко секунди, за да разбера какво. Макар че луната беше слязла ниско, видях ръцете си върху джинсите. Часовникът ми показваше пет без четвърт. Зазоряваше се.

Станах, чух как гръбнакът ми изпука, направих двайсетина крачки встрани от събраните ми на куп приятели и се изпиках в тъмните храсти. Вече се отърсвах от нощните видения, те отстъпваха далеч. Испитах хубаво чувство.

Събрах няколко парчета сгурия и седнах на една от релсите. Подритвах си сгурията и не бързах да будя останалите. В този миг беше хубаво да видя как се ражда денят.

Утрото дойде бързо. Шумът на щурците понамаля и сенките под дърветата се изпариха като локвички след дъжд. Въздухът носеше оня особен аромат, който превръщаше изминалите горещи дни в знаменита поредица от горещи дни. Птиците, които като нас се бяха изпокрили през мощта, сега започнаха да цвърчат самодоволно. Едно мушитрънче кацна на върха на паднало дърво, погледна от там лагерния ни огън, почисти си перата с човка и отлетя.

Не зная колко съм седял на релсата, загледан в пурпурното небе така безмълвно, сякаш то е било откраднатото предишната вечер. Продължило е дълго, защото задните ми части изтръпнаха. Вече исках да стана, когато погледнах надясно и видях сърна, застанала на линията на десетина крачки от мен.

Сърцето ми отиде толкова високо в гърлото, че ако бях бръкнал с ръка в устата си, сигурно щях да го докосна. Стомаха и гениталиите ми изтръпнаха от силна възбуда. Не се помръднах. Не бих могъл да се помръдна, даже да исках. Очите ѝ не бяха кафяви, а тъмни, прашно-черни, като кадифето под златарски изделия. Малките ѝ уши бяха като протрит велур. Тя ме погледна ведро е глава, леко наведена от любопитство, за да види едно момче с разрошена от съня коса, носещо джинси и риза е цвят каки, закърпена на лактите, с вдигната яка по модата на онези дни. А аз виждах нещо като подарък, нещо, дарено тъй безгрижно, че беше ужасно.

Дълго се гледахме един друг... *мисля*, че беше дълго. Слънцето се обърна и започна да се издига по отсрещната страна на линията като бяло куче с подрязана опашка, подскачащо безгрижно. Сърната намери трева и започна да пасе. Не можех да повярвам. Тя започна да *пасе*. Тя не погледна назад към мен, нямаше нужда — аз бях замръзнал.

После релсата звънна под задника ми и главата на това нещо се вдигна, насочена към Касъл Рок. Тя постоя малко, черният ѝ нос, леко присвит, душеше въздуха. Сетне тя си отиде с три дълги скока, изчезна безшумно, само един гнил клон изтрещя като реферски пистолет.

Седях и гледах като хипнотизиран към мястото, където беше сърната, докато шумът от приближаването на товарен влак наруши безмълвието. Върнах се на брега, където спяха другите.

Бавното и тежко движение на товарния влак ги събуди, те се разкрещяха и станаха. Завързахме смешен и възбуден разговор за „случая с викация призрак“, както Крис го нарече, но не задълбахме толкова, колкото можеш да си представиш. На дневна светлина той изглеждаше по-скоро глупав, отколкото интересен, и даже ни смущаваше. Забрави го.

Беше ми на върха на езика да им кажа за сърната, но си премълчах. Запазих случката за себе си. Никога не съм говорил и писал за това до сега, до днес. И трябва да ти кажа, че станалото изглежда по-малко, когато се напише, изглежда почти безсмислено, по дяволите! Но за мен това беше най-хубавата, най-чистата част от пътешествието, мигът, към който се връщах инстинктивно при опасност в моя живот. Така стана в първия ден в храстите на Виетнам: онова момче излезе на поляната, където стояхме, с ръка на носа си, и когато свали ръката си, не видяхме нос, защото той беше отнесен от

куршум; така беше, когато докторът ни каза, че първият ни син може да е хидроцефал (всъщност излезе, че той просто има голяма глава, благодаря на бога!). Испитах същото в дългите луди седмици преди смъртта на майка ми. Като се връщам към онова утро с протрития велур по ушите на сърната, към бялата мълния на опашката ѝ, аз събирам мислите си. Но осемстотин милиона червени китайци пет пари не дават за това, нали? Трудно е да се опишат най-важните неща в живота, защото светът ги принизява. Трудно е да затрогнеш чужденците с хубавите неща в живота ти.

Сега линията завиваше на югозапад и минаваше през гъсталаци от нискостеблени ели и шубраци. Закусихме с къпини от тези храсти, но с къпини не можеш да се заситиш; нашите стомаси се поуспокоиха за трийсетина минути и после пак се обадиха. Вървахме по линията, беше вече осем часа и си отваряхме очите. Устата ни бяха морави и голите ни тела бяха изподрани от бодлите на къпините. Вкиснатият Върн искаше гласно две пържени яйца с бекон от страни.

Това беше последният ден от жегата и най-лошият от всички дни, мисля. Ранни стремителни облаци се смесиха някъде далеч и към девет часа небето беше бледо розово, човек можеше да се сгорещи само като го погледне. Потта, която се търкаляше и течеше по гърдите и гърбовете ни, оставяше светли ивици по напластените сажди и мръсотия. Комари и черни мушици се въртяха на гъсти рояци около главите ни. Мисълта, че трябва да вървим много километри, не ни правеше по-щастливи. Но очарованието на онова нещо ни теглеше напред, караше ни да вървим в този задух още по-бързо. Бяхме пощурели да видим тялото на онова момче, не мога да го кажа по-просто и по-честно. Дали това беше невинно или можеше да унищожи сънищата със стотици кървави кошмари — всички искахме да знаем. Според мен ние сами повярвахме, че заслужаваме да видим това.

Към девет и половина Теди и Крис засякоха вода в далечината и извикаха на двама ни с Върн. Затичахме се към мястото, където стояха. Крис се усмихваше от възхищение.

— Виж там! — посочи той. — Работа на бобрите.

Точно така, това беше работа на бобрите. Под насипа на линията минаваше широк и дълбок канал, чийто десен край бобрите бяха заприщили с техните съвършени и усърдно направени малки диги — от съчки и клони, запълнени с листа, тиня и суха пръст. Бобрите бяха работливи малки дяволи, така е. Зад дигата се простираше басейн с чиста и светла вода, която блестеше под слънчевите лъчи. На няколко места къщичките на бобрите стърчаха над водата като дървени иглу. В

далечния край на басейна се виждаше малко заливче. Дърветата, растящи по края му, бяха оглозгани като бели кокали на височина около метър.

— Железниците ще пометат това нещо много скоро — рече Крис.

— Защо? — попита Върн.

— Не им трябва езеро тук — каза Крис. — То ще подкопае тяхната точна железопътна линия. Те са сложили канала, за да започнат с нещо. Ще избият част от бобрите, ще пръснат останалите и ще разрушат дигата. Мястото пак ще стане блато, каквото е било преди.

— Мисля, че ще изядат месото — рече Теди.

Крис сви рамене.

— Кой ли се интересува от бобрите? Сигурно не Великия Южен и Западен Мейн.

— Мислиш ли, че е достатъчно дълбоко, за да поплуваме? — попита Върн, загледан жадно във водата.

— Има един начин да разберем — обади се Теди.

— Кой е пръв? — попитах.

— Аз — извика Крис. Той изтича по брега, хвърли гуменките си и дръпна ризата около кръста си. Пусна панталоните и шортите на земята и ги събу с едно движение на палеца си. Подскочи на единия крак, после на другия и си смъкна чорапите. Сетне се гмурна във водата. Подаде се и тръсна глава да отметне мократа си коса от очите. — *Страхотно* шибано! — извика той.

— Колко е дълбоко? — попита Теди. Той така и не се научи да плува.

Крис стъпи на дъното и раменете му се подадоха над водата. На едно от тях видях петно — черничко, сивичко нещо. Помислих, че е кал и не му обърнах внимание. Ако се бях вгледал по-внимателно, щях да си спестя много от бъдещите кошмари.

— Хайде, кокошки! — извика Крис.

Той се обърна и заплува през езерото в тромав бруст, обърна се и пое обратно. Вече всички бяхме съблечени. Върн влезе в езерото, после се гмурнах и аз.

Пляскането в чистата прозрачна вода беше фантастично. Заплувах към Крис е приятното чувство, че нямам нищо върху себе си

освен водата. Изправих се и двамата се захилихме лице срещу лице.

— Върхът! — Двамата казахме това едновременно.

— Шибано! — Той плисна вода в лицето ми и заплува на друга страна.

Поиграхме си във водата към половин час преди да разберем, че езерото е пълно с пиявици. Гмуркахме се, плувахме, топяхме се един-друг. Не усещахме онова нещо. Върн отиде на плитко място, гмурна се и се изправи на ръце. Когато краката му се подадоха в разтреперано, но победоносно „V“, видях, че са покрити със сиво-черни буци, точно като оная, която видях на рамото на Крис. Това бяха плужеци, и то много големи.

Крис зяпна и кръвта в цялото ми тяло изстина като сух лед. Теди изпищя, лицето му преbledня. После и тримата се измъкнахме с най-голяма бързина на брега. Сега знам повече за пресноводните плужеци, отколкото тогава, но самият факт, че те са почти безвредни, не може да намали болезнения ужас от тях, който винаги изпитвах от оня ден в езерото на бобрите. В тяхната слуз се съдържа местна упойка и противосъсирващи вещества, затова приемникът не усеща прилепването им. Ако не ги забележиш, те ще продължат да се хранят, докато се издуят и гнусните им тела паднат преситени от теб или докато се пръснат.

Излязохме на брега и Теди изпадна в истерия само като се гледаше. Той крещеше, докато махаше кръвопийците от тялото си.

Върн се подаде над водата и ни погледна озадачен.

— Какво, по дяволите, става с...

— *Пиявици!* — пищеше Теди. Той свали две гадни създания от краката си и ги хвърли колкото може по-далеч от себе си. — Мръсни шибани кръвопийци! — гласът му секна рязко на последната дума.

— *Обожеобожеобоже!* — извика Върн. Той преплува езерото и излезе въвн.

Още ме тресеше, дневната горещина изчезна. Продължавах да си повтарям, че трябва да се държа. Да не пищя. Да не съм мацка. Махнах пет плужека от ръцете си и малко повече от гърдите си.

Крис ми обърна гръб.

— Горди! Има ли още? Махни ги, ако има, моля те, Горди!

По гръба му имаше още пет-шест плужека, пръснати като странни черни пъпки. Аз отлепих меките им безкостни тела от него.

Изчистих още повече от краката си, после помолих Крис да очисти гърба ми.

Вече се поотпуснах, когато погледнах надолу и видях, че най-едрият от тях се е впил в тестисите ми. Тялото му се издуваше, четири пъти по-голямо от нормалните размери. Черно-сивата му кожа беше станала пурпурночервена. Тъкмо тогава загубих самообладание. Не външно, поне видимо, а вътрешно, където е важно.

Пернах хлъзгавото лигаво тяло е опакото на ръката си. Плужекът се държеше. Опитах още веднъж, но не можах да си наложа да пипна с ръка. Обърнах се към Крис, опитах се да кажа нещо, но не успях. Само показах. Бузите му, още пепеляви, станаха съвсем бледи.

— Не мога да го махна — рекох със стиснати устни. — Ти... можеш ли?

Ала той се отдръпна, тръскайки глава с изкривена уста.

— Не мога, Горди! — рече, безсилен да откъсне очи. — Съжалявам, не мога! Не. О, не! — Той се обърна превит с ръка на кръста, като слуга от музикална комедия, и с болезнен вид се скри в куп хвойнови храсти.

Трябва да разчиташ на себе си, помислих си, като видях как плужекът виси върху мен като шантава брада. Тялото му видимо се издуваше. Трябва да разчиташ на себе си и да го махнеш. Бъди твърд. Това е последният. Последният.

Пак посегнах надолу, свалих го и той се пръсна между пръстите ми. Гореща струя от собствената ми кръв потече по дланта и вътрешната страна на китката ми. Разплаках се.

Отидох с ридания при дрехите си и се облякох. Искаше ми се да не плача, но не можех да забравя станалото. После се разтреперах, стана по-лошо. Голият Върн дотича при мен.

— Махнаха ли се, Горди? Махнаха ли се от мен? Махнаха ли се?

Той се въртеше пред погледа ми като налудничав танцьор на карнавален подиум.

— Махнаха ли се? А? А? Махнаха ли се от мен, Горди?

Очите му все така гледаха покрай мен, разширени и бели като очите на пластмасов кон от въртележка.

Кимнах, че ги няма, и продължих да хълцам, сякаш плачът е новата ми кариера. Навлякох ризата си и я закопчах до горе. Обух

чорапите и гуменките си. Постепенно сълзите ми понамаляха. Накрая останаха няколко потръпвания, няколко стона и сълзите спряха.

Крис дойде при мен, като си бършеше устата с шепа брястови листа. Гледаше с широко отворени очи, смълчан, сякаш се извиняваше.

Когато всички се облякохме, ние просто постояхме, вгледахме се за миг един в друг и заизкачвахме насипа на линията. Погледнах назад към пръсналия се плужек, закачен на храстите, където ги чистехме с викове и ръмжене. Той беше спукан... но все така злокобен.

Четиринайсет години по-късно продадох първия си роман и направих пътешествие до Ню Йорк.

— Ще бъде един тридневен празник — каза по телефона новият ми издател. — Хората, които мятат лайна, ще бъдат тотално застреляни.

Работата излезе три дни пълни лайна.

Когато бях там, искаше ми се да правя всичко стандартно — да видя мюзикхола на Рейдио Сити, да се кача на Емпайър Стейтс Билдинг (да го духа Световният търговски център, зданието, което Кинг Конг изкачи през 1933 година, винаги ще бъде най-приказното за мен), да посетя нощем Таймс Скуеър. Кийт, моят издател, беше предоволен от възможността да ми покаже града. Последната туристическа атракция беше посещението на ферибота Стейтън Айлънд Фери и докато пътувахме, гледах надолу и виждах много използвани презервативи, плуващи в спокойната вода. Дойде мигът на пълно отвращение или пък това беше временно явление от пътуването във времето. Така или иначе, за една секунда се върнах в миналото, спрях на насипа да хвърля поглед назад, към спукания плужек: мъртъв, празен... но все така злокобен.

Кийт трябва да е забелязал нещо по лицето ми, защото каза:

— Не са много красиви, нали?

Аз само тръснах глава, исках да кажа, че може да не се извинява, че не си струва идването в Епъл, за да видиш използвани презервативи, исках да кажа: *Единственият смисъл от писането на разкази е хората да разберат миналото и да са готови за бъдещата тленност, затова и глаголите са в минало време, Кийт, добри човече, така е и за онези, които продават книги в милиони екземпляри. Само две изкуствени форми са полезни: религията и разказите.*

Тази нощ се натрясках, както може би се сещаш.

А на него му казах само:
— Мислех си за нещо друго, това е.
Най-важните неща трудно се определят.

Продължихме по линията, колко — не мога да кажа, и започнах да си мисля: *Е, добре де, ще се оправя, всичко мина, и лигавите плужеци, много важно*; още си мислех това, когато бели вълни се появиха пред погледа ми и аз паднах.

Сигурно съм се ударил здравата, но за мен падането на траверсите беше като скок в топло и меко пухено легло. Някой ме обърна. Докосването беше слабо и незначително. Лицата им бяха деформирани балони, които се вираха в мен от километри. Те ме гледаха, както реферът гледа свален боксьор и му дава десет секунди почивка на пода. Думите им идваха в тихи трептения и ту се усилваха, ту заглъхваха.

— ... ли?

— ... ще е...

— ... ако мислиш, че слънцето...

— Горди, добре...

Сигурно съм казал нещо безсмислено, защото те станаха много загрижени.

— Най-добре е да го върнем, човече — каза Теди и белотата пак покри всичко.

Когато тя се разпръсна, вече бях добре. Крис клечеше до мен и питаше:

— Чуваш ли ме, Горди? Тук ли си, човече?

— Да — рекох и седнах на линията. Рояк черни точки избухна пред очите ми и после изчезна. Почаках да видя няма ли да се покажат отново и като не се появиха, станах.

— Изкара ми ангелите, Горди — рече Крис. — Искаш ли да пийнеш вода?

— Да.

Той ми подаде манерката си, пълна до средата, и аз излях три топли глътки в гърлото си.

— Защо припадна, Горди? — попита разтревожено Върн.

— Направих груба грешка, гледах мутрата ти — отговорих.

— Ииии-ииии-ииии! — разкудкудяка се Теди. — Шибаният Горди!

— Наистина ли си добре? — настояваше Върн.

— Да. Разбира се. Това беше... само за минута. Мисълта за тези кръвопийци.

Те кимнаха мрачно. Починахме на сянка и пак тръгнахме, аз и Върн от едната страна на линията, Крис и Теди — от другата. Мислехме, че приближаваме мястото.

Но ние не бяхме толкова близо, колкото си мислехме, и ако имахме малко мозък да отделим две минути за картата, щяхме да разберем защо. Знаехме, че тялото на Рей Броуър е близо до Бак Харлоу Роуд, който свършва на брега на Ройъл Ривър. Друг мост прехвърля линията през реката. Ние си мислехме точно така: само да стигнем до Ройъл, ще наближим Бак Харлоу Роуд, където Били и Чарли паркирали колата и видели момчето. Щом като Ройъл е на петнайсет километра от Касъл Ривър, мислехме си, вече наближаваме.

Но това беше петнайсет километра по птичи полет, а линията не вървеше направо между реките Касъл и Ройъл. Напротив, тя заобикаля много, за да избегне местността „Блафс“. Във всички случаи трябваше да видим това отклонение, ако бяхме хвърлили поглед на картата, и да си го представим, вместо да биеш петнайсет километра път, а ни оставаха още над дваисет.

Крис започна да се досеща за истината, когато нищо не се промени и Ройъл не блесна пред нас. Спряхме, и той се покатери на висок бор да огледа наоколо. Когато слезе долу, съобщението му беше много просто: ако продължим по линията, ще стигнем до Ройъл не по-рано от четири следобед.

— *По дяволите* — развика се Теди. — Какво да правим?

Вгледахме се в уморените си потни лица. Бяхме гладни, без настроение. Голямото приключение стана мръсно и някак страшно продължително бъртане. Вече щяха да ни търсят вкъщи и ако Майло Пресман не беше пратил ченгетата по петите ни, може да го е направил машиниста на влака. Мислехме да се върнем на автостоп в Касъл Рок, но четири следобед е само три часа преди мръкване и *никой* не взема четири деца на черен път нощем.

Опитах се да повикам ясения образ на сърната, която пасе зелена утринна трева, но и това изглеждаше мръсно и неприлично, не по-добре от трофей в ловната хижа на някой тип, с напръскани очи, за да блестят като живи.

Накрая Крис рече:

— По-близо е да вървим напред.

Той се обърна и тръгна по линията с прашните си гуменки, навел глава, а сянката падаше като локвичка в краката му. Скоро всички се проточихме след него в индийска нишка.

В годините между станалото и написването на тази, история малко съм мислил за двата дни през септември, поне съзнателно. Асоциациите, които спомените изваждат на повърхността, са неприятни като телата на едноседмични удавници, изплуващи на повърхността с топовен изстрел. Никога не поставих под съмнение дали да продължим по линията. Ако бяхме тръгнали по друг път, щяхме да се чудим какво да правим, но не как да го направим.

Сега ми идва наум най-простия план. Вярвам, че ако идеята беше предложена, щяхме да я отхвърлим — пътят по линията изглеждаше по-ясен, *върха*, както казвахме тогава. Но ако тази мисъл ни беше хрумнала и не бяхме я стъпкали, нищо от онова, което ни се случи по-късно, нямаше да стане. Може би даже Крис, Върн и Теди щяха да са още живи. Не, те не умряха в гората или пък на линията; никой не умря в тази история, освен няколко пиявици и Рей Броуър и ако трябва да сме честни докрай, той умря още преди започването ѝ. Вярно е само, че от четиримата, хвърлили монети кой да иде до Флорида Маркет за храна, само оня, който наистина отиде, е още жив. Стариат трийсет и четиригодишен моряк и ти, скъпи читателю, в ролята на сватбени гости (на това място няма ли да се хвърлиш към снимката ми да видиш дали моето око няма да те омагьоса?). Ако чувстваш известно подхлъзване от моя страна, прав си, но може би имам причина. На възраст, когато и четиримата бяхме твърде млади и недорасли за президенти, трима от нас умряха. С времето от малките събития иде все по-голямо ехо: да, ако бяхме направили най-простото нещо и бяхме дръпнали през гората, те щяха да са живи и до днес.

Трябваше да избиколим над шосе №7 църквата Шайлох, която се издига в пресечната точка на магистралата и Бак Харлоу Роуд, поне до 1967 година, когато тя изгоря от тлееща хвърлена цигара, после с малко късмет щяхме да стигнем до мястото, където лежеше тялото, още предния ден по залез-слънце.

Ала никой не подхвърли тази идея. Тя не беше отхвърлена с убедително подкрепени аргументи и с обществено обсъждане, а със сумтене, мръщене, пърдене и показване на среден пръст. Словесната част на това обсъждане щеше да се води с такива гръмки и блестящи доводи, като „не, да му го зачукам“ и „да го духа“ и със станалото дежурно „майка ти има ли живи деца?“

Неизказана — може би беше толкова важна, че не можеше да се изрече — остана идеята, че това е *голямо* нещо. Това не беше дандания с бомбички и с опити за надничане през дупчица в момичешката тоалетна в Харисън Стейт Парк. Това беше равносилно да направиш нещо лошо на първо време, да влезеш в армията или да купиш първата си законна бутилка пиене. Само да се надяваш на държавния магазин, ако загрееш това, да избереш бутилка хубаво уиски, показвайки на продавача чекова и шофьорска книжка, после да излезеш с широка усмивка и кафявата кесия в ръка като член на клуб с малко повече права, отколкото имахме в къщата с тенекиен покрив в клоните на дървото.

Има върховен ритуал към най-важните събития: ритуалите на минаване, вълшебния коридор, където става промяната. Купуване на презервативи. Изправяне пред министър. Вдигане на ръка и произнасяне на клетва. Или, ако повече ти харесва, да изминеш половината от пътя по линията да видиш момче на твоята възраст, точно така, както щях да измина половината от пътя по Пайн Стрийт да срещна Крис, който идва у дома; или пък както Теди щеше да mine половината от пътя по Гейтс Стрийт, ако знаеше, че отивам у тях. Правилно е да се постъпи така, защото правото на минаване е вълшебен коридор и така ние винаги си подсигуряваме пътека — по нея минаваш, когато се жениш, по нея те отнасят в гроба. Нашият коридор бяха онези двойни релси и ние вървахме между тях само с надежда за нещо, каквото и да беше то. Не можеш да минеш на автостоп пътя си към нещо такова. Мислим си, че е правилно, ако нещата излязат по-трудни, отколкото очакваме. Нещата, заобикалящи нашето скитане, го превръщат в нещо, за което се досещаме, че е сериозна работа.

Като тръгнахме да заобиколим Блафс, ние не знаехме, че Били Тесио, Чарли Хоган, Джак Маджет, Норман „Фузи“ Бракович, Винс Дежарден, по-големия брат на Крис — Айбол и лично Ейс Мерил са

тръгнали сами да видят тялото. По един съдбоносен начин Рей Броуър беше станал известен и нашата тайна се превърна в постоянно пътно представление. Те се бяха натъпкали в раздрънкания Форд от 52 година на Ейс и в розовия Студебейкър от 54-та на Винс по времето, когато започнахме последната част от нашето пътешествие.

Били и Чарли запазили тайната си трийсет и шест часа. После Чарли раздрънкал на Ейс, докато си бърбурели, а Били обадил на Джек Мадгет, докато ловели риба на Бум Роуд Бридж. Ейс и Джек тържествено се заклели в името на майките си да пазят тайна и така всички в тяхната банда научили новината по обед. Можеш да кажеш, предполагам, какво мислят тези гъзове за майките си.

Те се събрали край плувния басейн и Фузи Бракович им пунал мухата (която вече си чул, уважаеми читателю), че те всички могат да станат герои — да не говорим за местното радио и за телевизията — като „открият“ тялото. Трябвало само, според Фузи, да вземат две коли с рибарски такъми в багажника. След като намерят тялото, тяхната версия ще е стопроцентово сигурна. Искане само да хванем няколко щуки от Ройъл Ривър, господин офицер. Хе-хе-хе. А то какво излезе?

Те надуваха по пътя от Касъл Рок към местността Бак Харлоу, когато ние едва приближавахме целта.

Към два часа облаци покриха небето, но никой от нас не ги взе на сериозно. Не беше валяло от първите дни на юли, от какъв зор ще завали сега? Ала те се трупаха южно от нас, наслагдаха се един върху друг, сред тътена се надигаха пурпурни стълбове, после бурята тръгна към нас. Гледах внимателно облаците и търсех под тях оная ципа, която показваше дали вали на трийсет или на осемдесет километра от нас. Но дъждът се бавеше. Облаците продължаваха да се трупат.

На Върн му излезе пришка на петата и ние го изчакахме, докато откъсне малко мъх от кората на един стар дъб и го пъхне в задната част на лявата си гуменка.

— Ще вали ли, Горди? — попита Теди.

— Така мисля.

— Пиклива работа — рече той и въздъхна. — Пиклив добър край на пиклив добър ден.

Засмях се и той ми намигна.

Тръгнахме отново, тоя път по-бавно заради болния крак на Върн. Между два и три часа дневната светлина се промени и вече знаехме, че дъждът приближава. Беше горещо както обикновено и малко по-влажно, но ние вече знаехме. Птиците също. Те сякаш се появиха от никъде, щураха се по небето, тракаха с човки, пищяха остро една срещу друга. Ами светлината? От ослепителна и ярка тя се превърна в нещо прецедено, бисерно. Сенките ни се удължиха, но станаха мъхнати и болезнено криви. Слънцето ту се скриваше, ту се подаваше от дебелината пелена облаци и небето на юг стана бакърено. Гледахме как буреносните облаци приближават, омагьосани от размаха и мълчаливата им заплаха. На места, сякаш огромен светъл мехур се беше пъхнал в някой от тях и превръщаше убития пурпурен цвят в светлосиво. От най-близкия облак излезе начупената вилица на мълния. Беше толкова ярка, че остави сини петна върху ретината ми. След нея чухме продължителна, разтърсваща гръмотевица.

Поджафкахме се малко — дъждът ни настигаще, но той беше нещо хубаво, всички го чакахме с нетърпение. Очаквахме студен, освежаващ дъжд, който да ни измие от плужеците.

Малко след три и половина между дърветата видяхме течаща вода.

— Това е тя! — тържествуващо извика Теди. — Това е Ройъл!

Тръгнахме по-бързо, сякаш ни дойде втори дъх. Бурята вече приближаваше. Въздухът се раздвижи, температурата спадна с няколко градуса само за секунди. Погледнах надолу и видях, че сянката ми я няма.

Продължавахме да вървим по двойки и всяка двойка оглеждаше своята страна на насипа. Пресъхналата ми уста туптеше с болезнено напрежение. Слънцето се гмурна зад друг куп облаци и тоя път не се показа. За миг облаци се оцветиха по краищата в златисто, както в илюстрация от Стария завет, после цветът стана винен и дирите на слънцето изчезнаха. Падна мрак, облаци изведнъж погълнаха остатъците от лазура. Усещахме дъха на реката, сякаш бяхме коне, или пък това беше мирисът на неизбежен дъжд. Над нас висеше океан, обвит в тънка торба, която всеки миг можеше да се пръсне и да излее порой.

Стараех се да гледам към шубраците, но очите ми бяха все в развихрилото се, тичащо небе; в потъмняващия му цвят можеше да видиш съдбата, която си пожелаеш: вода, огън, вятър, град. Студеният бриз стана по-настойчив, той виеше в елите. Внезапно точно над нас ярка светкавица освети небето, аз изкрещях и скрих с ръце очите си. Бог е сътворил моята картина: малко момче с риза, вързана около кръста, треперещо с голи гърди и прах от сгурия по бузите. Чух как на петдесетина метра се прекърши дърво. Трясъкът на бурята, която идеше, ме накара да се свия от страх. Исках да съм вкъщи и да си чета хубава книга на безопасно място... като в мазето за картофи.

— Исусе! — извика Върн е висок, слабеещ глас. — О, мой Исусе, виж *това!*

Погледнах натам, където сочеше Върн, и видях синьо-бяло огнено кълбо, което се движеше над лявата релса на линията, пукаше и фучеше като попарена котка. То избързваше, когато се обръцахме слисани да видим, че върви, убедени за първи път, че такова нещо

съществува. На пет-шест метра зад нас то внезапно рече „нуф“ и изчезна, оставяйки след себе си тежкия дъх на озон.

— Какво всъщност *правя* тук? — мърмореше Теди.

— Пиклива работа! — провикна се щастливо Крис с вдигната глава. — Само пикльо като теб не може да повярва в това.

Но аз бях на страната на Теди. Загледан в небето, усещах замайване и световъртеж. Беше съвсем различно от един поглед към нечие мраморно гърло. Трясъкът на друго огнено кълбо ни накара да се наведем. Този път мирисът на озон беше по-горещ, по-натрапчив. Следващият гръм на бурята дойде почти веднага.

Ушите ми още бучаха, когато Върн се разкрещя тържествуващо:

— *ТАМ! ТОЙ Е ТАМ! ТОЧНО ТАМ! ВИЖДАМ ГО!*

И сега мога да видя Върн, стига да искам, трябва ми само да поседя със затворени очи. Той стои край лявата релса като изследовател на носа на своя кораб, закрил с една ръка очи от сребрилата светлина на току-що падналата мълния; другата сочеше напред.

Изтичахме край него и се взряхме. Мислех си: *въображението на Върн се отприщи, това е. Плужеците, жегата, тази буря сега... очите му виждат миражи, така е.* Ала не беше така, макар че за един дълъг миг ми се искаше да е така. В този дълъг миг разбрах, че никога не съм искал да видя тялото, нито даже жив мармот.

На мястото, където стояхме, ранните пролетни дъждове бяха отнесли част от насипа, оставяйки неравен ров с дълбочина метър и двайсет. Службите за поддържане на линията или още не бяха стигнали до него с жълтите си дизелови дрезини, или пък изкопът още не беше забелязан. На дъното на тази яма растеше мочурливо мръсно кълбо храсти, което миришеше неприятно. От дивите плетеници на къпините се подаваше една бледа бяла ръка.

Дишаше ли някой от нас? Аз — не.

Бризът се превърна във вятър — груб, на пориви. Той идеше срещу нас отвсякъде, налиташе и се завихряше, плющеше по нашите потни кожи и отворени пори. Едва ли го забелязвах. Част от разума ми очакваше Теди да извика „*Парашутисти по фланга*“ и си мислех няма ли да полудея, ако извика. По-добре щеше да е да видим цялото тяло, изведнъж, но вместо това зърнахме отпуснатата протегнатата ръка, ужасяващо бяла, със сгърчени пръсти — ръката на удавено момче. Тя

ни разказа цялата истина. Тя обясняваше всяка яма в света. Тази ръка е пред очите ми винаги, когато слушам или чета за жестокости. Някъде, прикачен към тази ръка, се намираще Рей Броуър.

Светкавиците пламваха и гаснеха. След всяка мълния се разнасяше такъв грохот, сякаш насипа се срутваше върху главите ни.

— Лааааааааа... — поде Крис и това не прозвуча нито като псувня, нито като селското лайна, както го произнасят с тънка струя въздух. Напротив, това беше дълга монотонна сричка без значение, дъх, който едва начеваше да движи гласните струни.

Върн импулсивно облизваше устни, сякаш предчувстваше някакво мрачно изящество: Двайсет и деветия аромат, на Хауърд Джонсън, Междузвездния охлюв, нещо фатално, което го възбуждаше и отвращаваше едновременно.

Теди само стоеше и гледаше. Вятърът развяваше мръсната сплъстена коса около ушите му. Цялото му лице беше бяло. Мога да кажа, че съзрях нещо в него и може би беше така, ако погледна назад... но не тогава.

Черни мравки лазеха по ръката.

Могъщ шепот се надигна в гората от двете страни на линията, сякаш лесът беше забелязал идването ни и изричаше своите укори. Заваля.

Огромни капки западаха по главата и ръцете ми. Те удряха по насипа, наоколо за миг притъмня, сетне, когато влагата попи в зажаднялата земя, цветовете се върнаха.

Тези огромни капки падаха може би пет секунди и спряха. Погледнах към Крис и той ми намигна.

После бурята ни връхлетя изведнъж, като че се включи веригата на небесните души. Шепотът се смени с яростен сблъсък. Сякаш ни гълчаха за нашето откритие и това беше ужасно. В колежа никой не споменава за патетичната заблуда... и даже тогава забелязах, че само пълните чукундури не намират това за заблуда.

Крис скочи на края на ямата с мокра и залепнала коса. Последвах го. Върн и Теди се приближиха зад нас, но двамата с Крис бяхме първите, които стигнаха до тялото на Рей Броуър. Той лежеше с лице надолу. Крис ме погледна в очите, а лицето му беше мрачно и напрегнато — лице на възрастен човек. Кимнах леко, сякаш беше изрекъл нещо на глас.

Той лежеше в ямата почти недокоснат, а не съвсем премазан между релсите, защото се е опитвал да се махне от линията, когато влакът го е блъснал надолу. Беше паднал с глава към насипа, с ръце върху главата като водолаз преди да се гмурне. Лежеше в тази наводнена земна чаша, превърната в малко тресавище. Косата му беше тъмночервеникава. Краищата ѝ бяха леко накъдрени от влагата. По главата му имаше кръв, но не много, кръвта не е шуртяла в изобилие. Мравките бяха големи. Носеше зелена тениска и сини джинси. Краката му бяха боси, а малко зад него, на високите къпинови храсти, висяха чифт мръсни ниски кецове. За миг бях озадачен — защо той лежеше на една страна, а кецовете му — на друга? Сетне разбрах и това ме сръга като мръсен шиш в корема. Жена ми, децата и приятелите — всички си мислят, че е много хубаво да имаш въображение като моето; но освен дето правя пари, мозъкът ми работи и когато нещата загрубят. Обикновено те са прави. Но тук и там нещата се обръщат и ти изкарват ангелите с онези дълги зъби, наточени като зъбите на канибал. Виждаш неща, които не трябва да виждаш, неща, които те държат буден до ранни зори. Сега виждам едно от тези неща, виждам го абсолютно ясно и сигурно. Кецовете са паднали при удара. Влакът е изхвърлил кецовете му, както е изхвърлил живота от неговото тяло.

Това ме тормозеше по целия път към къщи. Момчето беше мъртво. Момчето не беше болно, момчето не спеше. Момчето никога нямаше да се събуди сутрин, никога нямаше да получи разстройство от преяждане с ябълки или да изтрие нещо с гума в края на трудно контролно по математика. Момчето беше мъртво, каменномъртво. Момчето нямаше да излезе с приятели напролет, метнало на рамо раницата си, да търси неоткрити минзухари под топящия се сняг. Момчето нямаше да се събуди на първи ноември тази година в два часа през нощта, да изтича в банята и да повърне голямо парче евтина торта. Момчето никога нямаше да дръпне нито една плитка на момиче. Момчето *нямаше, не можеше, не би могло, никога*. Беше в оная част на батерията, където стрелката показва „минус“. Бушон, на който да подложиш монета. Кошче за боклук край катедрата на учителя, което винаги мирише на дървени отпадъци от острилка и на хвърлени портокалови кори от обедата. Къща с духове извън града със счупени прозорци, в която табелката „минаването забранено“ е захвърлена в полето, таванът ѝ е пълен с прилепи, а мазето — с плъхове. Момчето

беше мъртво, мистър, ма'ам, млад сър, малка мис. Можех да вървя цял ден и да не го видя от разстояние колкото между него и изхвъркналите му кецове, висящи на храстите. Беше метър и нещо, невръстно хлапе. Момчето беше отделено от кецовете си без всякаква възможност за поправка. Момчето беше мъртво.

Ние обърнахме лицето му към проливния дъжд, към светкавиците, към нестихващите гръмотевици.

По лицето и врата му имаше мравки и буболечки. Те пълзяха бързо под и над кръглата яка на тениската му. Очите му бяха отворени, ала ужасно безпаметни — едното беше повдигнато така, че едва се виждаше малка дъга от ириса, другото гледаше право към бурята. Имаше петно засъхнала кръв над устата и върху брадата — от разкъравения нос, мисля, — а дясната страна на лицето му беше силно натъртена и разкъсана. Веднъж минах през отворената врата на Денис и излязох още по-натъртен от това момче с окървавен нос и си имах едно наум след тази случка.

Теди и Върн стояха зад нас и ако беше останал признак на живот в това око, гледащо нагоре, щяхме да зяпаме Рей Броуър като хора, държачи покроба при погребение във филм на ужаса. Един бръмбар излезе от устата му, пресече потъмнялата му буза, стъпи на земята и изчезна в копривата.

— Видяхте ли? — попита Теди с висок, странен, треперещ глас. — Бас държа, че е шибано *пълен* е буболечки. Бас държа, че *мозъкът му е...*

— Млъкни, Теди — рече Крис и Теди млъкна с облекчение.

Сини светкавици насякоха небето и окото на момчето блесна. Човек можеше да повярва, че то се радва да го намерят, да го намерят момчета на неговата възраст. Тялото му беше подуто и от него се носеше тежка неприятна миризма, също като стара пръдня.

Обърнах се, сигурен, че ще ми призлее, ала стомахът ми беше сух, твърд, спокоен. Изведнъж бръкнах с два пръста в гърлото си, опитах се да повърна, имах нужда, сякаш наистина ми беше зле. Но стомахът ми се присви леко и се успокои.

Шумът на дъжда и гръмотевиците напълно заглуши бръмченето на колите, приближаващи по Бак Харлоу Роуд, пътя, който минава на няколко метра от това заблатено място. Бурята почти заглуши и пукота на шубраците, през които колите минаха и спряха.

Разбрахме за пристигането им от гласа на Ейс Мерил, който се извиси в затишието между две гръмотевици:
— Какво, по дяволите, знаете за това?

Всички подскочихме, както се бяхме скупчили, а Върн изкрещя — по-късно ни каза как за миг му минало през акъла, че гласът иде от мъртвото тяло.

От другия край на мочурляка, където продължаваше гората, прикривайки пътя, стояха един до друг Ейс Мерил и Айбол Чембърс, едва видими през сивата завеса на дъжда. Носеха червени найлонови гимназиални якета, от онези, които можеш да купиш, ако си редовен ученик, а на университетските спортисти се раздават свободно. Косите им бяха залепнали назад върху главите и смес от дъждовна вода и брилянтин течеше по бузите им като заместител на сълзи.

— Курва! — рече Айбол. — Това е малкото ми братче!

Крис гледаше към брат си със зяпнала уста. Ризата му, мокра и тъмна, висеше около мършавия му кръст. Раницата му, цялата в петна, потъмняла от дъжда, висеше върху голата му лопатка.

— Махай се, Рич — каза той с разтреперан глас. — Ние го намерихме. Наша е плячката.

— Да ви шиbam плячката. Трябва да съобщим за него.

— Не, няма да съобщите — намесих се аз. Внезапно побеснях от тях, преобразих се в тази последна минута. Ако се бяхме замислили, щяхме да се сетим, че ще стане нещо такова... но в един момент, ненадейно, ни мина през ума, че по-големите момчета могат да ни го задигнат. Да направят нещо по правото на по-силния, сякаш техният път е винаги правият, единственият. Те идваха с коли. — Ние сме четирима, Айбол. Опитай само!

— О, ние ще *опитаме*, не се безпокой! — рече Айбол и дърветата зад него и Ейс се залюляха. Чарли Хоган и братът на Върн — Били, застанаха между тях, псуващи и бършещи водата над очите си. Оловна топка падна в корема ми. Тя порасна, когато Джак Мадгет, Фузи Бракович и Винс Дежарден застанаха зад Чарли и Били.

— Ето ни и нас — каза ухиленият Ейс. — Вие само...

— *ВЪРН!* — извика Били Тесио със страшен, обвинителен, аз-те-осъждам-и-това-е-мое-право глас. Той вдигна мокри юмруци. — Кучи сине, ти си бил в мазето. Копеле!

Върн се разтрепера.

В яростта си Чарли Хоган стана лиричен:

— Вие, малки пикльовци на шумка, лизачи, посерковци! Ще ви свия перките!

— Така ли? Опитай се! — изрева внезапно Теди. Очите му светеха лудо зад мокрите очила. — Хайде да се бием за него! Елате! Хайде, големи мъже!

Били и Чарли не чакаха втора покана. Тръгнаха заедно напред и Върн пак се разтрепери, нямаше съмнение, че идваха призраците от миналото и бъдещето. Той трепереше... но се стегна. Беше с приятели, бяхме много и не идвахме с две коли.

Но Ейс задържа Били и Чарли с едно докосване по рамото.

— Чуйте сега, момчета — рече Ейс. Говореше търпеливо, сякаш не се намирахме под дъждовна буря. — Ние сме повече от вас. По-големи сме. Даваме ви само една възможност да изчезнете. Пет пари не давам къде. Просто се омитайте! — Братът на Крис захихика, а Фузи потупа Ейс по гърба като признание за голямата му заслуга. Цезар в юридическите науки. — Щото го вземаме! — Ейс се усмихна кротко, можеш да си го представиш със същата тая кротка усмивка, преди да стовари бухалката си върху главата на някой неосведомен хлапак, който е имал неблагоприятното да се изпречи отпреде му, когато Ейс се готви за удар. — Ако си отидете, ще го вземем. Ако останете, ще се напикаете от бой и пак ще го вземем. Освен това — добави той, като се опита да поукраси грубостта с малко справедливост, — намериха го Чарли и Били, той е тяхна плячка.

— Те са кокошки! — отвърна Теди. — Върн ни каза. Те са шибани кокошки с шибани мозъци. — Той изкриви лицето си в ужасна сополива пародия на Чарли Хоган. — Ще ми се да не бяхме свили тая кола! Ще ми се да не сме ходили на разходка по Бак Харлоу Роуд! О, Били, какво да правим? О, Били, задника ми дърдори втели-некипели! О, Били...

— Така да е! — рече Чарли и пак тръгна напред. По лицето му беше изписан бяс и мрачно объркване. — Ти, хлапе, както и да се

казваш, друг път си затваряй устата, когато трябва да си обърнеш носа!

Погледнах диво към Рей Броуър. Той гледаше спокойно дъжда, ниско под нас, ала над всичко. Бурята продължаваше да гърми, но дъждът понамаля.

— Какво рече, Горди? — попита Ейс. Той леко стискаше ръката на Чарли, както свършен дресьор сдържа зло куче. — Трябва да имаш поне малко от усета на брат си. Кажи на тези момчета да се дръпнат. Ще пусна Чарли да понатупа четириокия и после всички ще си гледаме работата. Какво ще речеш?

Той сбърка дето спомена Дени. Исках да поспоря с него, да докажа това, което Ейс знаеше много добре, че имаме пълно право върху плячката на Били и Чарли, след като Върн ги чул да се отказват от нея. Исках да му кажа как товарният влак, който минава по моста над Касъл Ривър, едва не ни блъсна долу. Исках да му кажа за Майло Пресман и неговия юначен — колкото и да е тъпо — приятел Чопър, кучето-чудо. И за пиявиците. Исках да му кажа само: „Давай, Ейс, правото си е право. Знаеш това.“ Но той намеси в тая работа Дени и вместо хубавите аргументи чух от устата ми да излиза собствената ми смъртна присъда:

— Духай моя дебелия, дребно бандитче!

Устата на Ейс се сви в идеално „О“ от изненада. Шашна се от толкова глупав бунт, за да каже нещо. Всички останали от двете страни на блатото ме зяпаха онемели.

После Теди извика ликуващо:

— Каза му го, Горди! О, момче! Преспойно!

Стоях мълчаливо, не можех да повярвам. Сякаш откачен дубльор беше излязъл в критичен момент на сцената и произнасяше реплики, каквито няма в пиесата. Да кажеш на момче да го духа е толкова лошо, колкото и да споменеш майка му. С крайчеца на очите видях как Крис сваля от рамо раницата си и трескаво рови в нея, но не загрях, поне тогава.

— Добре — рече благо Ейс. — Да им покажем. Бийте само хлапето на Лашанс. Ще му строша и двете шибани ръце.

Изстинах като мъртвец. Не се напиках както на железопътния мост може би само защото нямаше какво да излея. Той искаше това, нали разбираш; през годините от тогава до сега промених схващането

си за много неща, но не и за това. Когато Ейс рече, че ще строши и двете ми ръце, той искаше да каже точно това.

Те тръгнаха към нас през отслабващия дъжд. Джаки Маджет извади от джоба си сгъваем нож и щракна хромираното острие. Петнайсет сантиметра изскочиха навън, гълъбовосиви в дневния полумрак. Върн и Теди заеха бойни стойки от двете ми страни. Теди беше нетърпелив, Върн стоеше с отчаяна, дръпната гримаса на лицето си.

Големите момчета напредваха в редица, краката им шляпаха в мочурището, превърнато от бурята в огромно тресавище. Тялото на Рей Броуър лежеше в краката ни като варел с вода. Пригответих се за бой... и в тоя момент Крис гръмна с пистолета, откъснат от нощното шкафче на неговия старец.

ХА-БУМ!

Господи, какъв чудесен звук! Чарли Хоган направо подскочи във въздуха. Ейс Мерил, който се беше запътил към мен, се извърна и погледна към Крис. Устата му пак се сви в буквата „О“. Айбол беше буквално поразен.

— Хей, Крис, това е татковият — рече той. — Ще си изкараш боя.

— Дребна работа в сравнение с това, което ти ще си изкараш — каза Крис. Лицето му беше заплашително бледо, целият му живот като че беше изсмукан към очите. Те блестяха. — Горди беше прав, вие сте само шепа дребни бандити. Чарли и Били не искат шибаната си плячка, всички го знаете. Нямахте да бием път да се шибаме тук, ако те искаха. Те само се разкараха и изплюха историята на Ейс Мерил да мисли вместо тях. — Гласът му се повиши до крясък. — *Но вие няма да го вземете, чувате ли?*

— Чуй сега — рече Ейс. — По-добре остави това, преди да си повредиш крака. Не ти стиска да гръмнеш и мармот. — Той пак тръгна напред е благата си усмивка. — Ти си малък пиклив задник и аз ще ти напъхам тоя пищов в устата.

— Ейс, ако не спреш, ще те пречукам. Кълна се в бога!

— Ще отидеш в *пан-диин-за* — произнесе монотонно, без колебание Ейс.

Той пак се усмихваше. Другите го гледаха с уплашено очарование... така, като аз, Теди и Върн гледахме Крис. Ейс Мерил беше най-тежкия случай в района и мисля, че Крис не блъфираше. Какво можеше да стане? Ейс Мерил не предполагаше, че дванайсетгодишно хлапе ще го застреля. Той грешеше; Крис щеше да го гръмне, преди Ейс да дръпне бащиния пистолет от ръцете му. В тези няколко секунди бях сигурен, че ще стане тежко нещастие, най-тежкото, което някога съм виждал. Може би убийство. И всичко за правото върху мъртвото тяло.

Крис каза меко, с огромно съжаление:

— Къде го искаш, Ейс? В ръката или в крака? Не мога да избира. Избирай вместо мен.

И Ейс спря.

Лицето му хлътна, по него видях неочакван ужас. Тонът на Крис подейства по-силно от думите му; истинското съжаление, че нещата отиват от лошо на още по-лошо. Ако това беше блъф, той е най-големият, който съм виждал. Другите големи момчета бяха съвсем наплашени; лицата им се изкривиха, сякаш някой беше поднесъл клечката към бомба с къс фитил.

Ейс се овладя бавно. Мускулите на лицето му се свиха отново, устните му се стиснаха и той погледна към Крис като към човек, направил сериозно делово предложение — да се обедини с твоята фирма, да управлява твоя кредит или да ти пръсне топките. Изразът му беше изчакващ, почти любопитен, искаше да каже, че ужасът е отминал или поне е овладян. Ейс беше преценил възможностите да не бъде застрелян и стигна до извода, че те не са толкова големи, както си мислеше. Но той още беше опасен, може би повече, отколкото преди. Това беше най-силният сблъсък, който съм виждал. Никой от тях не блъфираше, и двамата говореха сериозно.

— Добре — рече меко Ейс на Крис. — Но аз зная как ще се измъкнеш от това, да го туриш на майка си.

— Не, не знаеш — каза Крис.

— Хей, малко копеле! — обади се високо Айбол. — Ще влезеш в поправителен дом за това.

— Яж ми задника! — рече му Крис.

С нечленоразделни звуци на ярост Айбол се хвърли напред и Крис изстреля един куршум на три метра пред него. Куршумът цопна във водата. Айбол отскочи назад с псувни.

— Добре, а сега какво? — попита Ейс.

— Сега, момчета, мятайте се в колите си и карайте към Касъл Рок. После не ме интересува. Вие няма да го вземете. — Той докосна лекичко, почти благоговейно Рей Броуър с върха на подгизналата си гуменка. — Загряхте ли?

— Ще те пипнем — рече Ейс. Той пак започна да се усмихва. — Разбираш ли?

— Може би да. Може би не.

— Ще си изпатиш здравата — усмихваше се Ейс. — Ще те смажем. Не ми се вярва, че не *разбираш* това. Ще те пратим в шибана болница с шибани счупвания. Честно.

— О, защо не се прибереш да чукаш още малко майка си? Чувал съм, че тя много обича това.

Усмивката на Ейс замръзна.

— Ще те убия за тези приказки. Никой не може да се гаври с майка ми.

— Чувал съм, че майка ти се чука за мангизи — събщи му Крис. Ейс пребледня и когато лицето му стана толкова бяло, колкото и на Крис, той продължи. — Всъщност, чувал съм, че тя го духа за петаче. Чувал съм...

Бурята започна отново, могъща и заплашителна. Само че този път заваля град вместо дъжд. Вместо шепот и шум от оживялата гора се донесе тътен на барабани — това беше звукът на големите ледени парчета, които като че крещяха от дънерите на дърветата. Жилещи камъни заудряха по раменете ми, сякаш ги мятеше някаква чувствителна, отмъстителна сила. Нещо по-лошо, те заудряха по обърнатото нагоре лице на Рей Броуър със зло плющене, което отново ни напомни за него, за неговото страхотно и безкрайно търпение.

Върн пръв отстъпи с див вик. Той изтича по насипа с огромни тромави скокове. Теди изчака малко, сетне се завтече след Върн с ръце над главата. От другата страна Винс Дежарден прецапа назад под близките дървета и Фузи Бракович го настигна. Другите останаха на място и Ейс пак се заусмихва.

— Стой с мен, Горди! — рече Крис с нисък треперлив глас. — Стой с мен, човече!

— Тук съм.

— Хайде сега — каза Крис на Ейс и успя по някакъв вълшебен начин да избегне треперенето на гласа. Той звучеше като поучение към глупаво дете.

— Ще те пипнем! — рече Ейс. — Няма да забравим, не си мисли! Има време, бебчо.

— Чудесно! Само си вървете и приберете плячката някой друг ден.

— Ще ви направим шибана клопка, Чембърс. Ние ще...

— *Махай се!* — извика Крис и вдигна пистолета. Ейс отстъпи.

Той задържа поглед върху Крис за един дълъг миг, кимна и се обърна.

— Хайде! — рече той на другите. Погледна още веднъж през рамо към мен и Крис. — Ще се видим пак.

Те се скриха зад дърветата между мочурището и пътя. Крис и аз стояхме съвсем неподвижни въпреки града, който ни пердашеше, зачервяваше кожата ни и застилаше всичко наоколо като летен сняг. Стояхме, наострили уши, и през лудешкото калипсо на града, който биеше дънерите на дърветата, чухме как две коли тръгват.

— Стой тук — каза ми Крис и тръгна през блатото.

— Крис! — рекох аз в паника.

— Отивам да видя. Стой тук!

Струва ми се, че го нямаше много дълго. Започнах да мисля, че Ейс или Айбол са се скрили и са го хванали. Стоях на място само в компанията на Рей Броуър и чаках някого — когото и да било — да се върне. След малко Крис се върна.

— Успяхме! — рече той. — Отидоха си.

— Сигурен ли си?

— Да. И двете коли. — Той вдигна ръце над главата си, стисна ги с пистолета между тях и размаха този двоен юмрук с жеста на шампион. После отпусна ръце и ми се усмихна. Това беше най-тъжната и уплашена усмивка, която съм виждал някога. — Духай моя дебелия! Кой ти е казал, че твоят е дебел, а, Лашанс?

— Най-големия в четири окръга — отговорих аз. Целият треперех.

За миг се спогледахме топло и смутени от онова, което видяхме, едновременно обърнахме погледи надолу. Гадна тръпка на ужас мина през тялото ми и неочакваното „*пляс, пляс*“ от тътрещите се нозе на Крис ме подсети, че и той е видял същото. Очите на Рей Броуър бяха огромни и бели, останали без зеници, като очите на гръцки статуи. Трябваше ни само миг да разберем какво е станало, но разбирането не намали ужаса. Очите му бяха пълни с кръгли бели ледени зърна. Сега те се топяха и водата се стичаше по бузите му като че плачеше заради

нелепото си положение — ниската цена да се преборят за теб две банди провинциални момчета. И дрехите му бяха бели от градушката. Той сякаш лежеше в собствената си плащеница.

— О, Горди, хей — рече разтреперан Крис. — Кажи хей, човече! Ужасно е за него.

— Мисля, че той не знае...

— Може би това, което чухме, е неговият призрак. Може и да знае какво е станало. Какъв шибан ужас, аз съм искрен.

Зад нас изпукаха клони. Обърнах се, почти сигурен, че са ни хванали, а Крис продължи да съзерцава тялото след един кратък, едва ли не случаен поглед. Бяха Върн и Теди с подгизнали потъмнели джинси, залепнали по краката им, и двамата ухилени като кучета, надушили яйца.

— Какво да правим, човече? — попита Крис и смразяваща тръпка мина през мен. Може би говореше на мен, а може би... но той все гледаше надолу, към тялото.

— Ще го занесем, нали? — попита озадаченият Теди. — Ще станем герои. Така ли е? — той премести поглед от Крис към мен и пак към Крис.

Крис вдигна очи, сякаш се събуждаше от сън. Устните му се свиха. Направи голяма крачка към Теди, сложи ръце на гърдите му и го блъсна назад. Теди залитна, разпери ръце за равновесие и седна със звучно плъосване. Той премигна към Крис като изненадан мускусен воден плъх. Върн гледаше внимателно към Крис, сякаш той излъчваше лудост. Не беше далеч от истината.

— Затваряй си плювалника! — каза Крис на Теди. — Парашутисти по фланга на моя гъз. Ти си страхлива гумена кокошка.

— Валеше *град*! — извика Теди, сърдит и засрамен. — Не е заради момчетата, Крис! Уплаших се от *бурията*! Не мога да се преборя. Щях да ги помета всичките наведнъж, кълна се в майка си! Но се страхувам от *бурите*! Лайна! Не мога да го преодоля.

Той пак се разплака, седнал във водата.

— А ти? — обърна се Крис към Върн. — И ти ли се страхуваш от бурите?

Върн тръсна тъпо глава, все още уплашен от гнева на Крис.

— Хей, човече, мислех, че всички ще бягаме.

— Сигурно четеш мисли, защото избяга пръв?

Върн преглътна два пъти и премълча.

Крис се взря в него, начумерен и див. Сетне се обърна към мен.

— Да го пораздрусаме малко, Горди.

— Щом казваш, Крис.

— Разбира се. Като при скаутите. — Гласът му се повиши и изтъня. — Точно като при шибаните скаути. Като по учебник. Добре ли е, Горди?

— Да. Щом искаш. Но ако онези момчета...

— *Да им го начукам на момчетата* — развика се той. — *Виесте кокошки. Ебете се, страхливци!*

— Крис, те могат да извикат полиция. Да дойде тук.

— *Той е наш и ние ще го занесем.*

— Тези момчета ще кажат нещо да ни вкарат в беля — казах аз. Думите звучаха несигурно, глупаво, като болни от грип. — Ще излъжат нещо и всички ще го потвърдят. Знаеш как хората лъжат, за да вкарват в беля хора, човече. Като с млечни...

— *НЕ МИ ПУКА!* — кресна той и се хвърли срещу мен с юмруци. Но един от краката му се спъна с удар в гръдния кош на Рей Броуър и трупът му се пръсна. Крис политна и се просна с цялото си тяло, а аз го чаках да стане и да ми друсне един в зъбите, но вместо това той лежеше там, където падна, с глава към насипа и ръце над главата като плувец преди гмуркане, в същата поза, в която намерихме Рей Броуър. Погледнах потресен към гуменките на Крис да се уверя, че са на краката му. Той се развика, запищя, тялото му се тресеше в калната вода, плискаше я наоколо, юмруците му се вдигаха и падаха, главата му се въртеше ту на една, ту на друга страна. Теди и Крис го зяпаха онемели, защото никой не беше виждал Крис Чембърс да плаче. След малко се качих по насипа, пресякох го и седнах на релсата. Теди и Върн ме последваха. Седяхме безмълвни под дъжда и гледахме като Трите добродетелни маймуни, които се продаваха в евтините книжарници и онези калпави магазини за подаръци, които винаги изглеждат на ръба на фалита.

След двацет минути Крис изкачи насипа и седна до нас. Облаците се поразсеяха, през пролуките паднаха снопове слънчеви лъчи. Храстите като че бяха получили три пласта тъмно зелено през последните четридесет и пет минути. Крис беше съвсем кален от едната страна и под кръста от другата. Косата му стърчеше на кални фитили. Единствената чиста част от тялото му бяха белите кръгове около очите му.

— Прав си, Горди — рече той. — Никой не получава плячката. Навсякъде мошеничество, а?

Кимнах. Минаха пет минути. Всички мълчахме. Започнах да си мисля какво ще стане, ако те извикат Банерман. Слязох по насипа и отидох на мястото, където стоеше Крис. Паднах на колене и пуснах пръсти във водата и тревата.

— Какво правиш? — попита Теди, като дойде при мен.

— Вляво от теб, мисля — рече Крис и посочи с ръка.

Погледнах нататък и след минута-две намерих и двете гилзи. Те блеснаха на слънцето. Дадох ги на Крис. Той кимна и ги пхна в джоба на джинсите си.

— Тръгваме — каза Крис.

— Хей, хайде! — извика Теди е истинска мъка. — Аз ще го взема.

— Слушай, кукло — рече Крис, — ще ни вкарат в поправителен дом. Както каза Горди. Онези момчета могат да наприказват какво ли не. Ами ако рекат, че ние сме го убили, а? Ще ти хареса ли?

— Пет пари не давам — каза навъсено Теди. Сетне ни погледна с напразна надежда. — Освен това, могат да ни дадат няколко месеца. Най-много. Искам да кажа, ние сме на дванайсет шибани години, няма да ни тикнат в Шоушенк.

Крис рече спокойно:

— С черни точки няма да те вземат в армията, Теди.

Бях сигурен, че това е опашата лъжа, но в момента трябваше да си трая. Теди дълго гледа към Крис с разтреперана уста. Най-подир успя да произнесе:

— Без майтап?

— Питай Горди.

— Прав е — рекох и се почувствах като огромно старо лайно. — Той е прав, Теди. Преди един доброволец да влезе в армията, проверяват името му в списъка.

— Мили боже!

— Ще си затътрим задниците до моста — каза Крис. — После оставяме линията и се връщаме в Касъл Рок от обратната посока. Ако някой ни попита къде сме били, ще речем, че сме ходили към Брикярд Хил и сме се загубили.

— Майло Пресман знае най-добре — възразих аз. — Оня тип от Флорида Маркет също.

— Е, ще речем, че Майло ни е уплашил и сме решили да тръгнем към Брикярд.

Кимнах. Това можеше да мине. Ако Теди и Върн можеха да го запомнят.

— А какво ще стане, ако нашите родители се срещнат? — попита Върн.

— Тревожи се, ако толкова ти се ще — каза Крис. — Баща ми ще е наквасен.

— Хайде, тогава — рече Върн, забил поглед в дърветата между нас и Бак Харлоу Роуд. Изглежда очакваше да се появи Банерман с трясък и няколко кучета. — Да се омитаме, докато е време.

Станахме на крака, готови за път. Птиците пееха като луди, зарадвани от дъжда, слънцето и затоплянето, от всичко на света. Всички се обърнахме, сякаш ни дръпнаха конците, и погледнахме Рей Броуър.

Той лежеше, отново останал сам. При обръщането ръцете му се разпериха и сега с разперените си ръце сякаш поздравяваше слънцето. За миг той изглеждаше съвсем добре в най-естествена сцена на смъртта, която някой някога е представил в залите за поклонение на гробището. После виждаш синините, съсирената кръв по челюстта и под носа, подпухналото тяло. Виждаш, че със слънцето се появиха мухите-месарки и наобиколиха тялото с лениво бръмчене. Спомняш си

дъхът на гнило, тежък и силен, като пръдня в затворена стая. Той беше момче на наша възраст, беше мъртъв и аз отхвърлих мисълта, че нещо свързано с него може да е естествено; отхвърлих я с ужас.

— Добре — каза Крис. Искаше да бъде рязък, но думите излязоха от гърлото му като шепа суха козина от стара метла. — Второ полувреме.

Поехме в тръс по обратния път. Мълчахме. Не зная за другите, но аз бях много зает, за да говоря. Тревожеха ме някои неща за тялото на Рей Броуър; тревожеха ме тогава, тревожат ме и сега.

Имаше натъртване по лицето, разкъсване по скалпа, окървавен нос. Нищо друго, поне видимо. Някои хора излизат от бой с пръти в по-лошо състояние и отиват да пийнат. Влакът трябва да го е блъснал, как иначе щяха да му изхвъркнат гуменките? Дали влакът не го е изхвърлил, без да го убие? Мислех, че е така, при различни обстоятелства това би могло да стане. Дали влакът го е друснал здравата, когато се е опитал да се махне от линията? Да го е ударил и запокитил презглава назад в изровената яма? Дали е лежал с часове изнемощял и разтреперан в мрака, все още жив, но объркан и откъснат от света? Може и да е умрял от страх. Точно така умря в ръцете ми една птица със смачкана опашка. Нейното тяло трепереше слабо, човката ѝ се отваряше и затваряше, нейните блестящи черни очи ме гледаха. После трепетът спря, човката застина полуотворена, а черните ѝ очи помътняха. Може да е станало така и е Рей Броуър. Може да е умрял просто защото е бил много уплашен, за да оцелее.

Но имаше и нещо друго, което ме тревожеше повече от всичко. Той е тръгнал за боровинки. В новините, струва ми се, споменаха, че носел канче за боровинките. Когато се върнахме, отидох в библиотеката да прегледам вестниците и видях, че съм прав. Тръгнал за боровинки и носел кофа или канче, нещо такова. Но ние не намерихме нищо. Ние го открихме, намерихме и гуменките му. Сигурно е бил блъснат някъде между Чембърлейн и блатистото място в Харлоу, където е умрял. Може би отначало е стискал канчето, сякаш то го свързва с дома и безопасността му. Но с нарастването на страха и с чувството, че е съвсем сам, без шансове за спасение освен онова, което направи със свои сили, с надигането на хладния ужас, той може да е хвърлил канчето в гората от едната или другата страна на линията и едва ли е забелязал, че го няма.

Мислех да се върна и да го потърся — може ли това да те поразил болезнено? Мислех да подкарам новия си Форд-комби по Бак Харлоу Роуд, да слеза от него в едно ясно утро съвсем сам, без жена ми и децата, останали в един друг свят, където е натискането на ключа лампите светват в мрака. Мислех си какво ли ще стане. Ще извадя раницата си от багажника и ще я сложа на буфера, докато внимателно събличам ризата си и я връзвам около кръста си. Ще намажа гърдите и раменете си с препарат против насекоми и ще тръгна през гората към мястото, където беше заблатения ров, мястото, където го намерихме. Дали тревата там ще е пожълтяла около силуета на неговото тяло? Не, разбира се, не е останал никакъв знак, но ще има да се чудиш колко малка е разликата между практичното мъжко, облекло на писателя с кожени кръпки на сакото от рипсено кадифе и весело подрипващия гордънов мит за детството. После ще прекося насипа, сега обрасъл с бурени, и ще тръгна по ръждясалите релси и изгнилите траверси към Чембърлейн.

Глупава фантазия. Една експедиция за намиране на двайсетгодишна кофа за боровинки, хвърлена навътре в гората или потънала под булдозерите, разчистили два декара място за къща, или пък обрасла с плевели и храсти, не може да се открие. Но аз съм сигурен, че тя е още там, някъде по старата линия, и понякога нуждата да тръгна и да я видя е чисто безумие. То идва обикновено сутрин, когато жена ми е под душа и децата гледат „Батман“ или някое друго предаване по канал 38 от Бостън. Тогава се чувствам като пубертетния Гордън Лашанс, който някога обикаляше земята, вървеше, приказваше и понякога пълзеше по корем като влечуго. Това момче бях аз, струва ми се. Мисълта, която ми идва веднага и ме облива като студен душ, е: „Кое момче имаш предвид?“

Докато си пия чая и гледам слънчевите лъчи, проникващи през прозореца на кухнята, докато слушам телевизора от едната страна и душа от другата страна на къщата, докато усещам пулса зад очите си, който показва, че като почнах с една бира, съм изпил доста миналата нощ, придобивам усещането, че мога да намеря кофата. Ще видя чист метал, проблясващ под ръждата, яркото лятно слънце ще се отрази в него към очите ми. Ще мина отстрани на насипа, ще разбутам тревата, поникнала плътно около дръжката, после ще... какво? Защо не, просто ще я извадя от времето. Ще я повъртя в ръцете си, ще си помисля за

усещането от нея, учуден от факта, че последният човек, който я е докоснал, отдавна е в гроба. Да речем, че на нея има надпис: „Помощ, загубих се!“ Това, разбира се, не може да бъде — момчетата не отиват за боровинки с лист и молив, — но ако само допуснем това, думите ще са съвсем потъмнели. И все пак, мисълта да държа тази кофа с двете си ръце е символ на моя живот и неговата смърт, тя ми напомня, че наистина зная кое беше това момче от нас петимата. Ще я поддържа. Ще прочета всяка година в дебелия пласт ръжда и помътнелия й блясък. Ще я почувствам, ще се опитам да разбера слънцето, което е блестяло над нея, дъждовете, паднали върху нея и снеговете, които са я покривали. И ще си помисля къде съм бил, когато е ставало всяко нещо в нейното усамотено място, къде съм бил, какво съм правил, кого съм обичал, как съм вървял напред, къде съм бил. Ще я държа, ще я разгадая, ще я усетя... и ще видя своето лице в отражението, което е останало. Загриваш ли?

Върнахме се в Касъл Рок малко след пет часа сутринта в неделя, един ден преди Деня на труда. Вървахме цяла нощ. Никой не се оплака, макар че имахме мехури по краката и бяхме гладни като вълци. Главата ми бучеше от убийствена болка, а краката ми се преплитаха и горяха от умора. На два пъти слизахме от линията да минат товарните влакове. Единият от тях пътуваше в нашата посока, но скоростта му беше много голяма да се метнем. Едва се сипваше зората, когато стигнахме до моста към Касъл Рок. Крис го огледа, погледна към реката и се обърна към нас.

— Да му го начукам. Минавам по него. Ако ме блъсне влак, поне няма да се озъртам за шибания Ейс Мерил.

Всички минахме по него, по-точно бяхтахме път. Влак не мина. Щом стигнахме сметището, прескочихме оградата — Майло и Чопър не се виждаха толкова рано в неделя — и отидохме направо при помпата. Върн задвижи дръжката и всички последователно си подложихме главите под ледената струя, плискахме вода по телата си, пихме до пръсване. После си облякохме ризите — утрото беше хладно. Тръгнахме, повлякохме се към града и постояхме малко на тротоара пред запустялото място. Гледахме към нашата къща в клоните на дървото, защото не можехме да се гледаме в очите.

— Е — рече Теди, — ш'съ видим в училище в петък. До тогава ш'спя.

— И аз — каза Върн. — Много съм скапан.

Крис подсвири тихичко през зъби и нищо не рече.

— Хей, човече! — обади се стеснително Теди. — И не му мислете много, а?

— Няма — рече Крис и внезапно на мрачното му измъчено лице цъфна мека и слънчева усмивка. — Окапахме ги, нали? Скапахме копелдаците.

— Да — каза Върн. — Ти си върхът. Сега Били ще ме подпука.

— Голяма работа — рече Крис. — Ричи ще обработи мен, а Ейс ще обработи Горди и някой от тях ще ступа Теди. Но ние ги скапахме.

— Така е — съгласи се Върн. Но по гласа му личеше, че е нещастен.

Крис ме погледна.

— Скапахме ги, нали? — тихо попита той. — Струваше си, а?

— Да, струваше си — казах.

— Запуши го — рече Теди със сухия си глас вече-не-ме-интересува. — Изглеждате съвсем шибано. Дай си ръката, човече. Отивам вкъщи да видя дали мама ми е изпълнила десетте най-важни желаниа.

Всички се засмяхме, а Теди направи мутрата господи-какво-да-правя-сега, ѝ всички му подадохме ръце. Сетне двамата с Върн поеха в тяхната посока, а аз трябваше да тръгна към къщи... но се поколебах за миг.

— Да дойда с теб — предложи Крис.

— Да, добре.

Минахме една пряка, без да говорим. Касъл Рок беше величаво тих в ранното утро и аз изпитах свещеното чувство, че умората отлита. Бяхме будни, а целият свят спеше и аз очаквах да свием зад ъгъла и да видя моята сърна в края на Карбайн Стрийт, където железопътната линия минаваше през депото на завода.

Най-сетне Крис наруши мълчанието.

— Те ще кажат — рече той.

— Можеш да се хванеш на бас. Но не днес или утре, ако това те тревожи. Ще мине много време, преди да кажат. Може би години.

Той ме погледна изненадан.

— Те са уплашени, Крис. Особено Теди, че няма да го вземат в армията. И Върн е уплашен. Ще си загубят съня заради тая история, ще мине много време от тая есен, когато им дойде на върха на езика да кажат на някого, но мисля, че няма да кажат. После... знаеш ли какво? Звучи шибано и откачено, но... мисля, че ще забравят какво е станало.

Той кимна бавно.

— Не съм мислил за това. Ти виждаш през хората, Горди.

— Де да можех, човече.

Минахме в мълчание още една пряка.

— Никога няма да се измъкна от този град — въздъхна Крис. — Когато се връщаш от колежа през лятната ваканция, ще ни срещаш при Съки след смяната от седем до три. Ако искаш. А може никога да не поискаш.

Той се засмя със зловещ смях.

— Стига си се вайкал — казах аз и се опитах гласът ми да звучи по-твърдо, отколкото се чувствах; представях си, че съм в гората, мислех си за думите на Крис: *И може би ги дадох на старата госпожа Саймънс, и може би парите бяха още там, но между другото имах тридневна ваканция, защото парите не се намериха. И може би следващата седмица старата госпожа Саймънс се появи в училище с чисто нова пола...* Погледът. Погледът в очите му.

— Без вайкане, тате-О — рече Крис.

Събрах палеца и показалеца си.

— Това е най-малката цигулка на света, която свири „Сърцето ми тупти за теб с морав пикня“.

— Той беше *наш* — каза Крис и очите му потъмняха в светлината на утрото.

Стигнахме до ъгъла на моята улица и спряхме. Беше шест и петнайсет. Чухме как камионът с неделния „Телеграм“ спря пред книжарницата на чичото на Теди. Мъж в сини джинси и тениска хвърли от него връзка вестници. Те паднаха встрани, на тротоара, показвайки цветни картинки (Дик Трейси и Блонди винаги бяха на първа страница). После камионът тръгна да разнося вестниците по линията до Отисфийлд, Норуей-Саут Перис, Уотърфорд, Стоунхям. Искях да кажа още нещо на Крис, но не знаех какво.

— Дай ръка, човече — рече той уморено.

— Крис...

— Ръка.

Подадох му ръка.

— Ще дойда.

Той се ухили със същата добра, слънчева усмивка.

— Не, аз пръв ще дойда, шибана мутро.

Той си тръгна със смях, вървеше леко и гъвкаво, сякаш не беше потресен като мен и нямаше мехури на краката като мен, сякаш не беше изпохапан от комари и черни мухи като мен. Сякаш не му пукаше за света и отиваше в някое готино място, а не в тристайната си къща,

да не кажа барака, без вътрешна канализация, със счупени прозорци, облепени с найлон, и с братя, които го причакват в предния двор. Дори да знаех какво да кажа, сигурно нямаше да му го кажа. Думите унищожават обичта; един писател може да каже сума ти неща, но мисля, че това е така. Ако кажеш за сърната, не ѝ желаш зло, тя изчезна с едно мятане на опашката. Думата е „зло“. Обичта не е това, което някои задници, поети като Маккуин, искат да си мислиш, че е. Обичта има зъби, те хапят, раните не зарастват никога. Нито думи, нито съчетания от думи могат да затворят тези рани от обичта. Има друг начин — с шега. Ако раните заздравеят, думите умират с тях. Запомни го от мен. Изградих живота си от думи и зная, че е така.

Задната врата беше заключена, аз напипах резервния ключ под изтривалката и влязох вътре. Кухнята беше празна, тиха, убийствено чиста. Със завъртането на ключа чух бръмченето на флуоресцентните лампи над мивката. Минаха години от времето, когато съм станал преди майка ми; даже не си спомням кога беше последният път.

Съблякох ризата си и я пъгнах в пластмасовия кош зад пералната машина. Взех чисти парцали под мивката и се избърсах — лицето, шията, корема, под мишниците. Сетне дръпнах ципа на панталоните и разтрих с вода слабините си, особено тестисите, докато кожата ми пламна. Струваше ми се, че никога няма да бъда съвсем чист, макар че червеното петно от плужека беше поизбледняло. Имах и тънък кръстовиден белег. Жена ми веднъж ме попита за него и аз я излъгах нещо, без да съм сигурен, че трябва да я лъжа.

След като се изтрих, хвърлих парцалите. Те бяха мръсни.

Извадих дузина яйца и чукнах шест от тях. Когато се изпържиха, добавих към яденето нарязани ананаси и половин литър мляко. Едва бях седнал да ям, когато майка ми влезе. Сивата ѝ коса беше вързана на възел. Носеше избеляла розова хавлия и пушеше „Кемъл“.

— Къде беше, Гордън?

— На лагер — отговорих аз и наченах да ям. — Тръгнахме от мястото на Върн и стигнахме до Брикярд Хил. Майката на Върн каза, че ще го потърси. Търси ли го?

— Може да е казала на баща ти — рече тя и мина зад мен към мивката. Приличаше на розов призрак. Флуоресцентните тръби не я щадяха много, те придаваха на кожата ѝ жълтеникав цвят. Тя въздъхна... почти се разхълца.

— Сутрин Денис ми липсва най-много — каза тя. — Често надниквам в неговата стая, тя винаги е празна, Гордън. Винаги.

— Да, курвенска работа — рекох.

— Той винаги спеше с отворен прозорец и дърпаше одеялата... Гордън, каза ли нещо?

— Нищо особено, мамо.

— ... и дърпаше одеялата чак до брадата си — завърши тя. Сетне просто погледна през прозореца с гръб към мен.

Продължавах да ям. Целият треперех.

31

Историята не излезе наяве.

О, не искам да кажа, че тялото на Рей Броуър не беше намерено; намериха го. Но нито нашата, нито тяхната банда получи нещо. Най-подир Ейс сигурно е решил, че едно анонимно обаждане е най-добрият изход, защото по такъв начин беше открито тялото. Мисля, че никой от нашите родители не разбра къде сме били през уикенда преди Деня на труда.

Бащата на Крис продължаваше да пие, както беше казал Крис. Майка му беше заминала за Люистън при сестра си, както правеше обикновено, когато мистър Чембърс се отрязваше. Тя замина и остави децата на грижите на Айбол. Айбол отговорно изпълни задължението си, като се шляеше с Ейс и неговите приятели и остави деветгодишния Шелдън, петгодишната Емъри и двегодишната Дебора.

През втората нощ майката на Теди се разтревожила и звъннала на майката на Върн. Майката на Върн каза, че сме още в палатката. Тя знаеше това, защото предната нощ видяла светлината. Майката на Теди изказала надежда, че никой не пуши в палатката и майката на Върн каза, че е съвсем сигурна — никой от приятелите на Върн и Били не пуши.

Баща ми зададе някакъв излишен въпрос, донякъде обезпокоен от моите увъртания, и с това сложихме край. Ако родителите ни се бяха събрали след една-две седмици, всичко щеше да се изясни... но те не се събраха.

И Майло Пресман не се разприказва. Предполагам, че доста е мислил над думите ни срещу него и на клетвата ни, че е насъскал Чопър срещу мен.

И тъй, историята не излезе наяве, но това не беше краят ѝ.

Един ден към края на месеца, когато се връщах от училище вкъщи, един черен Форд модел 1952 зави пред мен. Такава кола не може да се сбърка. С бяла гангстерска тапицерия и струговани главини, с високи хромирани буфери и клаксон с роза на кормилото. Отзад беше нарисуван дявол и еднооко вале. Под тях с готически шрифт беше написано: „ДИВА КАРТА“.

Вратите се отвориха, слязоха Ейс Мерил и Фузи Бракович.

— Дребен бандит, а? — усмихна се Ейс с меката си усмивка. — Майка ми обича да я чукам, а?

— Ще те поизтупаме, момченце — рече Фузи.

Хвърлих учебниците на тротоара и хукнах. Бягах с все сила, но те ме спипаха, преди да мина и една пресечка. Ейс ме шибна с въже и аз се проснах на настилката. Брадата ми се удари в цимента и даже не видях звезди; видях цяло съзвездие, цяла галактика. Развиках се, когато ме вдигнаха, не заради лактите и коленете ми, които бяха изподрани и окървавени, нито пък от страх — плачех, препълнен от безсилна ярост. Крис беше прав, той беше наш.

Усуквах се, въртях се и почти се освободих. Тогава Фузи сложи коляно на слабините ми. Болката беше смайваща, невероятна, несравнима; тя разширяваше своя хоризонт от дребното до безкрайното. Развиках се. Виковете изглеждаха най-големият ми шанс.

Ейс ме удари два пъти в лицето. Бяха силни, майсторски тупаници. Първият ми затвори лявото око и трябваше да минат четири дни, преди да прогледна отново. Вторият ми разби носа с трясък, който звучеше в главата ми като хрущенето на тестени сладки, когато ги дъвчеш. После старата мисис Чалмърс излезе на верандата, стиснала в артистично извитата си ръка бастуна и с нещо за ядене, пъхнато в устата. Тя се разкрещя срещу тях:

— Хей! Хей вие, момчета! Спрете! Полиция! Полицияяяяя!

— И да не се мяркаш пред очите ми, лайно такова! — рече усмихнатият Ейс. Те ме пуснаха и се дръпнаха.

Седнах на цимента, наведох се напред и хванах с ръце наранените си тестиси, болезнено сигурен, че ще се избълвам и сетне ще умра. Аз плачех. Ала когато Фузи започна да обикаля около мен, видях опънатите му джинси, които се спускаха над мотоциклетните ботуши, и целият ужас изчезна. Сграбчих го за крака и ухапах прасеца му през джинсите. Хапах го с все сила. Фузи се развика. Той заподскача на един крак и изненадващо ме нарече нечестен играч. Гледах го как подскача наоколо, а Ейс стъпи върху лявата ми ръка и премаза показалеца и средния ми пръст. Чух хрущенето им. Те не хрущяха като тестени сладкиши. Те хрущяха като солети. После Ейс и Фузи отидоха към Форда, Ейс се разхождаше бавно с ръце в задните джобове, Фузи подскачаше на един крак и ме псуваше през рамо. Сгърчих се разплакан на тротоара. Леля Иви Чалмърс дойде, като потропваше сърдито с бастуна си. Попита трябва ли ми лекар. Седнах и се опитах да спра плача си. Казах й, че няма нужда.

— Глупости — ревна тя. Леля Иви беше глуха и винаги крещеше. — Видях къде те удари тоя бик. Твоите нежни места ще се подуят като масонска делва, момче.

Тя ме заведе вкъщи, сложи ми мокър парцал на носа — оттогава той заприлича на лятна тиква — и ми даде голяма чаша кафе с вкус на лекарство, което ме поуспокои. Тя продължи да крещи, че трябва да извика лекар, а аз — де не вика. Най-подир тя склони и аз си отидох вкъщи. Отидох си много бавно. Тестисите ми не бяха като масонска делва, но се подуха.

Майка и татко ме погледнаха и веднага ме скастриха. Право да си кажа, изненадах се, че забелязаха всичко. Кой бяха момчетата? Мога ли да ги позная? Това от баща ми, който не пропускаше „*Голият град*“ и „*Недосегаемите*“. Казах, че не мога да позная момчетата. Казах, че съм уморен. Всъщност бях изпаднал в шок и може би малко пиян, кафето на леля Иви беше поне шейсет на сто бренди. Казах, че може да са от друг град или от „горния край“, така наричахме Люистън-Обърн.

Закараха ме с нашето комби при доктор Кларксън, който и до днес е жив, но още тогава беше достатъчно стар, за да седи рамо до рамо с господата. Той прегледа носа и ръката ми и даде на мама рецепта за обезболяващо лекарство. После под някакъв предлог изведе родителите ми от стаята за преглед, свил глава като Борис Карлоф.

— Кой беше, Гордън?

— Не зная, доктор Кла...

— Лъжеш.

— Не, сър. Ъ-ъх!

Жълтеникавите му бузи взеха да се зачервяват.

— Защо прикриваш тези кретени? Мислиш ли, че ще те уважават? Те ще ти се присмиват и ще ти викат глупак. О, ще рекат, минава глупакът, който натупахме с шутове оня ден. Ха, ха. Ху, ху.

— Не ги познавам. Наистина.

Видях, че ръцете го сърбят да ме зашлеви, но той не можеше да направи това. И той ме прати при моите родители, като клатеше бялата си глава и мърмореше за детската престъпност. Без съмнение същата вечер той е разказал това на стария си приятел — господата, докато си седят на пура и шери.

Не ми пукаше дали Ейс, Фузи и останалите задници ме уважават, дали ме мислят за глупак или изобщо не мислят за мен. Трябваше да мисля за Крис. Брат му Айбол му беше счупил ръката на две места, а лицето му приличаше на канадски изгрев. Скрепиха счупения лакът със стоманена скоба. Мисис Макджин от другия край видяла Крис да се мотае из къщи с ранено рамо, с кръв, течаща от двете му уши, и да чете комикси за Ричи Рич. Тя го завела в бърза помощ, където Крис казал, че паднал в тъмното по стълбите в мазето.

— Разбирам — казал докторът, напълно отвратен от Крис, както доктор Кларксън от мен, и извикал полицаия Банерман.

Докато той се обаждал от кабинета си, Крис слязъл в коридора, като държал превързаната си ръка до гърдите си, за да не виси и да се държат счупените кости, пуснал десет цента в автомата да извика мисис Макджин. По-късно ми каза, че това му било първото обаждане и се страхувал до смърт, че тя няма да чуе, но тя чула.

— Крис, добре ли си?

— Да, благодаря — рекъл Крис.

— Съжалявам, че не мога да остана при теб, но имам сладкиши в...

— Много добре, мисис Макджин — казал Крис. — Виждате ли Буика в нашия двор?

Буикът беше колата на майка му. Караше я от десет години и когато моторът прегрееше, миришеше на пържени обувки.

— Там е — казаха внимателно тя. По-добре да не се забърква с Чембърсови. Бедната бяла измет, ирландски колибари.

— Ще кажете ли на мама да слезе в мазето и да свали крушката от фасунгата?

— Крис, аз наистина, моите сладкиши...

— Кажете й — рекъл Крис неумолимо — да го направи веднага. Ако не иска брат ми да отиде в пандиза.

Последвала дълга пауза и най-подир мисис Макджин се съгласила. Тя не задавала въпроси, а Крис не я лъжел. Полицаят Банерман наистина се появи у Чембърсови, но братът на Крис не влезе в кошарата.

Върн и Теди също изядоха боя, макар и не като мен и Крис. Били причакал Върн, когато той се върнал вкъщи. Издебнал го с мангала и го проснал с четири-пет удара. Върн бил само замаян, но Били се уплашил, че го е убил, и спрял дотук. А трима от тях хванали Теди един следобед, когато се връщал вкъщи от запустялото място. Ударили го и му счупили очилата. Той ги подгонил, но те не го били, когато разбрали, че върви след тях като слепец в мрака.

Събрахме се в училище. Приличахме на останки от взвод след атака в Корея. Никой не знаеше какво точно е станало, но всички се досещаха, че здравата сме се счепкали с големите момчета и сме се държали като мъже. Плъзнаха най-различни слухове, всички до един погрешни.

Когато ни магнаха гипса и раните поздравяха, Върн и Теди се отдръпнаха. Те откриха цяла тайфа връстници, над които да властват. Повечето от тях бяха истински боклук — келяви, нискостеблени задници от пети клас, — но Върн и Теди ги водеха на нашата къща върху дървото, заповядваха им и се превземаха пред тях като нацистки генерали.

Крис и аз започнахме да се мяркаме там все по-рядко и след време мястото стана тяхно поради отсъствието ни. Помня, минавах оттам през лятото на 1961 година и усетих, че мястото мирише като откъснат крайник в купа сено. Никога вече не отидох там, доколкото си спомням. Теди и Върн бавно се превърнаха в още две лица от коридора или от задържането след часовете в три и половина. Кимахме и казвахме здрасти. Само това. Случва се. Приятелите идват и си отиват от твоя живот като момчета от ресторант, забелязал ли си? Ала когато

мисля за оня сън, за телата под водата, които ме дърпат неумоливо за краката, станалото ми изглежда нормално. Някои хора потъват, това е. Не е честно, но се случва. Някои хора потъват.

Върн Тесио загина през 1966 година при пожар, в който изгоря жилищна сграда в Люистън. В Бруклин и Бронкс наричат такива жилищни сгради съборетини, струва ми се. Пожарникарите съобщиха, че пожарът започнал в два часа през нощта и призори къщата станала на пепел. Голямо къркане паднало — нали Върн беше там? Някой заспал в една от спалните със запалена цигара. Може и да е Върн, задрямал човекът и сънувал своите стотинки. Разпознаха го с още четирима други по зъбите.

Теди си отиде при катастрофа с една стара таратайка. Беше през 1971 година или в началото на 1972 година. По онова време, когато още не бях пораснал, имаше една приказка: „Ако тръгнеш сам, ти си герой. Вземеш ли някой със себе си, ти си пикльо“.

Теди, който искаше само да служи в армията от времето, когато стана достатъчно голям да иска нещо, беше отхвърлен от военновъздушните сили и определен като негоден от наборната комисия. Всеки, който е виждал очилата му и слуховия апарат, знаеше какво ще стане, всеки, освен Теди. В прогимназията му дадоха тридневна ваканция за това, че надрънкал куп лъжи на педагогическия съветник. Библиотекарят забелязал, че Теди идва често, почти всеки ден, да търси книги за нова военна служба. Той казал на Теди да помисли за друго поприще и тогава Теди избухнал.

Той остана една година заради чести отсъствия и породеното от тях изоставане по предметите... но се дипломира. Имаше стар Шевролет Бел Еър и обичаше да се навърта там, където Ейс, Фузи и останалите се навъртаха преди него: плувния басейн, танцовата зала, кръчмата на Съки, която сега е затворена, и „Мелюу Тайгър“, която още работи. Случайно получи работа в касълрокия отдел за обществена работа. Запълваше дупки по пътищата с асфалт.

Катастрофата стана в Харлоу. Шевролетът на Теди беше пълен с приятели (имаше и двама от групата, в която той и Върн властваха през 1960 година), които си бяха пийнали по нещо. Те се блъснаха в един

стълб, гътнаха го и Шевролетът се обърна шест пъти. Едно от момичетата остана формално живо. Лежа шест месеца в болница, включена в това, което сестрите и санитарите наричат „зеле и ряпа“. Сетне някой милосърден фантом издърпал тръбичката на системите. Теди беше удостоен посмъртно с наградата „Пикльо на годината“.

Крис влезе в курса за колежи на втората година от прогимназията. И двамата знаехме, че ако изчака още, ще бъде много късно и никога няма да влезе. Всички му натякваха това: родителите му, които си мислеха, че витае в облаците, приятелите, които го гонеха, сякаш е курва, неговият педагогически съветник, който не вярваше във възможностите му, и най-вече учителите, които не одобряваха неговата опашка, коженото му яке и високите обувки, с които се появяваше без предупреждение в час. Можеш да забележиш как видът на тези обувки и якето с многобройните ципове ги дразнеше, когато се съчетаеше с такива високоинтелектуални предмети като алгебра, латински и география; това облекло беше предназначено само за търговския курс. Крис седеше сред добре облечените, жизнени момчета и момичета от средната класа на Касъл Рок и Брикярд Хил като мрачно чудовище, което всеки миг може да се нахвърли срещу тях с ужасно ръмжене, като рева на шумозаглушител, и да ги погълне с техните мокасини, с разкопчаните ризи от мек вълнен плат, с всичко.

През тази година той напускаше поне десет пъти. Баща му все лаеше, че Крис се мисли за по-добър от своя старец, обвиняваше Крис, че искал „да влезе в колеж и да ми докара фалит“. Веднъж той счупи в тила на Крис една бутилка и Крис пак отиде в бърза помощ, където с четири шева зашиха скалпа му. Старите му приятели, които се правеха на големи в местата за пушене, го дразнеха по улиците. Педагогическият съветник го караше да изкара някакъв търговски курс, за да не изгуби всичко. Но най-лошото беше, че не му пукало за първите седем години от общественото му образование и сега то си отмъщаваше.

Учехме заедно почти всяка вечер, понякога по шест часа непрекъснато. От това учене се чувствах изтощен и понякога уплашен, уплашен от невероятната ярост на Крис и от убийствената височина на неговата цел. Преди да навлезе в основите на алгебрата той трябваше да научи дробите, които заедно с Теди и Върн пропуснаха, защото си драпаха макарите през джобовете. Преди още да начене разбирането

на латинското *Отче нашъ*, *иже еси на небесехъ*^[1], трябваше да му се каже какво е съществително, предлог и допълнение. В английската му граматика ясно бяха изписани думите „ЗАЕБИ ГЛАГОЛА“. Имаше добри идеи по литература, но граматиката му беше калпава и цялата му пунктуация не струваше. Той скъса един учебник и си купи от Портландска книжарница друг. Това беше първият учебник с твърди корици и той му стана нещо като странна библия.

В ранните години на гимназията го приеха. Никой от нас не стигна до върховете, но аз бях седми, а Крис остана деветнайсети. И двамата ни приеха в Университета на Мейн, но аз поех към лагера в Ороно, а той — към Портланд. Предварително право. Твърде много латински.

В гимназията си уреждахме срещите заедно, но нито едно момиче не застана между нас. Това не говори ли, че сме педали? Може и така да се стори на много от нашите приятели, на Теди и Върн също. Ала това беше само оцеляване. Вкопчихме се един в друг сред дълбоката вода. Вече казах за Крис, мисля; моите причини да се вкопча в него бяха по-неясни. Неговото желание да се измъкне от Касъл Рок и от сянката на фабриката ми се струваха моята най-хубава страна, не можех да го оставя сам да потъне или да изплува. Ако той се беше удавил, тая част от мен щеше да се удави с него.

В края на 1971 година Крис отишъл в едно заведение за печени пилета в Портланд да хапне закуска от три блюда. Точно пред него двама мъже се скарали кой е пръв на опашката. Един от тях извадил нож. Крис, който винаги е бил най-добрият помирител, застанал между тях и го намушкали в гърлото. Човекът с ножа излежа присъдата в четири различни заведения; освободиха го от държавния затвор Шоушенк само преди една седмица. Крис умрял почти мигновено.

Четох за това във вестниците — Крис завършваше втората година за дипломиране. Аз бях женен от година и половина и предавах английски в гимназията. Жена ми беше бременна, а аз се опитвах да напиша книга. Когато прочетох новината — **СТУДЕНТ НАМУШКАН СЪДБОНОСНО В ПОРТЛАНД**, казах на жена ми, че отивам за млечен шейк. Излязох с колата извън града, спрях и си поплаках за него. Плаках проклет половин час, предполагам. Не го направих пред жена ми, много я обичам. Щях да се чувствам като мацка.

[1] *Pater noster, qui es in caelis* (лат.) — Бел.Номад. ↑

Аз ли?

Сега съм писател, както казах. Много критици мислят, че пиша глупости. Често си мисля, че те са прави... но ми стига да напиша само тези думи „Писател на свободна практика“ в графа „Занятие“ на бланките, които попълваш в кредитните каси и в лекарските кабинети. Моят разказ звучи като приказка, което е шибан абсурд.

Продадох книгата, снеха я на филм и филмът получи добри отзиви, превърна се в съкрушителен хит. Това стана, когато бях на двайсет и шест години. Заснеха и втората, и третата ми книга. Казах ти — шибан абсурд. Между другото жена ми не ме остави да се шляя из къщи и сега имаме три деца. Те ми се струват свършени и през по-голямата част от времето съм щастлив.

Ала, както казах, писането не е вече толкова лесно и толкова забавно, като беше някога. Телефонът звъни често. Понякога имам главоболие, и то много силно, отивам в затъмнена стая и лежа, докато ми мине. Лекарите казват, че това не е истинска мигрена; те твърдят, че това е от стреса и ме съветват да я карам по-полека. Понякога се тревожа за себе си. Що за тъп навик е... и не мога да спра. Чудя се дали действително има някаква точка в това, което правя, или в това, което възнамерявам да направя от света, където човек може да забогатее с игра на „хайде да попретендирам“.

Странно е, че виждам отново Ейс Мерил. Приятелите ми са мъртви, а Ейс е жив. Зърнах го да тръгва от паркинга на фабриката след три часа, когато последния път заведох децата да видят баща ми.

Фордът от 52 година беше станал Форд'77 комби. На избелелия плакат на буфера пишеше РЕЙГЪН/БУШ 1980. Носеше прическа „четка“ и беше надебелял. Острите красиви черти бяха погребани под купища от месо. Оставих децата с баща ми и отидох да взема вестник. Застанах на ъгъла на Мейн и Карбайн Стрийт и той ме погледна, когато изчаках да пресека. Никакъв признак, че ме е познал по лицето

на тоя трийсет и две годишен мъж, който ми счупи носа в друго измерение на времето.

Гледах как спря Форда на мръсния паркинг край „Мелоу Тайгър“, слезе, оправи си панталона и влезе вътре. Представям си обстановката кънтри и уестърн, когато отваря вратата, киселият дъх от течението, виковете за поздрав на редовните посетители, когато той затваря вратата и намества широкия си задник на същия висок стол, на който сигурно е седял поне три часа дневно през целия си живот, освен в неделя, откакто е навършил дваисет и една години.

Помислих си: *Това е Ейс сега.*

Погледнах наляво и отвъд фабриката видях Касъл Ривър, вече не толкова широка, но малко по-чиста. Тя все така тече под моста между Касъл Рок и Харлоу. Железопътният мост го няма, но реката е тук. Това съм аз.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.